

Lovforslag nr. L 150. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 16. maj 1979

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Arbejdsgiverbetaling, nedsatte dagpenge, ferie, forhøjelse af medlemstallet som betingelse for anerkendelse, arbejdsgivernes kontakt med arbejdsformidlingen m. m.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med arbejdsministeren, der tillige skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Udvalgets spørgsmål vil tillige med arbejdsministerens svar herpå blive optrykt i et bilagshæfte til betænkningen.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

AC Akademikernes Centralorganisation,
Ansatte ved Albertslund Bibliotek,
Arbejdsløhedskassernes Samvirke,
Bevægelsen mod overgreb på de arbejdsløse,

Bibliotekarforbundet,

Bibliotekarforbundets Faggruppe for Musikbibliotekarer,

Bibliotekarforbundets klub på Det nordjyske Landsbibliotek,

Bibliotekarforbundets nordjyske kreds,

Byggefagenes Samvirke i København, Odense, Ålborg og Århus,

Dansk Arbejdsgiverforening,

Dansk Kvindesamfund,

Dansk Magisterforening, sektion 42,

Dansk Magisterforening, sektion 50,

De samvirkende Invalideorganisationer,

En kreds af privatpersoner,

Erhvervsproglig Arbejdsløhedskasse,

Fiskernes Forbund og Arbejdsløhedskasse,

Foreningen af arbejdsløse magistre,

Foreningen af timelærere ved Handelshøjskolen i København,

Foreningen af timelærere ved Handelshøjskolen i Århus,

Frederiksborg amts enkeltfagskursus i Frederikssund, GL-medlemmerne ved,

FTF Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,

Havnarbejdernes Fællesforbund,

Holmberg, Lis Noer, Odense,

Medlemmer af Pædagogisk Medhjælperforbund, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation og Landsorganisationen Danske Klubfolk,

Landsforeningen Prosa,

Roskilde Universitetsbibliotek, Klubben for bibliotekarer,

Teknisk Landsforbund,

Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløhedskasse og

Århus Statsgymnasium, lærere ved.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, centrum-demokraternes og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag og udtaler i denne forbindelse:

1. Arbejdsministeren stiller vedrørende 130 dages reglen ændringsforslag om, at § 58, stk. 1, nr. 2, litra b, ændres således, at der ikke længere vil være mulighed for at fastsætte særlige regler om retten til dagpenge for et medlem, hvis ægtefælle driver selvstændig virksomhed.

Ændringen går alene ud på, at der ikke skal kunne ske begrænsninger i sådanne medlemmers ret til dagpenge. Det vil således fortsat være muligt at fastsætte regler af anden art end indskrænkning af dagpengeretten, f. eks. regler vedrørende indseende med, at ægtefæller til selvstændige opfylder de

almindelige betingelser for udbetaling af dagpenge.

Ændringen træder i kraft den 1. juli 1979, således at personer, der hidtil har været omfattet af reglen, fra dette tidspunkt genindtræder i retten til dagpenge under forudsætning af, at de opfylder de øvrige betingelser herfor.

Flertallet er enig om, at nettoudgiften ved ændringen, der anslås til ca. 50 mill. kr., tilvebringes ved besparelser inden for arbejdsministeriets område. Beslutning om, hvordan dette skal gennemføres, skal være truffet inden 1. oktober 1979.

2. Med henblik på at skabe en mere overskuelig struktur på arbejdsløshedskasseområdet gennemføres forhøjelsen af antallet af medlemmer i kasserne som betingelse for statsanerkendelse fra 1.000 til 5.000 i overensstemmelse med lovforslaget. Der er enighed om, at de mindre kasser, som under de hidtidige forhold har fungeret tilfredsstillende, fortjener en rimelig lang frist til at tilrettelægge deres struktur i overensstemmelse med denne forhøjelse, og arbejdsministeren stiller derfor et ændringsforslag, hvorefter kasser, der ved lovens ikrafttræden er anerkendt, vil kunne bevare anerkendelsen til 1. januar 1985 under forudsætning af, at de stadig har over 1.000 medlemmer.

3. Arbejdsministeren har vedrørende spørgsmålet om udbetaling af dagpenge til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede medlemmer over for partierne tilkendegivet, at han vil foranledige, at disse regler vil blive udarbejdet sådan, at supplerende dagpenge kan bevares, så længe der ikke kan tilbydes et arbejde af forventet varighed på mindst 13 uger i stedet for de 5 uger, som er angivet i bemærkningerne til lovforslaget.

4. Flertallet er enig om, at reglerne om frigørelsesattester som betingelse for udbetaling af supplerende dagpenge skal være ens for den private og den offentlige sektor. Under sine forhandlinger med de kommunale organisationer vil ministeren i øvrigt lægge vægt på at få gennemført en så smidig og rimelig ordning som muligt.

5. Vedrørende spørgsmålet om, hvilke virksomheder, jfr. § 1, nr. 1, som arbejdsformidlingen skal indhente oplysninger fra om det forventede arbejdskraftbehov, har arbejdsministeren tilkendegivet, at den i bemærkningerne til lovforslaget nævnte virk-

somhedsstørrelse på over 20 lønmodtagere kun er et eksempel på en generel retningslinje. Arbejdsministeren vil foranledige, at der skabes mulighed for, at der på lokalt plan af de enkelte arbejdsmarkedsnævne kan fastsættes grænser, der tager hensyn til de særlige forhold på arbejdsmarkedet inden for nævnets område.

6. Flertallet er enig om, at arbejdsformidlingens opsegende virksomhed bør styrkes mest muligt.

7. Flertallet lægger vægt på arbejdsministerens udtalelser i fremsættelsestalen om nøje at ville følge udviklingen inden for arbejdsløshedsforsikringsområdet. Arbejdsministeren har i tilslutning hertil tilkendegivet, at han vil tage kontakt med arbejdsmarkedets parter om eventuelle kommende justeringer.

8. Arbejdsministeren stiller ændringsforslag om, at ikrafttrædelsestidspunktet fastsættes til 1. juli 1979, dog således at bestemmelsen i § 1, nr. 7, om dagpenge under ferie træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) fremhæver, at lovforslaget er en rodebunke af smålapperier af så vidt forskellige arter, som ikke løser nogle af arbejdsløshedsproblemerne – tværtimod. Derfor indstiller mindretallet lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil dog stemme for de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, idet det må betragtes som ganske uegnet til at fjerne de problemer, der er karakteristiske for den nuværende beskæftigelsessituation. Det er ofte påpeget, at antallet af arbejdsløse er meget stort – sidste år over 200.000, samtidig med at mange virksomheder forgæves søger arbejdskraft. De stive faggrænser er en medvirkende årsag hertil, og disse opretholdes fuldt ud i loven.

Mindretallet har tidligere påpeget, at én stor alle omfattende arbejdsløshedskasse kunne skabe bedre betingelser for bevægeligheden på arbejdsmarkedet, men regeringen har ikke interesseret sig for en sådan reform, men har i stedet stillet forslag om at forhøje antallet af medlemmer i en arbejdsløshedskasse som betingelse for statsanerkendelse.

En gennemførelse af dette forslag vil udelukke de fleste af de arbejdsløhedskasser, der ikke er knyttet til LO.

Mindretallet har fundet det uacceptabelt, at flertallet med sit forslag vil give LO et faktisk monopol på administration af arbejdsløhedskasser uden at løse det påtrængende spørgsmål om større bevægelighed. Gennem det i lovforslag nr. L 184 om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløhedsforsikring m. v. stillede forslag sikrer mindretallet, dels at de nuværende mindre arbejdsløhedskasser kan opretholde deres selvstændige status, dels at der også i fremtiden kan ske anerkendelse af arbejdsløhedskasser med 1.000 medlemmer.

Gennem de øvrige forslag, der fremgår af lovforslag nr. L 184, har mindretallet dels fjernet den for erhvervslivet og beskæftigelsen uheldige automatiske regulering af understøttelsen, dels nedsat satser, der i særlige tilfælde virker beskæftigeshindrende. Det er skuffende, at regeringen opretholder de halvårlige reguleringer, der virker som en løftestang for lønforhøjelser inden for det bevægelige lønsystem.

De af mindretallet stillede forslag vil desuden medføre betydelige og tiltrængte besparelser for statskassen, hvorimod de i nærværende lovforslag påståede besparelser må anses for særdeles problematiske. Trods ihærdige bestræbelser under udvalgsarbejdet er det ikke lykkedes at få en konkret opstilling fra arbejdsministeren over den påståede besparelse på ca. 250 mill. kr. årligt. De fremkomne oplysninger viser, at besparelserne er særdeles luftige og næsten udelukkende skal bæres af erhvervslivet, som skal betale understøttelse ved helligdagslukninger. Mindretallet anser det for skadeligt for produktion og beskæftigelse at pålægge virksomhederne yderligere omkostninger.

Mindretallet betragter det som en retfærdighedshandling at fjerne 130 dages reglen. Mindretallet har under udvalgsbehandlingen bebudet det nødvendige ændringsforslag herom og konstaterer med glæde, at der i udvalget er opnået flertal for denne ændring.

Et tredje mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) vil ved 2. behandling nærmere redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag. Mindretallets stilling til lovforslaget som helhed vil afhænge af, i

hvilket omfang de ændringsforslag, mindretallet kan stemme for, bliver vedtaget. Mindretallet udtaler i øvrigt:

Lovforslaget er et besparelsesforslag, der vil forringe de arbejdsløses vilkår. Specielt vil mindretallet pege på de stramninger, der sker over for de fuldtidsforsikrede, som arbejder på deltid. Her er det forkasteligt, at man i en arbejdsløhedssituation med over 150.000 arbejdsløse vil tvinge disse over i fuldtidsjob.

Anvisningen af de deltidsansatte vil bl. a. ske ved anvendelse af frigorelsesattester, som sætter de overenskomstmæssige rettigheder ud af kraft, ligesom man vil tvangsansive dem fuldtidsjob *forud* for andre fuldtidsforsikrede, som er ledige. Sådanne foranstaltninger kunne anvendes i en situation med fuld beskæftigelse, men er forkastelige på nuværende tidspunkt.

I forbindelse med, at man hæver grænsen for statsanerkendelse af arbejdsløhedskasser fra 1000 til 5000 medlemmer, har det været hævdet, at man fremmer overgangen til egentlige industriforbund. Socialistisk folkeparti mener ikke, at nogen bør slå sig sammen i større enheder ved en tvangslovgivning. Strukturændringer i fagbevægelsen bør være medlemmernes eget værk og have det sigte, at man får en mere slagkraftig fagforening/forbund.

Det må frygtes, at mange fagforeninger, som mister deres arbejdsløhedskasse, vil få uhyre svært ved at holde på medlemmerne, og at vi kommer endnu et skridt nærmere en faktisk adskillelse af fagbevægelse og arbejdsløhedskasse.

Endelig skal det fremføres, at mindretallet ikke kan acceptere de uendelig mange bemyndigelser, som lægges ud til administrationen. Hele den nærværende lov er efterhånden blevet så »gummiagtig«, at den kan bruges efter for godt befindende og styres via en strøm af cirkulærer uden kontrol af folketinget.

Et fjerde mindretal (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Et femte mindretal (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede

ændringsforslag og ønsker i øvrigt at gøre følgende bemærkninger:

Igennem de seneste års kapitalistiske kriseudvikling er arbejdsløsheden steget til et antal på over 200.000. Socialdemokratiet har ikke vist vilje til at sætte effektivt ind over for denne udvikling. Tværtimod har socialdemokratiet gennem finanspolitiske stramninger og lønpolitiske foranstaltninger, gennem det ene reaktionære forlig efter det andet og gennem dannelsen af SV-regeringen medvirket til at skabe den omfattende arbejdsløshed. Socialdemokratiet ønsker at tvinge lønarbejderne til at tage ansvaret for kapitalisternes betalingsbalanceproblemer og lader derfor hånt om arbejdsløshedsproblemet. Finanslov efter finanslov har gennem udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse vist, at den socialdemokratiske regering vil lade stå til over for arbejdsløshedsudviklingen.

Og dog er der sket en ændring. Socialdemokratiet og venstre vil spare på arbejdsløshedsunderstøttelsen. Ikke ved at fremme beskæftigelsen, men derimod ved at skære i adgangen til at oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse. Dette lovforslag er udtryk for denne kyniske holdning over for de arbejdsløse. Gennem overenskomstdiktater og angreb på arbejdsløshedsunderstøttelsen ønsker socialdemokratiet at gå hånd i hånd med de reaktionære borgerlige partier i forsøgene på at svække lønarbejdernes stilling. Gennem løndiktater og ved at tvinge arbejdsløse til løntryk vil disse reaktionære partier tvinge lønarbejderne til at betale omkostningerne ved kapitalisternes krise.

Arbejdsministeren forsøger sig bevidst med vildledning for at lægge røgslør over de reelle intentioner i dette lovforslag. Arbejdsministeren er gennem spørgsmål til skriftlig besvarelse og i samråd blevet spurgt om besparelserne på arbejdsløshedsdagpengene ved dette lovforslag, og om hvordan regeringen fandt frem til det beløb på 250 mill. kr., som er indeholdt i besparelsen på finansloven.

I et svar til arbejdsmarkedsudvalget hedder det således bl. a.:

»Lovforslaget er ikke udformet med henblik på styrkelse af den statsfinansielle stilling, men har haft som hovedformål at tilvejebringe et hensigtsmæssigt fungerende forsikringssystem. Om dette hovedformål er opnået gennem hensigtsmæssige og praktisk administrerbare regler kan således ikke vur-

deres ud fra de økonomiske konsekvenser (besparelser) af nye regelsæt. Eksempelvis bør de foreslåede regler om lediges rettigheder og forpligtelser og i forbindelse hermed ændrede regler om vægringer og vægrings-sanktioner ikke bedømmes ud fra evt. opnåede besparelser ved et stigende antal statuerede arbejdsvægringer.«

Det er unægtelig et ynkeligt forsøg på at bortforklare, at det er statsfinansielle interesser, der ligger bag lovforslaget. Realiteten er, at besparelser på 250 mill. kr. på finansloven blev gennemtrumfet, længe før dette lovforslag blev fremsat. Man vedtog først besparelsen og begyndte derefter at finde ud af, hvordan den skulle foretages.

Ikke uventet forventer arbejdsministeren at spare 250 mill. kr. ved dette lovforslag. Arbejdsministeren har ikke villet svare på, hvordan man fandt frem til besparelsen på 250 mill. kr. på finansloven, og hvordan denne besparelse vil blive realiseret.

Sandheden om forløbet kommer mere frem i lyset, når arbejdsministeren skal forklare, hvorfor der ikke er gjort noget for at ændre deltidsstillinger til fuldtidsstillinger frem for at angribe adgangen til at modtage supplerende understøttelse. Her angiver arbejdsministeren tidsproblemer. I et svar til arbejdsmarkedsudvalget hedder det bl. a.:

»Som bekendt har det foreliggende lovforslag været genstand for lange og særdeles vanskelige forhandlinger. Forslaget fik derfor først sin endelige form umiddelbart forud for fremsættelsen i folketinget den 1. februar 1979.«

Altså. Først fastslås det, at der skal spares 250 mill. kr. Dernæst begynder arbejdsministeren at lede efter et sted at gøre det. For at tilsløre arbejdsministerens og regeringens reaktionære politik skal det hedde sig, at det er uhensigtsmæssige funktioner i arbejdsløshedsforsikringssystemet, der skal ændres. Det tager adskillige måneder at finde ud af, hvor de uhensigtsmæssige 250 mill. kr. skal bespares. En ynkelig forestilling, som arbejdsministeren her forsøger at holde i gang.

Men arbejdsministeren mener altså, at de arbejdsløse skal have den nihalede kat at føle.

Arbejdsministeren opfinder et nyt begreb – »regulært ledige« – og begynder at opbygge en ny praksis omkring dette. På trods af, at den omfattende arbejdsløshedsudvikling

gør det umuligt for mange at opnå arbejde, så skal adgangen til at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse gøres afhængig af, at det er lykkedes at opnå en mere varig kontakt med arbejdsmarkedet i form af et krav om 26 ugers arbejde efter indmeldelse i arbejdsløshedskasse. På en nylig afholdt konference om ungdomsarbejdsløsheden på Marienborg blev det klart erkendt, at ungdomsarbejdsløsheden udvikler sig til at blive et permanent problem, og at der bliver flere og flere langtidsledige blandt de unge. Flere og flere kommer i berøring med den nuværende udformning af 26 ugers reglen. På trods af denne klare konstatering ønsker arbejdsministeren altså at stramme disse regler. Det vil kunne betyde, at unge nytilkomne til arbejdsmarkedet, der ikke har fået en 18 måneders faglig uddannelse, i adskillige år ikke kan modtage arbejdsløshedsunderstøttelse. Arbejdsministeren har ikke kunnet anskueliggøre, hvordan dette kan afvises som et problem, når der reelt er et stigende antal langtidsledige unge.

Arbejdsministerens holdning til problemet tyder på en kynisk spekulation i besparelser på dette område. I et svar til udvalget hedder det bl. a.:

»For den del af bruttotilgangen (til arbejdsmarkedet), der består af personer, som søger et permanent tilknytningsforhold til arbejdsstyrken, vil der ikke med den foreslåede lovændring ske væsentlige ændringer i adgangen til at opnå dagpenge. Dette gælder uanset, om de pågældende personer har en erhvervmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed eller ej.«

Dette svar står så i modstrid til andre svar. I en anden besvarelse hedder det således bl. a.:

»For de persongrupper, der blev omtalt i forbindelse med spørgsmål 23 og 24, og som ikke har erhvervmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, er muligheden for opnåelse af ret til dagpenge afledt af udsigterne til at opnå beskæftigelse af mindst 26 ugers varighed. Disse beskæftigelsesudsigter er såvel ved et uændret som ved et stigende beskæftigelsesniveau i samfundet forskellige for hver enkelt af de persongrupper, der tidligere har været behandlet. Som det blev anført, udgøres bruttotilgangen til arbejdsstyrken af personer med vidt forskellige aldre, uddannelsesmæssig og erhvervmæssig

baggrund. En mængde undersøgelser vedrørende arbejdsmarkedsforhold synes at pege på, at personer med ringe erhvervmæssig baggrund og erfaring har særlig vanskeligt ved at opnå beskæftigelse, når de søger ud på arbejdsmarkedet. Et meget karakteristisk eksempel på en sådan persongruppe er de unge 15-19-årige, der søger beskæftigelse umiddelbart efter at have afsluttet en grundlæggende skoleuddannelse af 10 års varighed. Disse 15-19-årige unge, der typisk er uden nogen erhvervs erfaring eller anden form for kvalifikationer, der virker fremmende for et ansættelsesforhold, vil selv med en vis stigning i den samlede beskæftigelse have vanskeligt ved at komme ud af arbejdsløhedssituationen, når de skal konkurrere om de ledige job med ældre og erhvervmæssigt bedre udrustede personer. Der er derfor grund til at formode, at arbejdsstyrkens marginalgrupper endnu en årrække vil have svært ved at få beskæftigelse og derved potentielt opnå ret til dagpenge, selv om en vis bedring i den generelle beskæftigelsessituation, alt andet lige, naturligvis også vil bedre disse gruppers muligheder.«

Konkluderende siges det i dette svar:

»Som konklusion af det foranstående skal fremføres, at beskæftigelsesmulighederne og dermed muligheden for at opnå dagpenge for de personer, der i de kommende år søger ud på arbejdsmarkedet, dels afhænger af de enkelte gruppers erhvervmæssige kvalifikationer, og dels af den generelle udvikling i beskæftigelsen og rotationen på arbejdsmarkedet.«

På trods af disse klare konstateringer opfinder arbejdsministeren altså et begreb, der hedder »regulært ledige«, et begreb som skal skille dem ud, der ikke er i stand til at opnå en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsministeren fremstiller det, som om der er tale om et frit valg midt i en arbejdsløhedssituation på 200.000 eller derover. Er der nogen del af arbejdsløhedslovgivningen, der har vist sig utidssvarende i forbindelse med arbejdsløhedssituationens udvikling, så er det 26 ugers reglen. I stedet for en stramning af denne regel burde arbejdsministeren have foreslået, at den blev afskaffet. Alene dette område i det foreliggende lovforslag viser, hvilken kynisme der er tale om.

Problemerne med 26 ugers reglen bliver ikke mindre af den placering, de unge har

fået på arbejdsmarkedet. Ungarbejderbegrebet lægger op til en ekstraordinær udbytning af de unge 15-17-årige gennem den billigere aflønning. Dette har også betydet, at netop denne gruppe befinder sig i en midlertidig placering på arbejdsmarkedet i denne alder. Det giver sig udtryk i et stort erhvervsskifte eller stor arbejdsløshed ved skiftet til »voksen løn«. Denne midlertidige placering på arbejdsmarkedet smitter af på de unges holdning til et varigt organisationsforhold. Typisk venter de fleste med at indmelde sig i en arbejdsløshedskasse, til perioden som ungarbejder er overstået. Af Statistiske Efterretningers »Ungdomsbekæftigelsesundersøgelse 8. februar 1978« fremgår det af tabel 14, at blandt de 15-17-årige er 86,6 pct. af mændene og 87,6 pct. af kvinderne ikke medlem af en arbejdsløshedskasse. For de 18-21-årige er tallene 24 pct. for mændene og 38,9 pct. for kvinderne. Der sker altså en omfattende organisering her. Af de 18-21-årige har 10,2 pct. af mændene ikke ret til arbejdsløshedsunderstøttelse og 15,8 pct. af kvinderne ej heller. Disse tal må forventes at stige drastisk, hvis dette lovforslag vedtages. Hvor de unge tidligere har kunnet medregne arbejdet som ungarbejder eller andet ved opfyldelsen af 26 ugers reglen, når de melder sig i arbejdsløshedskasse som 18-årige, så vil det ikke længere kunne lade sig gøre efter dette lovforslags vedtagelse.

En tilsvarende gennemgang af de andre dele af lovforslaget kunne være tiltrængt, men mindretallet vil redegøre nærmere herfor ved lovforslagets 2. behandling.

Hvis de af mindretallet stillede ændringsforslag bliver forkastet ved 2. behandling, vil mindretallet ved 3. behandling stemme imod lovforslaget.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (Glistrup (FP) og Nauerby (FP)):

1) Nr. 1 udgår.

Af et *mindretal* (Glistrup (FP), Nauerby (FP) og Kurt Hansen (VS)):

2) Nr. 2 udgår.

Af et *mindretal* (Kurt Hansen (VS)):

3) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. § 53, stk. 1, affattes således:

»Ret til dagpenge opnås efter 1 måneds medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse for lønmodtagere.«

4) Nr. 4 affattes således:

»4. § 55 ophæves.«

5) Nr. 5 affattes således:

»5. § 55a ophæves.«

6) Nr. 6 udgår.

7) Nr. 9 affattes således:

»9. § 58, stk. 1, udgår, og i stedet indsættes:

»Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter arbejdsdirektøren regler om udbetaling af dagpenge for sønehelligdage.

Stk. 2. Nedsættes arbejdstiden i en virksomhed efter aftale mellem arbejdsgiver og lønmodtager, betaler arbejdsgiveren fuld lønkompenstation for den nedsatte arbejdstid.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Ole Henriksen (SF), Mølgaard (DR) og Kurt Hansen (VS)):

8) I den under nr. 9 foreslåede affattelse af lovens § 58, stk. 1, nr. 2, *litra b*), udgår ordene »eller hvis ægtefælle driver selvstændig virksomhed.«.

Af *mindretallet* under nr. 3:

9) Nr. 10 udgår.

10) Nr. 11 affattes således:

»11. § 61, stk. 2 og 3, ophæves.«

11) Nr. 12 affattes således:

»12. § 62 affattes således:

»§ 62. Dagpenge må ikke udbetales til et medlem,

1. som modtager sygedagpenge,
2. som aftjener værnepligt eller unddrager sig denne, eller

3. som ved domstols- eller administrativ afgørelse er berøvet sin frihed.

Stk. 2. Indskrænkninger i adgangen til at modtage dagpenge kan kun foretages ved lov.««

12) Nr. 13 affattes således:

»13. § 63, stk. 1, 1. pkt., samt stk. 3 og 4, ophæves.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 3.

13) Nr. 14 affattes således:

»14. I § 63, stk. 5, som bliver stk. 3, ændres »1-4« til: »1-2«.«

14) Nr. 15 udgår.

15) Nr. 16 affattes således:

»16. § 72 ophæves.«

16) Nr. 17 udgår.

17) Nr. 18 affattes således:

»18. § 83 affattes således:

»§ 83. Til dækning af udgifterne til arbejdsløshedsforsikringen svares et bidrag fra samtlige arbejdsgivere, der er forsikringspligtige efter arbejdsskadesforsikringsloven.««

Af mindretallet under nr. 1:

18) Nr. 21 udgår.

Af mindretallet under nr. 3:

19) Nr. 21 affattes således:

»21. Efter § 85 indsættes i kapitel 12: »Arbejdsgiverbetaling.

§ 85a. Ved ledighed, som opstår i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, betaler arbejdsgiveren et beløb, der svarer til det løntab, ledigheden påfører de ansatte.

Stk. 2. Arbejdsdirektøren fastsætter regler herom.

Stk. 3. Uanset ferielovens §17b kan arbejdsgiveren ikke bestemme, at de ansatte skal holde ferie i de i stk. 1 nævnte perioder.««

20) Nr. 22 udgår.

21) Nr. 23 udgår.

Til § 2

Af arbejdsministeren, tiltrådt af flertallet under nr. 8:

22) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1979, § 1, nr. 7, dog ved bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Til § 3

Af mindretallet under nr. 2:

23) Paragraffen udgår.

Af arbejdsministeren, tiltrådt af et flertal (Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Soren B. Jørgensen (S), Inge Fischer Møller (S), Kaj Poulsen (S), Taanquist (S), Holm (V), Jens Peter Jensen (V), Melchior (CD), Ole Henriksen (SF) og Bolvig (RV)):

24) I stk. 2 ændres »1982« til: »1985«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Virksomhederne skal ikke bruge arbejdskraft til at udfylde skemaer, men bruge tiden til at oprette nye og flere arbejdspladser til produktion af varer, der kan være med til at rette landets økonomi op.

Til nr. 2

Et flertal inden for mindretallet (Glistrup (FP) og Nauerby (FP)) udtaler:

De små arbejdsløshedskasser arbejder ofte billigere og mere effektivt end de store og i al fald med langt større nærpersnlig interesse og varme over for de arbejdsløse medlemmer end de store kassers mastodontbureaukrati, som ikke har det nære kendskab til de mange personlige og faglige afskygninger, som præger medlemmerne i de danske arbejdsløshedskasser.

Det er klart fremgået af udvalgsbehandlingen og de deputationer, der har haft foretræde i udvalget, at de små kasser er meget billi-

gere og bedre for medlemmerne. Der har ikke været et eneste argument, der har bevist det modsatte.

Arbejdsministerens forslag er et alvorligt anslag mod den personlige frihed og organisationsfriheden. Forslagets eneste baggrund må være lefleri for de store forbund, som støtter arbejdsministerens parti med økonomiske midler. Flertallet inden for mindretallet er således enig med folketingets fjerde næstformand, der som ordfører for centrumdemokraterne har kaldt dette forslag for »et rent udtryk for pamperi« (se Folketingstidende 1978-79, forhandlingerne sp. 6524).

Flertallet inden for mindretallet er tilhænger af størst mulig personlig frihed og stiller derfor ændringsforslaget, der overlader til de små kasser selv at afgøre, om de vil gå ind i sammenslutninger eller ej.

Et *mindretal inden for mindretallet* (Kurt Hansen (VS)) udtaler:

De henvendelser, arbejdsmarkedsudvalget har modtaget under behandlingen af dette lovforslag, har til fulde vist, at den af arbejdsministeren ønskede centralisering ikke kan begrundes i de forhold, som er anført i bemærkningerne til forslaget. De mindre arbejdsløsheds-kasser har afvist, at de rejste problemstillinger skulle have noget på sig.

Til nr. 3

Ændringsforslaget har det samme sigte som ændringsforslag nr. 4, hvorfor der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 4

Som begrundelse for en række af de ændringer, arbejdsministeren har foreslået i nærværende lovforslag, er fremført, at ændringer i beskæftigelsessituationen har medført behov for justeringer, der kan sikre, at arbejdsløshedsforsikringen virker efter sin hensigt. Netop § 55 har klart vist sig at være uhensigtsmæssig, medmindre der er klart ønske om at skubbe de svageste ud af arbejdsmarkedet.

I en situation med flere hundredtusinde arbejdsløse har det klart vist sig at være helt urimeligt at stille det i paragraffen indeholdte arbejdskrav. Det har givet tilbagevendende problemer og vil fortsat give det, hvis ikke

paragraffen ændres eller bortfalder. Bortfald af paragraffen må selvsagt ikke betyde en svækkelse af bestræbelserne for at udvide beskæftigelsen. Den samfundsmæssige værdi af fuld beskæftigelse bør være incitament nok. Desuden er paragraffen udtryk for en helt urimelig mistæneliggørelse af den enkelte. Realiteten er, at alle har behov for at arbejde og bruge sig selv uanset de forskellige vilkår, der bydes herfor.

Til nr. 5 og 6

Der henvises til bemærkningerne under nr. 4.

Til nr. 7

Mindretallet er enig i det af arbejdsministeren stillede ændringsforslag vedrørende adgangen til, at medlemmer, hvis ægtefælle driver selvstændig virksomhed, kan oppebære arbejdsløshedsdagpenge. Mindretallet er klar over det omfattende kontrolproblem, dette ændringsforslag indebærer, hvis misbrug skal hindres. Det er imidlertid urimeligt, om dette kontrolproblem skal føre til urimelige konsekvenser for de mange, der ikke har interesse i et misbrug. Om de omhandlede arbejdsløse er reelt arbejdssøgende, vil vise sig ved anvisning af arbejde. Mindretallet finder det således vigtigt at fastslå, at dette ændringsforslag ikke må medføre en stærkt opstrammet praksis omkring det administrativt udviklede begreb: »at stå til rådighed for arbejdsmarkedet«. Mindretallet foreslår derfor samtidig et stærkt forenklet rådighedsbegreb, som indeholdes i en række af de øvrige ændringsforslag fremsat af mindretallet.

Ændringsforslaget tilsigter i øvrigt at sikre dagpenge, uanset hvordan vejrguderne måtte behage at opføre sig, og endelig sikres det, at det bliver arbejdsgiverne, der finansierer arbejdsfordelingsordninger.

Til nr. 8

Det foreslås at ophæve bemyndigelsen til at fastsætte særlige regler for retten til dagpenge for medlemmer, hvis ægtefælle driver selvstændig virksomhed.

Forslaget medfører, at de medlemmer, der har fortabt dagpengeretten efter den såkaldte 130 dages regel, kan genindtræde i dagpen-

geretten fra lovens ikrafttræden, hvis de opfylder de almindelige betingelser for ret til dagpenge.

Nettoudgiften ved ændringen anslås til ca. 50 mill. kr.

Et mindretal inden for det tiltrædende flertal (Glistrup (FP) og Nauerby (FP)) udtaler:

130 dages reglen diskriminerer uretfærdigt selvstændigt erhvervsdrivendes ægtefæller ved at fratage dem omkring 75 millioner kroner årligt sammenlignet med andre arbejdsløse, hvis arbejdsløhedskassekontingenter og skattebetaling ikke er større. Reglen er også uretfærdig i forhold til dem, der samlever papirløst med selvstændigt erhvervsdrivende.

De kontroltekniske problemer, der delvis bryder denne regel, kommer man ud over ved at anvise den pågældende et stykke arbejde - vægrer hun eller han sig, fortabes understøttelsesretten efter de almindelige regler herom.

Enkelte fremskridtsfolk kan ikke tilbageholde den bemærkning, at også dette problem ville forsvinde som dug for solen ved gennemførelse af lovforslag nr. L 252 af 31. maj 1978 om opfyldelse af grundlovens § 75.

Til nr. 9

Mindretallet vender sig imod arbejdsministerens angreb på specielt løsarbejders forhold. Problemet vedrørende overskydende timer i en uge må løses ved foranstaltninger mod overarbejde.

Til nr. 10

Mindretallet er enig med arbejdsministeren i at begrænse omfanget af standsninger af udbetaling af dagpenge i konfliktsituationer, men mindretallet finder, at det må gælde for alle, der ikke direkte er med i konflikterne.

Til nr. 11

Mindretallet afviser forsøget på at åbne op for en omfattende udvikling af den administrative praksis omkring begrebet: »stå til rådighed for arbejdsmarkedet«. Det tilsigtes at afvise den søgte lovhjemmel for børnepasningscirkulæret og de øvrige administrative udviklinger på området. Det skal fremover udelukkende være et spørgsmål, om anvist

arbejde overtages eller ej og med skyldig hensyntagen til de problemer, en mangelfuld administration af andre lovgivninger måtte påføre de arbejdsløse.

Til nr. 12-14

Mindretallet ønsker et stærkt forenklet rådighedsbegreb baseret på, om medlemmet overtager anvist arbejde eller ej med den modifikation, der ligger i bemærkningerne til nr. 11. Der henvises i øvrigt ligeledes til bemærkningerne under nr. 7.

Til nr. 15

Der henvises til bemærkningerne til nr. 4. Ændringsforslaget skal sidestille de deltidsforsikrede med de fuldtidsforsikrede.

Til nr. 16

Mindretallet afviser arbejdsministerens angreb på adgangen til supplerende understøttelse, der som konsekvens vil have, at det bliver de enkelte lønarbejdere, der vil blive tvunget til at betale for produktionsindskrænkninger m. m.

Til nr. 17

Da produktionsmidlerne er i privat eje og retten til at lede og fordele ligeledes ligger hos arbejdsgiverne, bærer disse det fulde ansvar for beskæftigelsessituationen. Derfor tager ændringsforslaget også konsekvensen og pålægger arbejdsgiverne at udrede samtlige udgifter til arbejdsløhedstøttelsen. Hvis ændringsforslaget bliver vedtaget, vil mindretallet foranledige konsekvensændringer udarbejdet til resten af loven mellem 2. og 3. behandling.

Til nr. 18

Den af arbejdsministeren foreslåede ordning er diskriminerende for arbejdere, der har været ledige og ikke optjent feriepenge. De vil ikke blive ansat i nye stillinger, der kan koste arbejdsgivere op til 40 timers dagpenge ekstra. Det kan endvidere medføre, at der holdes længere lukket, at de omhandlede arbejdere ikke bliver genansat inden tidsfristens udløb, eller at der vil blive antaget en ny arbejder.

Nok er der i forslaget en vis kerne af sund grundtanke, men administrationsomkostningerne og omgælsesmulighederne vil blive mange, til skade for den enkelte arbejder og samfundet; derfor bør dette forslag udgå.

Til nr. 19

Mindretallet ønsker – som arbejdsministeren – at bekæmpe misbruget af arbejdsløshedsunderstøttelse i forbindelse med virksomhedslukninger i de nævnte perioder. Imidlertid finder mindretallet, at arbejdsministerens forslag mangler konsekvens – både med hensyn til at fjerne mulighederne for misbrug og med hensyn til at pålægge de egentlige misbrugere udgifterne i forbindelse med sådanne lukninger.

Stk. 3 er medtaget som en følge af, at forligspartierne omkring dette forslag bureaukratisk har blokeret betækningsafgivelsen for lovforslag nr. L 173 om ændring af ferieloven. Dette lovforslag var ønsket til 2. og 3. behandling samtidig med nærværende lovforslag.

Til nr. 20 og 21

Mindretallet finder, at der åbnes op for en helt urimelig vidtgående registreringsmulighed af de arbejdsløse, hvis disse forslag gen-

nemføres. Denne registrering er helt unødvendig, medmindre den tilsigter at skabe yderligere muligheder for angreb på de arbejdsløse, hvilket mindretallet skarpt vil afvise. Der henvises i øvrigt til mindretallets betækningsbidrag.

Til nr. 22

Da lovforslaget ikke som forudset ved lovforslagets fremsættelse har kunnet færdigbehandles inden 1. april 1979, foreslås lovens ikrafttræden udsat til 1. juli 1979.

Det foreslås dog at lade feriebestemmelser, jfr. lovforslagets § 1, nr. 7, træde i kraft ved lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Til nr. 23

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 24

For at give kasser med mellem 1.000 og 5.000 medlemmer en rimelig frist til at tilrettelægge deres aktiviteter, eventuelt med henblik på sammenslutning med andre kasser, foreslås det, at der gives disse kasser mulighed for at bevare statsanerkendelsen indtil den 1. januar 1985.

Bakholt (S) Bolvig (RV) Hans Jørgen Jensen (S) Søren B. Jørgensen (S) fmd.

Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Holm (V)

Jens Peter Jensen (V) Nauerby (FP) Glistrup (FP) Mølgaard (DR)

Grethe Fenger Møller (KF) nfmd. Ninn-Hansen (KF) Melchior (CD)

Ole Henriksen (SF) Kurt Hansen (VS)

Partierne DKP, KrF og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag

til betænkning over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Arbejdsgiverbetaling, nedsatte dagpenge, ferie, forhøjelse af medlemstallet som betingelse for anerkendelse, arbejdsgivernes kontakt med arbejdsformidlingen m. m.)

Bilagsfortegnelse

	Spalte
Bilag 1.	Oversigt efter emne over skriftligt besvarede spørgsmål til arbejdsministeren og kommenterede henvendelser m.v. til udvalget 1145-1146
Bilag 2.	Udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå..... 1147-1278
Bilag 3.	Henvendelse af 22. maj 1979 fra Arbejdsløshedskassernes Samvirke..... 1279-1282
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1283-1284
Bilag 4.	Åbent brev til arbejdsministeren af 12. februar 1979 fra Bibliotekarforbundet..... 1285-1286
Bilag 5.	Henvendelse af 1. marts 1979 fra Bibliotekarforbundet..... 1287-1288
Bilag 6.	Henvendelse af 2. marts 1979 fra Bibliotekarforbundets Faggruppe for Musikbibliotekarer..... 1289-1290
Bilag 7.	Henvendelse til arbejdsministeren af 5. februar 1979 fra Bibliotekarforbundets nordjyske kreds..... 1291-1292
Bilag 8.	Henvendelse af 27. februar 1979 fra Dansk Arbejdsgiverforening..... 1293-1296
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1297-1298
Bilag 9.	2 henvendelser til arbejdsministeren af 22. april 1979 fra Dansk Kvindesamfund 1299-1302
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1303-1306
Bilag 10.	Henvendelse af 1. maj 1979 fra De samvirkende Invalideorganisationer 1307-1308
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1309-1310
Bilag 11.	Henvendelse af 7. marts 1979 fra højesteretssagfører Ib Thyregod på vegne af Fiskernes Forbund og Arbejdsløshedskasse 1311-1312
Bilag 12.	Henvendelse fra Havnearbejdernes Fællesforbund..... 1313-1314
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1315-1316
Bilag 13.	Henvendelse til arbejdsministeren fra Klubben for bibliotekarer ved Roskilde Universitetsbibliotek 1317-1320
Bilag 14.	Henvendelse af 7. marts 1979 fra Teknisk Landsforbund..... 1321-1322
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens kommentarer 1323-1326
Bilag 15.	Henvendelse til arbejdsministeren og udvalget af 23. februar 1979 fra Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse 1327-1330
	<i>Underbilag 1.</i> Henvendelse til arbejdsministeren af 2. februar 1979 fra Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse .1331-1332
	<i>Underbilag 2.</i> Arbejdsministerens svar af 23. marts 1979 til

	Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse	1333-1334
Bilag 16.	Henvendelse til arbejdsministeren af 2. april 1979 fra Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse	1335-1336
	<i>Underbilag.</i> Arbejdsministerens svar af 23. april 1979 til Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse	1337-1338
Bilag 17.	Henvendelse af 14. februar 1979 fra lærere ved Århus Statsgymnasium .	1339-1340
Bilag 18.	Arbejdsministerens kommentarer til bilag 4-7, 11, 13 og 17	1341-1344

Bilag 1

Oversigt efter emne over skriftligt besvarede spørgsmål til arbejdsministeren og kommenterede henvendelser m.v. til udvalget

- 86-89, samt bilag 3-7, 9, 11, 13, 17 og 18.
1. *Arbejdsfordelingsordninger:*
Bilag 2, spm. 39, 63 og 105.
  2. *Arbejdsgiverbetaling:*
Bilag 2, spm. 14, 15, 38, 53, 62, 70, 79-85, 95 og 108, samt bilag 14.
  3. *Arbejdsløshedskassers medlemsantal:*
Bilag 2, spm. 8-10, 16 og 54-56, samt bilag 3, 4-7, 11, 13 og 15-18.
  4. *Dagpengeret (arbejdskrav, medlemsanciennitet, mindste dagpengebeløb, supplerende dagpenge og rådighedsbegrebet):*
Bilag 2, spm. 3, 13, 20-22, 27, 29, 31, 43-47, 60, 65, 71, 73, 96-98 og 101, samt bilag 3-7, 9-11, 13, 17 og 18.
  5. *Dagpenge under ferie:*
Bilag 2, spm. 11, 12 og 64, samt bilag 14.
  6. *Formidling (anvisning):*
Bilag 2, spm. 7, 93, 99, 100, 103 og 104, samt bilag 9 og 10.
  7. *Frigørelsesattester:*
Bilag 2, spm. 4, 27-30, 36, 37, 59-61 og
  8. *Generelt:*
Bilag 2, spm. 6, 23-25, 68, 69 og 74, samt bilag 3-8, 11-14, 17 og 18.
  9. *Normering af stillinger:*
Bilag 2, spm. 2, 31-35, 58, 61, 71, 72 og alm. del spm. 57 og 58, samt bilag 9.
  10. *Optagelse i arbejdsløhedskasse:*
Bilag 2, spm. 17-19, 26 og 94, samt bilag 12.
  11. *Tilsyn:*
Bilag 2, spm. 5 og 57.
  12. *Timeoverførsel:*
Bilag 2, spm. 40-42, 52 og 92, samt bilag 12 og 14.
  13. *20/30 dages reglen:*
Bilag 2, spm. 51 og 106.
  14. *Vægning:*
Bilag 2, spm. 48-50, 90, 91, 102 og 107, samt bilag 4-7, 11, 13, 17 og 18.
  15. *Økonomi:*
Bilag 2, spm. 1, 20, 66, 67 og 75-78.

Udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

Arbejdsministeren bedes give en vurdering af hver enkelt paragrafs udgifter og besparelser for så vidt angår hvert enkelt element i lovforslaget.

Svar:

Lovforslaget indeholder en lang række elementer, der som et samlet hele har til hensigt at modvirke utilsigtet anvendelse af forsikringssystemet og at sikre et effektivt og hensigtsmæssigt forsikringssystem.

Lovforslaget må derfor ses som en helhed, hvor de enkelte elementer supplerer hinanden, og hvor det på grund af områdets komplicerede karakter vil være uden mening at angive de økonomiske konsekvenser af forslagens enkelte dele. En bedømmelse af merudgiften eller besparelsen ved en isoleret gennemførelse af hvert enkelt element i lovforslaget vil blive meget usikker, og i de fleste tilfælde vil merudgiften eller besparelsen være mindre end den usikkerhedsmargen, der gælder for beregningen.

Der vil derfor nedenfor alene blive angivet de punkter, hvor lovforslaget formodes at medføre merudgifter, merindtægter eller besparelse uden nærmere angivelse af størrelsen, idet der er set bort fra ændringer med helt ubetydelige økonomiske konsekvenser. Punktstillingen svarer til den i lovforslaget under almindelige bemærkninger anvendte.

Pkt. 1. Forslaget om arbejdsgiverbetaling i forbindelse med helligdagsslukning vil medføre en betydelig besparelse i dagpengeudgifter ikke alene som følge af, at arbejdsgiverne skal afholde udgifterne til ledighed inden for de første 40 timer, men også som følge af, at reglens indførelse vil motivere virksomheder, der ellers ville have iværksat virksomhedsslukning, til ikke at foretage denne lukning. Arbejdsgivernes merudgifter i forbindelse med forslaget vil derfor ikke tilnærmelsesvis være af samme størrelse som besparelsen for staten.

På basis af erfaringerne vedrørende ledighedsudviklingen omkring jul og påske i de

senere år og på basis af formodninger med hensyn til omfanget af lukninger på »indeklemte fridage« (f. eks. dagen efter Kristi himmelfartsdag) kan det skønnes, at den samlede besparelse ved gennemførelse af den foreslåede regel vil udgøre over halvdelen af de i alt skønnede besparelser ved gennemførelse af hele lovforslaget, uden at det dog kan anses for forsvarligt at angive noget bestemt tal.

Pkt. 2. Omfanget af besparelserne i dagpengeudgifter ved indførelse af en særlig sanktionsregel for fuldtidsforsikrede medlemmer, der arbejder på deltid, i forbindelse med kravene om frigørelsesattest og bestræbelserne for en ændret stillingsstruktur vil være vanskelig at bedømme, jfr. i øvrigt bemærkningerne til pkt. 7.

Medens besparelserne i dagpengeudgifterne i forbindelse med den særlige sanktionsregel imidlertid formentlig vil være ret beskedne, vil bestemmelserne om begrænsninger i arbejdsfordelingsordninger og udbetaling af dagpenge for mindre end en hel dags ledighed berøre et betydeligt antal ledige med en dertil svarende væsentlig besparelse til følge.

Pkt. 4. Skærpelse af kravet om 26 ugers arbejde vil medføre en besparelse i dagpengeudgifterne. Meget taler imidlertid for, at besparelserne på lidt længere sigt vil være beskedne og stadigt faldende, idet personer, der opnår arbejde, vil få et stærkt incitament til samtidig at melde sig ind i en A-kasse. Der vil til gengæld i takt hermed ske en forøgelse af kontingentindbetalingerne og dermed en merindtægt for statskassen.

Pkt. 7. Reglerne tilsigter en tydeliggørelse af retstilstandene med hensyn til vægringer, og det påregnes, at der rejses flere vægringssager, samtidig med at sanktionerne for førstegangsvægringer mildnes. Det er vanskeligt at bedømme de økonomiske virkninger heraf, men der bliver formentlig i alt tale om en vis besparelse.

Pkt. 8. Den udvidede ret til dagpenge under ferie for A-kassemedlemmer, der ikke har

optjent tilstrækkelige feriepenge, medfører selvsagt merudgifter, formentlig dog kun få mill. kr.

Pkt. 10. Ophævelse af den såkaldte 20/30 dages regel vil nok medføre en beskedent forøgelse af dagpengeudgifter; det må på den anden side i denne forbindelse erindres, at den nye regel om arbejdsgiverbetaling ved ledighed i tilslutning til helligdage m. v. må antages at nedsætte antallet af lukninger omkring sønehelligdage. Da ledighed enten dagen før eller dagen efter en sønehelligdag er betingelsen for udbetaling af dagpenge, vil den nye regel om arbejdsgiverbetaling medføre, at dagpenge for sønehelligdage i fremtiden vil blive udbetalt i mindre omfang end ved en isoleret ophævelse af 20/30 dages reglen. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget I pkt. 10, sidste afsnit.

Pkt. 12. Om de ændrede regler for arbejdsgiverbidrag til arbejdsløshedsforsikringen bemærkes, at der vil blive merindtægter ved udvidelse af kredsen af faggrupper og erhvervsområder, hvor der skal ydes bidrag, og ophævelse af særtaktster for land- og skovbrugsarbejdere m. fl. Modsvarende vil der blive et vist provenutab ved en ændring af den nugældende regel om halvt bidrag for 2 arbejdere til en regel om fritagelse for 1 helårsarbejder. Det samlede økonomiske resultat forventes at blive et relativt beskedent merprovenu.

Pkt. 13. Beparelserne i forbindelse med reglen om, at timer ud over 40 overføres til den følgende uge, formodes at blive af forholdsvis beskedent omfang, men det er ikke muligt at skønne over størrelsesforholdet.

Pkt. 14. Indførelse af reglen om at begrænse adgangen til at opnå supplerende dagpenge for deltidsforsikrede med en ugentlig arbejdstid på 15 timer eller derover til højst at være 13 uger inden for et år vil næppe få virkning for et større antal medlemmer. Det bemærkes i denne forbindelse, at antallet af deltidsforsikrede med supplerende dagpenge ifølge opgørelsen fra arbejdsdirektoratet af 16. november 1977 blev anslået til ca. 1.800, hvoraf ikke alle vil blive ramt af reglen. Som følge heraf vil den økonomiske virkning nok være beskedent.

Spørgsmål 2:

Hvor mange deltidsstillinger er der i henholdsvis den offentlige og i den private sektor?

Svar:

På basis af beskæftigelsesundersøgelserne og personalestatistikken for den offentlige sektor kan antallet af deltidsbeskæftigede opgøres til ca. 530.000, hvoraf ca. halvdelen er beskæftiget i den offentlige sektor.

Spørgsmål 3:

Der ønskes eksempler på, hvilke områder der falder ind under den foreslåede § 62, stk. 5.

Spørgsmål 43:

Af hvilken årsag finder ministeren ikke, at den gældende lovs § 57 er tilstrækkelig bestemmelse for adgangen til at få udbetalt dagpenge ud fra en rådighedsbetragtning?

Spørgsmål 44:

Af hvilken årsag ønsker ministeren ikke at tydeliggøre loven, så det klart fremgår, hvad rådighedsbegrebet dækker, og således at administrative udviklinger undgås?

Svar:

Formålet med ændringen af § 62 er at tydeliggøre retstilstanden ved at indsætte ordene »stå til rådighed for arbejdsmarkedet« i loven og ved at give hjemmel til udstedelse af administrative regler om, hvad der kræves for, at et medlem opfylder denne betingelse for at få udbetalt dagpenge.

Det væsentlige i denne sammenhæng er efter min mening muligheden for at udstede regler, idet selve rådighedskravet jo ikke er nyt. Det har – som forudsat i spørgsmål 43 – været indeholdt i kravet i § 57 om, at et medlem skal være ledigt for at kunne få dagpenge. Man kunne derfor godt have valgt at sætte hjemmelen til at udstede regler ind i § 57.

Jeg har imidlertid ment, at loven bliver klarere ved en ændring af § 62, der i forvejen handler om situationer, hvor medlemmer ikke kan få udbetalt dagpenge, fordi de ikke er i stand til at overtage arbejde og altså ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet. Der ligger også en sproglig tydeliggørelse i dette. Ordene »til rådighed for arbejdsmarkedet« er nok i almindelig sprogbrug mere dækkende end

»ledig« til at beskrive den realitet, der er tale om – at man for at få arbejdsløshedsdagpenge naturligvis skal være uden arbejde, men tillige have et sådant forhold til arbejdsmarkedet, at det manglende arbejde kan erstattes gennem dagpenge.

Jeg mener således, at »til rådighed for arbejdsmarkedet« er et udtryk, hvis generelle indhold forstås af alle. Det er derimod klart, at det enkelte medlem ikke ud fra disse ord til enhver tid kan bedømme sin situation og konstatere, hvad der skal til, for at rådighedskravet er opfyldt. Jeg lægger derfor stor vægt på muligheden for at udstede regler, der kan give en bred beskrivelse af området og dermed i videst muligt omfang afgøre de tvivlsspørgsmål, som erfaringsmæssigt opstår.

Disse regler vil jo blive forhandlet med landsarbejdsnævnet, men jeg mener på forhånd at kunne nævne nogle eksempler på emner, som vil blive behandlet. Det drejer sig f. eks. om, hvad det er for et arbejde, medlemmet skal kunne overtage; på hvilke tider af døgnet og på hvilke tider af ugen; om medlemmet kan have andet arbejde samtidig med dagpengene; på hvilke betingelser dette kan ske, og om medlemmet kan melde sig til forskellige aktiviteter under ledigheden.

Jeg mener, det må ligge helt klart, at sådanne regler ikke kan indføres i selve loven, og jeg mener heller ikke, at der er noget principielt forkert i, at de fastsættes administrativt. Derimod mener jeg, det er en utilfredsstillende ordning, vi har i øjeblikket, hvor man er nødt til at gennemgå praksis for at finde ud af, hvordan retstilstanden er.

Spørgsmål 4:

Hvordan vil reglerne om frigørelsesattest blive udformet?

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil det administrativt blive præciseret, at supplerende dagpenge kun vil kunne udbetales, hvis medlemmet kan fremlægge en frigørelsesattest, dvs. en erklæring fra arbejdsgiveren om, at han giver afkald på den ansattes opsigelsesvarsel.

Formålet med at stille krav om frigørelsesattest som betingelse for udbetaling af supplerende dagpenge er at få bevis for, at

den ansatte har ret til at afbryde et ansættelsesforhold uden varsel og således vil være i stand til at overtage anvist arbejde.

De administrative regler om brugen af frigørelsesattester vil blive fastsat af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet. Reglerne herom er endnu ikke udformede, men de vil ud over at stille krav til selve indholdet af erklæringen komme til at indeholde regler om beskyttelse af de arbejdstagere, der udelukkes fra at få supplerende dagpenge som følge af, at arbejdsgiverne nægter at udstede frigørelsesattester.

Et medlem, der anvises deltidsarbejde, vil således kunne vægre sig ved at overtage det anviste arbejde uden dagpengemæssige konsekvenser, hvis arbejdsgiveren nægter at udstede en frigørelsesattest.

Kravet om frigørelsesattester vil blive stillet generelt, dvs. såvel for fremtidige som etablerede arbejdsforhold. I forbindelse med tidspunktet for ordningens ikrafttræden vil der blive taget hensyn til de deltidsbeskæftigede, der i dag oppebærer supplerende dagpenge uden frigørelsesattester, således at de får en rimelig tid til at indrette sig på de nye regler.

Hvis et deltidsbeskæftiget medlem herefter vælger at blive i et ansættelsesforhold, hvor arbejdsgiveren nægter at udstede en frigørelsesattest, standses de supplerende dagpenge. Dette forhold hindrer dog ikke medlemmet i at stå som fuldtidsforsikret medlem af en arbejdsløhedskasse (dog uden ret til supplerende dagpenge), hvis medlemmet er tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende til fuld, sædvanlig arbejdstid, idet medlemmet må betragtes som anviselig til en række arbejdstilbud, der kan afvente medlemmets opsigelsesvarsel.

Spørgsmål 5:

Har den foreslåede ændring af lovens § 88, stk. 3, været gjort til genstand for juridiske overvejelser og herunder været forelagt justitsministeriets lovkontor?

Svar:

Det stillede spørgsmål må besvares bekræftende.

Spørgsmål 6:

Hvad er begrundelsen for, at der flere steder i lovforslaget, ligesom det også er tilfældet i loven, gives arbejdsdirektøren bemyndigelse til fastsættelse af regler?

Svar:

Det er et almindelig princip i arbejdsløshedsloven, at arbejdsdirektøren efter bemyndigelse fastsætter regler på området.

Langt de fleste af bemyndigelsesreglerne er af teknisk-administrativ karakter. Årsagen til, at disse regler ikke findes i loven, er, at dette ville medføre, at folketinget skulle behandle meget detaljerede – og ofte mere perifere – forhold, som almindeligvis overlades til administrationen.

Arbejdsdirektøren er i visse tilfælde også bemyndiget til at fastsætte regler med et materielt indhold. Dette har betydning i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, – for at reglerne kan blive hensigtsmæssige, herunder ikke mindst overskuelige for de mennesker, de vedrører, – at beskrive mange mulige situationer og samtidig give en bred beskrivelse af disse situationer. Hvis disse regler skulle indføres i loven, ville det blive meget vanskeligt at gøre dem så udførlige, at de kan være en effektiv vejledning for brugerne af reglerne.

Det er endvidere enklere og hurtigere at fastsætte – og ændre – reglerne, når det kan ske administrativt. Dette har navnlig betydning på arbejdsløshedslovens område, hvor det er væsentligt, at reglerne er tilpasset de skiftende arbejdsmarkedsforhold. Det er derfor væsentligt, at der er en nær kontakt med arbejdsmarkedet, hvorfor det er af stor betydning, at landsarbejdsnævnet inddrages, når reglerne skal udstedes eller ændres.

Spørgsmål 7:

Det ønskes nærmere oplyst, hvilke regler arbejdsdirektøren kan fastsætte i medfør af den foreslåede § 19 a.

Svar:

Jeg vil gerne hertil sige, at forslaget om at pålægge arbejdsformidlingen under medvirken af arbejdsmarkedsnævnene at søge oplysninger fra arbejdsgiverne om det forventede forbrug af arbejdskraft har til formål at gavne både arbejdstagerne og virksomhederne, idet formidlingen herigennem får bedre

muligheder for at sikre overensstemmelse mellem ledige job og ledige personer.

Det er hensynet hertil, der vil være vejledende for, hvilke regler der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet.

Umiddelbart forekommer det rimeligt, at arbejdsdirektøren fastsætter regler for:

1) *hvor hyppigt* formidlingen skal rette henvendelse til virksomheder i området. En henvendelse en gang i kvartalet om det forventede forbrug af arbejdskraft 3 måneder frem i tiden ville formentlig være hensigtsmæssig.

2) *hvilke virksomheder*, der skal rettes henvendelse til. Det har været tanken at koncentrere formidlingens indsats om de større virksomheder, men det kan ikke udelukkes, at lokale forskelle i erhvervsstruktur og lignende vil tilsige, at der gives de lokale arbejdsmarkedsnævne (hvor både arbejdstagere og arbejdsgivere samt kommuner og amtskommuner er repræsenteret) mulighed for at foreslå afvigelser fra de størrelseskriterier, der vil blive fastsat centralt. Under alle omstændigheder er det dog tanken, at såvel private som offentlige virksomheder skal være omfattet af henvendelser fra arbejdsformidlingen.

3) *hvilke oplysninger* der ønskes fra virksomhederne. Det er her åbenbart, at antallet af ledige stillinger, hvilke kvalifikationer udfyldelsen af disse stillinger kræver samt tidspunktet for stillingens besættelse er oplysninger, som vil være helt nødvendige i formidlingsmæssigt øjemed.

Herudover kan der blive tale om, at virksomhederne kan give oplysninger om afskedigelser, der ikke er omfattet af varslingsreglerne i lovens kapitel 5 a – enten i form af oplysninger tidligere, end varslingsreglerne kræver, eller oplysninger om afskedigelser af et mindre omfang end det i varslingsreglerne foreskrevne.

Ad § 1, nr. 2:

Spørgsmål 8:

Hvor mange arbejdsløshedskasser vil miste deres statsanerkendelse som følge af den foreslåede ændring, og omtrent hvor stort er det samlede medlemsantal af disse kasser?

Spørgsmål 9:

Hvad er baggrunden for den foreslåede forhøjelse?

Spørgsmål 10:

Kan det oplyses, om der har været flere problemer med små arbejdsløsheds-kasser end de store? I bekræftende fald ønskes disse problemer nærmere oplyst.

Spørgsmål 16:

Er forslaget udtryk for, at statsapparatet skal bruges som et aktivt redskab i LO's bestræbelser på at gennemføre en centralisering af fagbevægelsen?

Svar:

Arbejdsdirektoratet har oplyst, at ifølge den seneste opgørelse fra februar 1979 findes der 20 arbejdsløsheds-kasser med et medlemsantal på under 5.000. Det samlede medlemsantal i disse kasser er ca. 48.000.

Baggrunden for forslaget er hensynet til arbejdsløsheds-kassernes effektivitet både hvad angår betjeningen af medlemmerne og hvad angår den interne administration, herunder arbejdsdirektoratets tilsyn med kasserne.

Der stilles i denne tid stigende krav til arbejdsløsheds-kasserne. Dette skyldes dels det stigende antal arbejdsløse og dermed de stigende beløb, som kasserne forvalter, og dels de nye opgaver, som er kommet til, såsom efterløn, det særlige arbejde for de langtidsledige og for nogle kassers vedkommende arbejdsanvisning.

Det er jo rigtigt, som det blev nævnt under 1. behandling, at efterlønsordningen først lige er trådt i kraft, og at der derfor endnu ikke foreligger erfaringer med hensyn til dens administration. Jeg mener imidlertid ikke, at der kan være nogen som helst tvivl om, at efterlønnen kræver en stor indsats af kasserne, og den tilslutning, der indtil nu har været til efterlønsordningen, bekræfter dette. Udviklingen går klart i retning af større og mere komplicerede opgaver for kasserne og i retning af et intensiveret tilsyn.

Jeg mener derfor, at tidspunktet er det rette til at sikre de større enheder, der kan danne grundlag både for en hensigtsmæssig administration af kasserne og for tilrettelæggelsen af et effektivt offentligt tilsyn. Der er således tale om at sikre den fremtidige admi-

nistration, herunder at fastlægge grundlaget for tilrettelæggelsen af det fremtidige tilsyn, og det ligger heri, at der ikke er tale om nogen kritik af det arbejde, som de små kasser hidtil har udført.

Forslaget er således udtryk for et ønske om, at arbejdsløshedsforsikringen skal fungere effektivt, og spørgsmålet om fagbevægelsens opbygning har ingen sammenhæng med dette hensyn.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at landsarbejdsnævnet ikke har givet udtryk for betænkeligheder ved dette forslag, men alene henstiller, at der for de enkelte arbejdsløsheds-kasser, som ikke afholder ordinært delegeretmøde i tidsrummet mellem lovens vedtagelse og 1. januar 1982, gives dispensation for datoen 1. januar 1982 til tidspunktet for det efter lovens vedtagelse første afholdte ordinære delegeretmøde.

Ad § 1, nr. 7:

Spørgsmål 11:

Finder ministeren det rimeligt at belaste dagpengeordningen ved at lade dagpenge komme til udbetaling som en art erstatning for feriepenge?

Spørgsmål 12:

Der ønskes nærmere oplysninger om de regler, arbejdsdirektøren kan fastsætte i medfør af den foreslåede § 57, stk. 1.

Svar:

Problemerne om de arbejdsløses ret til ferie blev klaret i 1976 gennem en ændring af arbejdsløshedsloven, jfr. lov nr. 311 af 10. juni 1976. Ændringen betød, at aktuelt arbejdsløse kunne supplere antallet af optjente feriedage op til fuld ferie med dagpenget uden at skulle holde kontakt med arbejdsformidlingen.

Regeringen mener, at medlemmer, der kommer i arbejde efter en ledighedsperiode, bør sikres samme ret til ferie som medlemmer, der er ledige, når ferien holdes. Herved opnås tillige økonomisk ligestilling med personer i tilsvarende situationer, som har fået dagpenge, fordi den virksomhed, i hvilken de er beskæftiget, holder lukket i ferien. For at stille disse grupper lige foreslås det nu, at medlemmer, der på grund af ledighed eller sygdom har været udelukket fra at optjene

ret til ferie med feriegodtgørelse eller løn efter ferielovens bestemmelser gennem udbetaling af dagpenge får økonomisk mulighed for at holde ferie, når de igen er kommet i arbejde. Det foreslås samtidigt, at dagpengerechten alene beregnes på grundlag af perioder, hvori der er udbetalt dagpenge som følge af sygdom eller ledighed.

Det har været min og regeringens forudsætning, at ret til dagpenge under ferie kun skal kunne gives til medlemmer, der har en sådan tilknytning til arbejdsmarkedet, at de er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge. Det har derfor været nærliggende at kompensere den manglende økonomiske ferieret til medlemmer, der atter er kommet i arbejde, gennem udbetaling af dagpenge.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det arbejdsdirektøren, der fastsætter de nærmere regler om dagpenge under ferie efter at have forhandlet herom med landsarbejdsnævnet. De administrative regler er endnu ikke fastsat, men der er tale om udformning af rent tekniske regler. Reglerne vil i så vid udstrækning som muligt blive fastsat i overensstemmelse med principperne i ferieloven. Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslaget, jfr. bemærkningerne til nr. 7, at antallet af dage, hvori der under ferie kan udbetales dagpenge, beregnes med to dages ferie pr. måned for sammenlagte ledigheds- og sygdomsperioder, hvor medlemmet har modtaget dagpenge som følge af ledighed eller sygdom, uden at der samtidig er optjent ret til ferie med feriegodtgørelse eller løn.

Ad § 1, nr. 9:

Spørgsmål 13:

Kan de regler, arbejdsdirektøren efter denne bestemmelse kan fastsætte, nærmere bely-

ses?

Svar:

Forslagets § 58, stk. 1, nr. 2, c, skaber hjemmel for, at arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet kan fastsætte regler om ret til dagpenge for medlemmer, der er omfattet af arbejdsfordelingsordninger.

Dagpenge bør kun udbetales, når arbejdsfordelingsordningen er aftalt mellem parterne og er godkendt af en offentlig myndighed.

Regeringen finder endvidere, at arbejdsfordelingsordninger ikke bør være permanente ordninger, som sikrer et stadigt statstilskud til virksomhederne i form af dagpenge, og godkendelser bør derfor kun gives for en begrænset periode.

I forslagets § 58, stk. 1, nr. 3, præciseres det, at såvel arbejde som indtægt kan medføre fradrag i dagpenge.

Det forudsættes, at reglerne om fradrag i dagpenge for arbejdsfri indtægter ændres, således at der skabes størst mulig overensstemmelse med de fradragsregler, der gælder for efterlønsområdet, jfr. vedlagte cirkulære af 18. december 1978.

Dette indebærer, at der skal fradrages i dagpengene for løbende udbetalinger fra pensionsordninger, som er led i tidligere ansættelsesforhold, og hvortil arbejdsgiveren typisk har bidraget.

Hele pensionsbeløbet omregnes til timer ved brug af kassens »omregningssats«, der svarer til den gennemsnitlige timefortjeneste inden for kassens faglige område, hvorefter der modregnes i efterlønnen svarende til det beregnede timetal.

Bortset herfra er der med den ændrede formulering ikke tilsigtet realitetsændringer i forhold til de gældende regler.

Arbejdsministeriets cirkulære af 18. december 1978

Cirkulære om betydningen af arbejde og indtægt for størrelsen af efterløn

I medfør af § 75 g i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 471 af 25. august 1978 som ændret ved lov nr. 555 af 15. november 1978 fastsættes:

1. *Arbejde* i efterlønsperioden inden for de tilladte 200 timer, jfr. § 75 c, stk. 1, medfører ikke fradrag i efterlønnen.

2. *Arbejdsfri indtægter, der medfører fradrag i efterlønnen*

Der fradrages i efterlønnen for løbende udbetalinger fra pensionsordninger, der er led i tidligere ansættelsesforhold, og hvortil arbejdsgiveren typisk har bidraget, samt for beløb, som faglige organisationer o. lign. eller en tidligere arbejdsgiver udbetaler som supplement til efterlønnen.

Disse indtægter omregnes til timer ved brug af kassens omregningsssats efter formelen:

$$\frac{\text{pensionsindtægt (pr. uge)}}{\text{kassens omregningsssats (timesats)}} = \text{timetal}$$

$$\text{timetal} = x$$

Hos *fuldtidsforsikrede* fradrages på ugebasis $\frac{x}{40}$ af efterlønnen.

Hos *deltidsforsikrede* fradrages på ugebasis $\frac{x}{40 \times 2/3}$ af efterlønnen.

3. *Arbejdsfri indtægter, der ikke medfører fradrag i efterlønnen*

Kapitalpensioner, der udbetales som engangsbeløb, medfører *ikke* fradrag i efterlønnen.

Tilsvarende gælder for udbetalinger af forsikringer (herunder livrente), der er uden forbindelse med et ansættelsesforhold, pension efter ægtefælle, herunder ægtefællepension fra ATP, underholdsbidrag, erstatning i henhold til arbejdsskadeforsikringsloven eller ulykkesforsikringsloven, krigsskadeerstatning, renteudbetalinger til besættelsestidens ofre, indtægt ved salg af erhvervsvirksomhed eller fast ejendom, forpagtningsafgifter, indtægter ved udlejning, overskud af egen bolig, renter, aktieudbytter o. lign., arv, gaver, gevinster, erstatninger, hædersgaver m.v.

4. *Feriegodtgørelse*

Feriegodtgørelse, der er optjent forud for overgangen til efterløn, og som udbetales i efterlønsperioden, medfører som hovedregel fradrag i efterlønnen i forhold til det antal feriedage, der er optjent.

Hvis feriegodtgørelsen udgør et mindre beløb end efterlønnen for det optjente antal feriedage, kan medlemmet få udbetalt det resterende beløb som efterløn.

Feriegodtgørelse, der er optjent i efterlønsperioden, medfører ikke fradrag i efterlønnen.

5. Vederlag for varetagelse af borgerlige ombud

Varetagelse af hverv som nævning eller domsmand, som tilforordnet ved valg, som medlem af skolenævn o. lign. samt for opfyldelse af vidnepligt m.v. betragtes ikke som arbejde, og vederlag for udførelse af sådanne hverv medfører ikke fradrag i efterlønnen.

Heller ikke hvervet som medlem af en kommunalbestyrelse eller i udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen blandt dens

medlemmer, betragtes som arbejde, og diæter for deltagelse i møder medfører ikke fradrag i efterlønnen.

Hverv som formand for kommunalbestyrelsernes stående udvalg, formand for skolekommissioner, ligningskommissioner o. lign. betragtes ikke som arbejde. Honorar for varetagelse af hvervet som udvalgsformand medfører fradrag i efterlønnen efter samme regler, som gælder for fradrag for pensionsindtægter, jfr. pkt. 2.

Arbejdsministeriet, den 18. december 1978

SVEND AUKEN

/ H. Winther

Ad § 1, nr. 21:

Spørgsmål 14:

Hvilke økonomiske konsekvenser vil en gennemførelse af den foreslåede bestemmelse have for erhvervslivet?

Svar:

Den foreslåede »helligdagsordning« indebærer, at arbejdsgiveren skal betale for en del af den ledighed, der opstår på grund af virksomhedslukninger i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag.

Arbejdsgiveren skal efter forslaget pr. ledighedstime betale et beløb svarende til de dagpenge, der udbetales af kassen til de medlemmer, der er blevet ledige fra den pågældende virksomhed.

De ny regler må forventes at få størst betydning for virksomhedslukninger omkring jul og nytår. For virksomheder, der tidligere holdt åbent omkring jul og nytår – og fortsætter med dette efter reglens gennemførelse – vil der ikke være økonomiske konsekvenser ved lovforslagets vedtagelse. For virksomheder, der holder ferielukket omkring jul og nytår, vil der kun være økonomiske konsekvenser af den foreslåede bestemmelse for så vidt angår de ansatte, hvis ferie ikke kan placeres på dette tidspunkt.

De nævnte to grupper af virksomheder udgør formentlig langt størsteparten af det danske erhvervsliv.

Det understreges, at de dagpenge, der i medfør af lovforslagets § 1, nr. 7, udbetales under afholdelse af ferie, ikke omfattes af helligdagsreglen, fordi der ikke her er tale om dagpenge, der udbetales under ledighed, men om at der gives økonomisk dækning under ferien i form af dagpenge i disse særlige tilfælde. Disse ansatte kan altså omfattes af en ferielukning i forbindelse med en helligdag, uden at de udbetalte dagpenge får betydning for arbejdsgiverens forpligtelse.

For de virksomheder, som hidtil har holdt lukket omkring jul og nytår, og som har afskediget de ansatte, kan der tænkes tre forskellige reaktioner på den foreslåede bestemmelse.

- a. Virksomhederne lukker ikke.
- b. Virksomhederne lukker, men placerer medarbejdernes ferie mellem jul og nytår.
- c. Virksomheden holder lukket som hidtil.

Ad a. For virksomheder, der vælger at holde åbent efter lovændringens gennemførelse, vil der naturligvis ikke blive tale om omkostningsforøgelser i form af betaling af refusioner af dagpengeudgifter. Derimod kan man for disse virksomheder i en vis forstand tale om meromkostninger i form af bortfald af det subsidium, der bestod i, at virksomheden kunne holde lukket på bekostning af offentligt finansierede dagpenge. Denne form for meromkostning er det dog ikke muligt at vurdere størrelsen af.

Ad b. Heller ikke for virksomheder, der holder lukket, men som kan sende de ansatte på ferie, vil der blive tale om omkostninger i form af finansierede dagpenge.

Ad c. Meromkostningerne vil således udelukkende vedrøre virksomheder, der fortsat ønsker at holde lukket, og som beskæftiger medarbejdere, som ikke kan pålægges at holde ferie mellem jul og nytår. Disse personer er berettiget til dagpenge, som virksomheden ifølge lovændringen skal finansiere helt eller delvis.

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 1, hvoraf det fremgår, at erhvervslivets omkostninger ved reglens gennemførelse ikke vil kunne sammenlignes med besparelsen for statskassen. Det må nemlig formodes, at et overvejende antal af de virksomheder, der tidligere holdt lukket og afskedigede deres medarbejdere, således at de ansatte var berettiget til dagpenge, enten vil undlade at lukke eller vil lukke virksomheden og bestemme, at lønmodtagerne holder ferie i disse dage i det omfang, dette er muligt.

For virksomheder, der holder lukket i forbindelse med andre af de i lovforslaget nævnte højtider (påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag), vil der i det omfang, der ikke holdes ferie, blive tale om en meromkostning i form af betaling af dagpengeudgifter. Enhver virksomhed kan dog frit undgå denne meromkostning ved i stedet at undlade at lukke. For virksomheder, der trods reglens gennemførelse således alligevel vælger at holde lukket, må der derfor være tale om, at det bedre kan betale sig at holde lukket end at holde virksomheden åben.

Ad § 1, nr. 21:

Spørgsmål 15:

Der ønskes oplysninger om, hvor mange virksomheder der efter aftale med de ansatte holder virksomheden ferielukket i 1 uge i forbindelse med jul?

Svar:

Det kan oplyses, at der ikke foreligger statistisk materiale, der belyser omfanget af virksomhedslukninger i forbindelse med jul og det antal lønmodtagere, der berøres heraf.

Spørgsmål 16:

Se besvarelsen af spørgsmål 8.

Ad § 1, nr. 3:

Spørgsmål 17:

I hvilket omfang skal arbejdsdirektøren respektere de faglige organisationers egne løsninger på grænsestridighederne?

Spørgsmål 18:

Af hvilken årsag finder arbejdsministeren, at arbejdsgiverrepræsentanterne i landsarbejdsnævnet skal involveres i afgørelser vedrørende fagbevægelsens anliggender?

Spørgsmål 19:

Hvornår kan der siges at foreligge tvivlsspørgsmål, og hvem er berettiget til at tage dem op?

Svar:

Forslaget om at forhøje medlemstallet i en arbejdsløshedskasse fra 1.000 til 5.000 som betingelse for statsanerkendelse må nødvendigvis medføre en omlægning af de eksisterende arbejdsløshedskasser. Forhandlingerne om sammenlægning af arbejdsløshedskasser vil blive ført af kasserne selv uden indblanding fra administrationens side, således som det også er tilfældet i dag. Der er derfor ikke tvivl om, at arbejdsdirektøren er forpligtet til at respektere de løsninger om kassesammenlægninger, som de faglige organisationer har forhandlet sig frem til.

Arbejdsdirektørens adgang til at gribe ind i arbejdsløshedskassernes ret til at fastlægge medlemskredsen vil kun få betydning, hvis det viser sig, at grupper af forsikringssøgende ikke kan finde frem til arbejdsløshedskasser, hvor optagelse kan ske. Grupper af forsikringssøgende, der forgæves har søgt om opta-

gelse i en anerkendt arbejdsløshedskasse, kan anmode arbejdsdirektøren om bistand til at finde en arbejdsløshedskasse, hvor optagelse kan finde sted. Som det fremgår af forslaget og bemærkningerne til dette, kan arbejdsdirektøren efter at have forhandlet herom med landsarbejdsnævnet pålægge en arbejdsløshedskasse at optage den pågældende gruppe.

Tvivlsspørgsmål i relation til forslagens § 1, nr. 3, om arbejdsdirektørens ret til at pålægge en arbejdsløshedskasse at optage en gruppe forsikringssøgende opstår som ovenfor nævnt kun, hvis en gruppe forgæves har forsøgt optagelse i en arbejdsløshedskasse. Foreligger der derimod mulighed for optagelse i flere arbejdsløshedskasser, må tvivlen om, i hvilken af disse kasser gruppen skal optages, afklares gennem forhandlinger mellem de implicerede kasser, uden at arbejdsdirektøren kan gribe ind.

Arbejdsdirektørens mulighed for at gribe ind og sikre grupper af forsikringssøgende optagelse i anerkendte arbejdsløshedskasser vil løbende kunne få betydning, men det må antages, at bestemmelsen især vil få betydning i forbindelse med den forestående omlægning af kasserne, hvor der i en overgangsperiode kan opstå usikkerhed omkring en medlemsgruppes forsikringsmæssige tilknytning.

En afgørelse fra arbejdsdirektøren, der pålægger en arbejdsløshedskasse at optage en bestemt medlemsgruppe, bør ikke træffes af administrationen alene. Det forekommer naturligt at lade de faglige organisationer udtale sig i dette spørgsmål. Man har derfor valgt at give landsarbejdsnævnet, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, lejlighed til at udtale sig, før arbejdsdirektøren træffer sin afgørelse, idet det er fundet nærliggende at benytte et eksisterende organ, der er kendt med udviklingen på arbejdsmarkedet, og som bistår arbejdsdirektøren i administrationen af arbejdsløshedsforsikringen.

Ad § 1, nr. 4:

Spørgsmål 20:

Hvilke udgiftsstigninger til dagpenge vil der fremkomme, hvis 26-ugers reglen ophæves helt?

Spørgsmålet ønskes besvaret såvel ud fra gældende lov som ud fra den tænkte situati-

on, at det foreliggende lovforslag var vedtaget og trådt i kraft.

Svar:

Besvarelsen er udarbejdet ud fra den forudsætning, at der med spørgsmålet menes en ophævelse af arbejdsløshedslovens § 55 henholdsvis § 55 a.

Arbejdsløshedslovens § 41 omhandler betingelserne for medlemskab af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse. Det fremgår her, at personer, der bor her i landet, er mellem 16 og 65 år og som umiddelbart før begæring om optagelse har haft arbejde i mindst 5 uger, eller som dokumenterer at kunne få sådant arbejde i nærmeste fremtid, har ret til optagelse som medlem. Det samme gælder personer, som har gennemgået en erhvervs-mæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som aftjener værnepligt, eller som mere end midlertidigt udøver selvstændig erhvervsvirksomhed.

Ifølge arbejdsløshedslovens § 53, stk. 1, opnås ret til dagpenge efter 6 måneders medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse for lønmodtagere.

Ved at sammenholde lovens § 41 og § 53 vil det stå klart, at en ophævelse af § 55, henholdsvis § 55 a (26-ugers reglen) vil betyde, at en meget stor del af de personer, der ikke for øjeblikket kan kvalificeres til modtagelse af arbejdsløshedsdagpenge – f. eks. personer, der i dag ikke henregnes til arbejdsstyrken – meget hurtigt vil kunne blive berettiget til dagpenge. Det er ikke muligt at give et relevant skøn over de stigninger i dagpengedgifterne, dette ville afstedkomme.

Afhængig af hvilke forudsætninger der lægges til grund, vil de utvivlsomt kunne blive ganske betragtelige.

Spørgsmål 21:

Hvor lang tid kan der efter den foreslåede ændring i uheldigste tilfælde gå mellem opnåelsen af medlemskab af en arbejdsløsheds-kasse og dagpengerettens indtræden?

Spørgsmål 22:

Hvad forventer ministeren i relation til ovennævnte spørgsmål bliver det almindelige set i relation til den øjeblikkelige arbejdslø-hedssituation?

Svar:

Det fremgår af lovforslaget, at for fremtiden er det kun det arbejde, som har været udført, mens medlemmet har været medlem af en arbejdsløshedskasse, som kan medregnes til opfyldelse af lovens betingelse om 26 ugers arbejde inden for de sidste 3 – i øjeblikket 4 – år. Der henvises endvidere til de spec. bemærkninger til § 1, nr. 4–6 og 16, hvor der nærmere er redegjort for særlige forhold, som berettiger til afvigelser fra den foreslåede ordning.

Når en person indmelder sig i en arbejdsløshedskasse, så snart der er opnået 5 ugers arbejde, vil dagpengeretten efter forslaget kunne indtræde efter 6 måneders medlemskab, hvis medlemmet har haft arbejde i hele medlemsperioden, forudsat at lovens øvrige betingelser er opfyldt på dette tidspunkt. Efter 6 måneders medlemskab vil dagpengeretten kunne indtræde på et hvilket som helst tidspunkt, hvor der foreligger dokumentation for 26 ugers arbejde, og lovens almindelige betingelser for dagpengeudbetaling er opfyldt.

Det er ikke muligt for mig at besvare det stillede spørgsmål generelt, da dagpengerettens indtræden alene afhænger af medlemmets forhold, herunder opfyldelsen af 26 ugers betingelsen.

Jeg kan vanskeligt forstå den betydning, den foreslåede ændring tillægges i relation til spørgsmålet om dagpengerettens indtræden.

Formålet med forslaget er at tilskynde arbejdstagere til at indmelde sig i en arbejdsløshedskasse så hurtigt som muligt, efter at der er opnået kontakt med arbejdsmarkedet, idet kun arbejdsforhold, der er så etablerede, at de har ført til medlemskab af en arbejdsløshedskasse, bør medregnes til opnåelse af arbejdsløshedsdagpenge.

Så vidt jeg kan se, medfører forslaget i det store og hele ikke ændringer i forhold til de gældende regler. Den væsentligste ændring er, at dokumentation for arbejde udført måske år forud for indmeldelsen ikke mere kan medregnes i 26 ugers betingelsen, men dette rammer netop kun medlemmer, som ikke tidligere har ønsket at indmelde sig i en arbejdsløshedskasse.

Det er min overbevisning, at forslaget vil medføre, at arbejdstagere hurtigst muligt vil indmelde sig i arbejdsløsheds-kasserne, hvor-

ved dagpengeretten vil indtræde på samme tidspunkt som efter de i dag gældende regler.

Spørgsmål 23:

Hvor stor en tilgang kan forventes årligt til arbejdsmarkedet i de kommende 5 år, når der ses bort fra dem, der kommer fra en afsluttende erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed?

Svar:

Det arbejdsstyrkebegreb, der anvendes ved Danmarks Statistiks årlige beskæftigelsesundersøgelse, omfatter alle 15-74 årige personer, der har udført erhvervsmæssigt arbejde på tællingsdagene, samt alle, der midlertidigt er uden beskæftigelse på grund af sygdom, fridag, arbejdsløshed m. v. Unge under uddannelse, hjemmearbejdende husmødre og pensionister er de betydelige grupper uden for arbejdsstyrken.

Erhvervsfrekvensen defineret som forholdet mellem antal personer i arbejdsstyrken, og antal personer i alt i alderen 15-74 år bestemmer endelig nettotilgangen til arbejdsstyrken i en bestemt periode.

Sædvanligvis omhandler beskrivelsen af den årlige tilgang til arbejdsmarkedet alene denne nettotilgang.

I den foreliggende sammenhæng (jfr. spm. 24 og 25), hvor det drejer sig om at opstille et grundlag for en beskrivelse af den potentielle tilgang til arbejdsløshedsforsikringen, giver udviklingen i erhvervsfrekvensen og i nettotilgangen til arbejdsstyrken imidlertid et relativt groft og ganske utilstrækkeligt billede af den strøm af personer, der kontinuerligt bevæger sig ind og ud af arbejdsstyrken. I hvert aldersinterval er der til stadighed personer, der forlader arbejdsstyrken, og personer, der træder ind på arbejdsmarkedet, mens nettotilgangen alene er differencen mellem henholdsvis bruttotilgangen og bruttoafgangen i de enkelte aldersintervaller. Selv om forholdet mellem bruttotilgang og afgang fra arbejdsstyrken til en vis grad er aldersbestemt, således at bruttotilgangen overstiger bruttoafgangen i de yngre aldre og bruttoafgangen er størst mod slutningen af den erhvervsaktive periode, skal det dog understreges, at erhvervsfrekvensen for den 15-74 årige befolkning og nettotilgangen er bestemt af

en stadig udveksling mellem personer på alle alderstrin i og uden for arbejdsstyrken.

Desværre foreligger der ikke opgørelser over bruttotilgangen til arbejdsmarkedet i løbet af f. eks. et år, hvilket betyder, at der ikke er mulighed for at angive, hvor mange personer der årligt ved indtræden på arbejdsmarkedet repræsenterer en potentiel tilgang til arbejdsløshedsforsikringen. Det kan derimod tilføjes, at bruttotilgangen til arbejdsløhedskasserne i den seneste 5 års-periode har ligget mellem 150.000 - 250.000 personer årligt. Dette tal inkluderer både en del af de personer, der er indeholdt i den årlige bruttotilgang til arbejdsmarkedet, og personer, der ved optagelsestidspunktet har haft en længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet.

På grundlag af beskæftigelsesundersøgelserne er der udarbejdet et materiale, der gør det muligt at belyse bruttotilgang og bruttoafgang fra arbejdsstyrken ved sammenligning af bestanden i to på hinanden følgende år (tællingstidspunkter) inden for perioden 1972-77. Den således beregnede bruttotilgang er mindre end bruttotilgangen gennem en periode og undervurderer den potentielle tilgang til arbejdsløshedsforsikringen.

En analyse af det anførte materiale viser, at bruttotilgangen til arbejdsstyrken har varieret mellem 150.000 og 175.000 personer i perioden 1972-77.

Det er ikke muligt at angive, hvor stor en del af den således beregnede bruttotilgang, der har bestået af personer, som har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed. Det kan imidlertid oplyses, at godt 42.000 personer i hvert af studieårene 1975-76 og 1976-77 har bestået en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed. Det er dog ikke ensbetydende med, at et tilsvarende antal personer umiddelbart efter har søgt ud på arbejdsmarkedet, idet en del typisk med lærlinge- og EFG-uddannelse vil fortsætte i en overbygningssuddannelse endnu en periode.

Størsteparten af de personer, der efter afsluttet uddannelse søger ud på arbejdsmarkedet, vil befinde sig i alderen 20-35 år og vil således udgøre en væsentlig del af bruttotilgangen til arbejdsstyrken i dette aldersinterval, som hvert af de to anførte år udgjorde godt 58.000 personer.

Hvad angår bruttotilgangen til arbejdsmarkedet de kommende år, er der for hverken mænd eller kvinder grund til at forvente nogen væsentlig stigning i forhold til den foregående 5 års periode. Da uddannelsesfrekvensen i samfundet fortsat må antages at være stigende generelt på alle alderstrin, kan det således skønnes, at der på længere sigt vil være en tendens til, at bruttotilgangen i stadig større udstrækning vil udgøres af personer med erhvervs-mæssig uddannelse på mindst 18 måneder.

Spørgsmål 24:

Hvordan fordeler denne tilgang sig på forskellige grupper, og hvor mange inden for disse grupper har udsigt til under de herskende beskæftigelsesmæssige vilkår i de kommende 5 år at kunne opnå adgang til dagpenge

- a) efter gældende lov?
- b) efter lovforslagets eventuelle vedtagelse?

Svar:

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 23, er det ikke muligt på grundlag af beskæftigelsesundersøgelserne eller andet foreliggende statistisk materiale at give en nøjere talmæssig beskrivelse af, hvor stor en del forskellige persongrupper vil udgøre af bruttotilgangen til arbejdsmarkedet de kommende år. Meget tyder imidlertid på, at sammenligninger af to på hinanden følgende beskæftigelsesundersøgelser, foretaget én bestemt dag de pågældende år, i en vis udstrækning undervurderer den strøm af personer, der kontinuerligt gennem året bevæger sig ind og ud af arbejdsstyrken. F. eks. har en del midlertidig beskæftigelse udpræget sæsonkarakter, hvilket repræsenterer en udvidelse af arbejdsstyrken, der ikke registreres ved sammenligning af to på hinanden følgende beskæftigelsesundersøgelser.

For så vidt angår de persongrupper, der i de kommende år udgør bruttotilgangen til arbejdsstyrken, vil de blandt andet være karakteriseret ved at have forskellige præferencer med hensyn til etableringen af et fast tilknytningsforhold til arbejdsmarkedet. Det betyder, at kun en del af den samlede bruttotilgang vil søge optagelse i en arbejdsløsheds-

kasse og dermed være potentielle dagpenge-modtagere.

For den del af bruttotilgangen, der består af personer, som søger et permanent tilknytningsforhold til arbejdsstyrken, vil der ikke med den foreslåede lovændring ske væsentlige ændringer i adgangen til at opnå dagpenge. Dette gælder uanset, om de pågældende personer har en erhvervs-mæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed eller ej.

Derimod vil lovændringen kunne gøre det vanskeligere for personer, der søger ud på arbejdsmarkedet uden ønske om et fastere tilknytningsforhold. En del af disse personer vil typisk undlade at indmelde sig i en A-kasse samtidig med, at de indgår et arbejdsforhold, og vil derfor som følge af den foreslåede lovændring ikke på et senere tidspunkt i tilfælde af afskedigelse kunne modtage dagpenge uden både at skulle indmelde sig i en A-kasse og samtidig finde 26 ugers beskæftigelse.

Konklusionen bliver altså, at den foreslåede lovændring i praksis kun vil være rettet mod personer, der har et uafklaret forhold til deres tilknytning til arbejdsmarkedet på tidspunktet for ansættelsesforholdets indgåelse.

Spørgsmål 25:

Hvordan forventes de enkelte grupper at blive i stand til at opfylde betingelserne for ret til dagpenge i henhold til

- a) § 41
- b) §§ 55 og 55a i gældende lov
- c) §§ 55 og 55a med den i lovforslaget foreslåede ændring
- d) § 72 i gældende lov
- e) § 72 med den i lovforslaget foreslåede ændring?

Svar:

a) § 41. Arbejdsløshedslovens § 41, stk. 1, omhandler kriterierne for optagelse som medlem af en A-kasse, hvilket er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse for ret til dagpenge. Der er intet i det samlede lovændingsforslag (pakkeløsningen), der direkte berører kriterierne for medlemskab af en A-kasse i § 41, stk. 1, hvorfor ingen af de i spørgsmål 23 og 24 omhandlede grupper, der søger ud på arbejdsmarkedet, ses at ville opleve en ændring af muligheden for opnåelse af medlemskab af en A-kasse. Denne konklusion

sion gælder, hvad enten de pågældende personer har opnået en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed eller ej.

b) §§ 55 og 55a i gældende lov. Ifølge arbejdsløshedslovens § 55 (henholdsvis § 55a) er retten til dagpenge betinget af, at medlemmet inden for de sidste 3 år (henholdsvis 4 år) har haft arbejde i mindst 26 uger. For personer, der har taget en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, gælder der dog i henhold til lovens § 54 den undtagelsesbestemmelse, at disse umiddelbart har ret til dagpenge ved indmeldelse i en Akasse samtidig med eksamens afslutning. Uanset at beskæftigelsesudsigterne for visse grupper langvarigt uddannede for øjeblikket er dårlige, berøres disses fremtidige mulighed for opnåelse af dagpengen ikke direkte af en eventuel ændring i beskæftigessituationen, hvorfor de ikke vil blive omfattet af den videre del af besvarelsen.

For de persongrupper, der blev omtalt i forbindelse med spørgsmål 23 og 24, og som ikke har en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, er muligheden for opnåelse af ret til dagpenge afledt af udsigterne til at opnå beskæftigelse af mindst 26 ugers varighed. Disse beskæftigelsesudsigter er, såvel ved et uændret som ved et stigende beskæftigelsesniveau i samfundet, forskellig for hver enkelt af de persongrupper, der tidligere har været behandlet. Som det blev anført, udgøres bruttotilgangen til arbejdsstyrken af personer med vidt forskellige aldre, uddannelsesmæssig og erhvervsmæssig baggrund. En mængde undersøgelser vedrørende arbejdsmarkedsforhold synes at pege på, at personer med ringe erhvervsmæssig baggrund og erfaring har særlig vanskeligt ved at opnå beskæftigelse, når de søger ud på arbejdsmarkedet. Et meget karakteristisk eksempel på en sådan persongruppe er de unge 15-19 årige, der søger beskæftigelse umiddelbart efter at have afsluttet en grundlæggende skoleuddannelse af 10 års varighed. Disse 15-19 årige unge, der typisk er uden nogen erhvervs erfaring eller anden form for kvalifikationer, der virker fremmende for et ansættelsesforhold, vil selv med en vis stigning i den samlede beskæftigelse have vanskeligt ved at komme ud af arbejdsløshedssituationen, når de skal konkurrere om

de ledige job med ældre og erhvervsmæssigt bedre udrustede personer. Der er derfor grund til at formode, at arbejdsstyrkens marginalgrupper endnu en årrække vil have svært ved at få beskæftigelse og derved potentielt opnå ret til dagpenge, selv om en vis bedring i den generelle beskæftigessituation, alt andet lige, naturligvis også vil bedre disse gruppers muligheder.

Ændringerne i det generelle beskæftigelsesniveau er dog ikke den eneste indikator for beskæftigelsesmulighederens udvikling for de personer, der søger ud på arbejdsmarkedet de kommende år. Et lige så væsentligt forhold er hastigheden, hvormed cirkulationen mellem forskellige job på arbejdsmarkedet foregår. Jo hurtigere omsætningshastigheder, desto større chance vil der være for den enkelte for at opnå beskæftigelse, hvilket gælder uanset om den samlede beskæftigelse er stigende eller faldende.

Som konklusion af det foranstående skal fremføres, at beskæftigelsesmulighederne og dermed muligheden for at opnå dagpenge for de personer, der i de kommende år søger ud på arbejdsmarkedet, dels afhænger af de enkelte gruppers erhvervsmæssige kvalifikationer og dels af den generelle udvikling i beskæftigelsen og rotationen på arbejdsmarkedet. Af stor betydning vil det dog også være, hvorvidt der fortsat vil kunne føres en arbejdsmarkedspolitik, der bl. a. tilsigter at hjælpe særligt truede grupper, heriblandt de 15-19 årige, med at få indpas på arbejdsmarkedet.

c) §§ 55 og 55a med den i lovforslaget foreslåede ændring. Den skærpelse, der foreslås indført i arbejdsløshedslovens § 55 og 55a, vil ikke påvirke muligheden for at opnå beskæftigelse for personer, der søger ind på arbejdsmarkedet. Reelt vil skærpelsen heller ikke påvirke adgangen til at opnå dagpenge for personer, der har fået arbejde, idet disse samtidig med indgåelse af arbejdsforholdet, normalt altid vil kunne melde sig ind i en arbejdsløhedskasse - jfr. arbejdsløshedslovens § 41, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til ovenfor anførte punkt a) og b).

d) § 72 i gældende lov. Ifølge arbejdsløshedslovens § 72 og § 55a er retten til dagpenge for deltidsforsikrede betinget af, at medlemmet inden for de sidste 3 år (henholdsvis

4 år) har haft arbejde i mindst 17 uger. For personer, der søger deltidsbeskæftigelse, gælder de samme principielle bemærkninger, som blev fremført under punkt b).

e) § 72 med den i lovforslaget foreslåede ændring. Den foreslåede stramning af arbejdsløshedslovens § 72 ses ikke at ville øge de deltidsøgendes beskæftigelsesproblemer. Der henvises i øvrigt til besvarelsen i de foranstående punkter a), b), c) og d) samt til besvarelse af spørgsmål 30.

Spørgsmål 26:

Med hvilken begrundelse har ministeren undladt at ændre betingelserne i § 41, nr. 3, litra a og b, når betingelserne for at opfylde dette krav stort set er umuliggjort for nytilkomne på arbejdsmarkedet på grund af den omfattende arbejdsløshed?

Svar:

Kravet om 5 ugers sammenhængende arbejde som betingelse for at blive optaget i en arbejdsløhedskasse, synes jeg ikke kan opfattes som et strengt krav om en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ydelser efter arbejdsløshedsloven er arbejdsmarkedsydelse, som forudsætter en tilknytning til arbejdsmarkedet, og denne tilknytning skal efter min opfattelse også være konstateret i optagelsessituationen. Hvis kravet om en arbejdsmæssig tilknytning skal være mere end blot en illusion, finder jeg ikke grundlag for at slække på det gældende arbejdskrav i § 41.

Ad § 1, nr. 9:

Spørgsmål 27:

Hvor mange fuldtidsforsikrede med deltidsbeskæftigelse og supplerende understøttelse forventer arbejdsministeren vil blive stillet over for truslen om bortfald af den supplerende understøttelse på grund af, at de ikke kan få frigørelsesattest?

Spørgsmål 28:

Hvor mange af disse forventer ministeren vil vælge at blive fuldtidsarbejdsløse?

Spørgsmål 29:

Hvor mange forventer ministeren vil give afkald på supplerende understøttelse og fortsætte som deltidsarbejdsløse?

Svar:

I bemærkningerne til lovforslaget er det oplyst, at det administrativt vil blive præciseret, at supplerende dagpenge kun kan udbetales, når medlemmet kan fremlægge en frigørelsesattest, dvs. at arbejdsgiveren giver afkald på den ansattes opsigelsesvarsel, således at medlemmet er i stand til straks at overtage fuldtidsarbejde.

Dette vil som forudsat i spørgsmålene betyde, at en del fuldtidsforsikrede med deltidsbeskæftigelse, som i dag modtager supplerende dagpenge uden at have en frigørelsesattest, må henvende sig til deres arbejdsgiver for at få attesten udstedt.

Der findes ingen opgørelse, der viser, hvor mange medlemmer der i dag modtager supplerende dagpenge uden at have en frigørelsesattest. En sådan opgørelse ville heller ikke kunne give megen hjælp til at vurdere konsekvenserne af de ny regler i tal, fordi det tal-mæssige resultat jo afhænger helt af reaktionerne hos de enkelte arbejdsgivere og de enkelte ansatte.

Det er min forudsætning, at arbejdsgiverne er interesserede i at beholde den arbejdskraft, der kender forholdene i virksomheden, og at mange arbejdsgivere derfor vil indrette sig på de ny regler enten ved at ændre ansættelserne til fuldtidsansættelser eller ved at udstede frigørelsesattester. Det er endvidere min forudsætning, at lønmodtagernes organisationer vil støtte medlemmerne i at få forholdene bragt i orden først og fremmest gennem oprettelse af flere fuldtidsstillinger.

Jeg går også ud fra, at der vil være nogle medlemmer, som i forbindelse med de ny regler vil tage deres egne forhold op til overvejelse med henblik på, om de fortsat ønsker fuldtidsbeskæftigelse, og at der vil være nogle, for hvem resultatet bliver, at de vælger en egentlig deltidsansættelse uden supplerende dagpenge.

Uden således at kunne sætte tal på folks reaktioner er det min opfattelse, at reglerne om frigørelsesattest vil medvirke til at skabe større balance mellem antallet af deltidsansættelser og medlemmernes ønske om deltidsansættelse.

Spørgsmål 30:

Hvad kan ministeren oplyse om Kommunernes Landsforenings holdning til frigørelsesattester, og hvilke opfordringer har ministeren fået tilsagn om, at Kommunernes Landsforening vil give videre til kommunerne?

Svar:

Jeg har endnu ikke haft lejlighed til at kontakte Kommunernes Landsforening i anledning af det fremsatte lovforslag, så jeg er ikke klar over, hvilken holdning landsforeningen indtager til kravet om frigørelsesattester, og i hvilken udstrækning den vil søge at påvirke kommunerne til at udstede disse attester i deres egenskab af arbejdsgivere. Spørgsmålet vil blive forhandlet med Kommunernes Landsforening senere.

I denne forbindelse gør jeg opmærksom på, at det i fremsættelsestalen er udtalt, at regeringen for sit vedkommende og gennem kontakt med de kommunale organisationer vil medvirke til, at så mange stillinger som muligt bliver normeret som fuldtidsstillinger. Det er herved forudsat, at dette ikke kommer til at gå ud over ansatte og ansøgere til stillinger, som selv ønsker deltidsansættelse, samt at der er aktivitetsmæssig baggrund herfor ved sammenlægning af eksisterende timestal. Regeringen er enig i, at de foreslåede ændringer i adgangen til supplerende dagpenge bør resultere i, at stillingsstrukturen ændres, således at den i højere grad kommer til at svare til de ansattes ønsker.

Formålet med de ændrede regler for ret til supplerende dagpenge er at undgå utilsigtede udbetalinger af dagpenge og medvirke til at skabe flere fuldtidsansættelser. I det omfang en arbejdsgiver ikke ønsker eller ikke ser sig i stand til at ændre deltidsstillinger til fuldtidsstillinger, bør arbejdsgiveren ikke mod den ansattes ønske have mulighed for at fastholde den forsikrede i virksomheden med den følge, at den ansatte mister dagpenge. Når den ansattes ønske om fuldtidsbeskæftigelse ikke kan imødekommes, må den pågældende stilles frit, hvilket sker ved, at arbejdsgiveren udsteder en frigørelsesattest eller ved, at den ansatte fratræder sin stilling, uden at det får dagpengemæssige konsekvenser.

Herved opnås, at den ansatte ikke kommer i en situation, hvor der hverken er fuldtids-

beskæftigelse eller dagpenge. Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål 4 vil der ved ordningens ikrafttræden blive sørget for, at de deltidsbeskæftigede, der i dag får supplerende dagpenge uden frigørelsesattester, får lejlighed til at indrette sig på de nye regler.

Spørgsmål 31:

Hvilke virkemidler over for arbejdsgiverne – i relation til ønsket om konvertering af deltidsstillinger til fuldtidsstillinger – forventer arbejdsministeren vil indtræde som en følge af, at fuldtidsforsikredes adgang til deltidsbeskæftigelse med supplerende dagpenge indskrænkes?

Svar:

Jeg kan ved besvarelsen af dette spørgsmål i høj grad henvise til bemærkningerne til lovforslaget og til fremsættelsestalen.

Det fremgår heraf, at et af formålene med ændringerne vedrørende supplerende dagpenge er at medvirke til at skabe flere fuldtidsansættelser. Dette sker på baggrund af, at en del af de eksisterende deltidsansættelser må antages at være opstået som et resultat af de gældende dagpengeregler og ikke som et resultat af de ansattes eget ønske.

Det fremgår endvidere, at et formål med lovforslaget er at medvirke til at opretholde de arbejdsvilkår m. v., som er aftalt gennem de kollektive overenskomster.

Det følger heraf, at jeg ved siden af ændringernes umiddelbare konsekvenser forventer en aktivitet på arbejdsmarkedet med henblik på at sikre fuldtidsansættelser.

For så vidt angår de offentlige arbejdsgivere kan jeg henvise til fremsættelsestalens bemærkninger om, at det også på dette område er målet, at så mange stillinger som muligt bliver normeret som fuldtidsstillinger, uden at dette dog går ud over de ansatte, som selv ønsker deltidsansættelse. Det fremgår også, at der vil blive taget kontakt med de kommunale organisationer herom.*

Spørgsmål 32:

Hvor mange deltidsstillinger forventes konverteret til fuldtidsstillinger i kommunerne og amtskommunerne?

Spørgsmål 33:

Hvor mange deltidsstillinger forventes oprettet i de kommende år i kommuner og amtskommuner?

Spørgsmål 34:

Hvor mange deltidsstillinger forventes konverteret til fuldtidsstillinger i statslig regie?

Spørgsmål 35:

Hvor mange deltidsstillinger forventes oprettet i statslig regie i de kommende år?

Svar:

Der findes ikke nogen oversigt over forventede ændringer i forholdet mellem fuldtids- og deltidsstillinger i statslig eller kommunal regie.

I denne sammenhæng må det anføres, at en sådan samlet opgørelse vil være af mindre værdi, idet der gør sig forskellige hensyn gældende på de enkelte områder i erhvervs-mæssig og i nogen grad også i geografisk henseende. Der vil således på visse områder være bestræbelser i gang for at fremme deltidsbeskæftigelse inden for det offentlige i tilfælde, hvor de ansatte selv ønsker deltidsansættelse, evt. i forbindelse med, at eksisterende personalebehov alene vil kunne dækkes ved tilbud om deltidsbeskæftigelse. I andre tilfælde – som det foreliggende lovforslag tager sigte på – vil man søge stillinger normeret som fuldtidsstillinger for at undgå, at et stort antal medlemmer, der søger fuldtidsbeskæftigelse, må lade sig ansætte på deltidsbasis.

Spørgsmål 36:

Hvilke virkemidler vil fremkomme som en følge af lovforslaget, således at arbejdsgiverne bliver animeret til at give de ansatte frigørelsesattester?

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmålene 27 – 29 forudsætter jeg, at arbejdsgiverne i vid udstrækning vil være interesseret i at fastholde den arbejdskraft, som kender forholdene i virksomheden, og at arbejdsgiverne derfor vil indrette sig på de nye regler enten ved at ændre ansættelserne til fuldtidsstillinger eller ved at udstede frigørelsesattester. I modsat fald vil de ansatte kun-

ne forlade virksomheden uden dagpenge-mæssige konsekvenser.

På denne baggrund mener jeg, at der i lovforslaget er indbygget den nødvendige automatik, som sikrer de ansatte mod arbejdsgivernes dispositioner, og jeg har derfor ikke til hensigt at iværksætte særlige virkemidler overfor de arbejdsgivere, der nægter at udstede frigørelsesattester.

Spørgsmål 37:

I hvilket omfang vil antallet af frigørelsesattester påvirke udviklingen i konverteringen af deltidsstillinger til fuldtidsstillinger?

Svar:

På grund af usikkerheden om virkningen af kravet om frigørelsesattester, som afhænger af såvel arbejdstagernes som arbejdsgivernes reaktioner, er det ikke muligt at vurdere, i hvilket omfang antallet af frigørelsesattester vil påvirke konverteringen af deltidsstillinger til fuldtidsstillinger.

Hvis der er sådan en sammenhæng, vil bestræbelserne på at øge antallet af fuldtidsstillinger kunne tænkes bremsset, hvis arbejdsgiverne reagerer på de nye regler ved at udstede frigørelsesattester i stort omfang.

Udviklingen på arbejdsmarkedet er imidlertid så usikker, at det ikke er muligt at skønne over sammenhængen mellem frigørelsesattester og antallet af fuldtidsstillinger, men det er min forventning, at de nye regler vil medvirke til, at stillingsstrukturen på arbejdsmarkedet ændres, således at den i højere grad tilpasses de ansattes ønsker.

Spørgsmål 38:

Hvordan sikrer lovforslaget, at det er arbejdsgiverne, der kommer til at betale dagpengene ved vejrlig?

Svar:

Det er ikke lovforsagets formål at sikre, at arbejdsgiverne kommer til at betale dagpengene ved vejrlig.

Der vil som hidtil kunne udbetales dagpenge, når arbejdet indstilles på grund af vejret, og der er fortsat tale om ganske almindelige dagpenge, som ikke giver arbejdsgiveren nogen særlig forpligtelse.

Som det fremgår af fremsættelsestalen, vil der imidlertid sammen med arbejdsmarke-

dets parter blive arbejdet videre med problemerne omkring forsikringen. Regeringen er således indstillet på at finde frem til en administrerbar ordning, hvorefter arbejdsgiveren skal betale ved kortvarige hjemsendelser, hvor den ansatte vender tilbage til virksomheden. Det er klart, at det vil indgå i disse overvejelser, om arbejdsgiveren bør betale, når sådanne hjemsendelser skyldes vejret.

I forbindelse med lovforslaget overvejes det i øjeblikket, om vejrligsdagpengene skal omfattes af den ændring, der går ud på, at dagpenge inden for en uge kun kan udbetales, hvis de udgør dagpenge for mindst en dag. Dette spørgsmål er endnu ikke afklaret.

Spørgsmål 39:

Af hvilken årsag betragter ministeren ikke arbejdsfordelingsordninger som et angreb på respekten for arbejdsløshedsloven i lighed med adgangen til supplerende understøttelse?

Svar:

Til spørgsmålets formulering skal jeg indledningsvis bemærke, at jeg ikke på noget tidspunkt har givet udtryk for, at jeg betragter adgangen til supplerende dagpenge som et angreb på respekten for arbejdsløshedsloven. Jeg betragter tværtimod adgangen til supplerende dagpenge som en helt nødvendig ting til sikring af, at der gennem arbejdsløshedsforsikringen gives medlemmerne en erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det jeg har talt om er, at uilsigtet anvendelse af de supplerende dagpenge ligesom anden uilsigtet anvendelse af loven er til skade både for arbejdsløshedsloven og for de kollektive overenskomster.

Det er heller ikke sådan, at jeg betragter arbejdsfordelingsordninger som specielt ønskelige. Sådane som forholdene er på arbejdsmarkedet i øjeblikket, mener jeg imidlertid, at der bør være en vis mulighed for sådanne ordninger. Lovforslaget går ud på at sikre, at arbejdsfordelingsordninger kun kommer i stand, når såvel parterne som det offentlige under inddragelse af arbejdsmarkedsnævnerne finder det hensigtsmæssigt, og at de kun får den varighed, som findes hensigtsmæssig.

Ad § 1, nr. 10:

Spørgsmål 40:

Hvordan vil de samlede indtjeningsforhold for løsarbejdere m. fl. blive påvirket af dette forslag?

Spørgsmål 41:

Finder ministeren ikke, at forslaget forrykker forholdene, hvorpå indgåede overenskomster for løsarbejdere m. fl. hviler?

Spørgsmål 42:

Hvordan agter ministeren at sikre, at arbejdsgiverne holder arbejderne skadesløse ved gennemførelsen af denne del af lovforslaget?

Svar:

Forslaget til § 59, stk. 2, der skal gælde ikke alene for løsarbejdere, men for alle på arbejdsmarkedet, indebærer, at timer ud over 40 timer i en uge overføres til den følgende uge, hvorved muligheden for at få udbetalt dagpenge under ledighed i den følgende uge nedsættes.

Som hovedregel kan timeoverførsel kun ske fra en uge til den følgende uge. Har et medlem således i f. eks. 3 uger i træk arbejdet i 60 timer om ugen, skal der ved ledighed i den 4. uge kun overføres de 20 »overskydende« timer fra den 3. uge.

I atypiske arbejdsforhold, hvor perioder med meget arbejde veksler med perioder uden eller med kun lidt arbejde, har arbejdsdirektøren dog mulighed for at fastsætte regler, hvorefter fordeling af timer kan ske over en længere periode.

Den foreslåede regel tager således ikke sigte på at »ramme« løsarbejdere, men har til formål at hindre, at medlemmer, der har mulighed for at tilrettelægge deres arbejde således, at de arbejder mange timer i nogle uger og holder fri i andre uger ind imellem, supplerer deres »normale« arbejdsindtægt med dagpenge.

De samlede indtjeningsforhold for arbejderne, derunder løsarbejdere, vil kun blive påvirket af forslaget, såfremt arbejdet fordeles sig som beskrevet ovenfor.

Den foreslåede regel forekommer regeringen rimelig ud fra den betragtning, at arbejdsløshedsdagpengene skal bruges til at give erstatning for mistet arbejde i indtil det antal timer, der er det normale på arbejdsmarkedet, nemlig 40 pr. uge.

Det er ikke klart for regeringen, om forslaget om timeoverførsel vil forrykke de forhold, hvorpå indgåede overenskomster for løsarbejdere m. fl. hviler.

Regeringen finder ikke, at arbejdsløshedsdagpengereglerne skal være basis for de overenskomster, der indgås; det vil tværtimod være sådan, at dagpengereglerne er neutrale i forhold til overenskomsterne.

Det tilføjes, at den foreslåede regulering af reglerne for udbetaling af dagpenge efter regeringens opfattelse ikke kan antages at føre til et indtægtstab, som med rimelighed kan forlanges dækket af arbejdsgiverne.

Ad § 1, nr. 12:

Spørgsmål 43:

Se besvarelsen af spørgsmål 3.

Spørgsmål 44:

Se besvarelsen af spørgsmål 3.

Spørgsmål 45:

Hvorfor mener ministeren, at spørgsmålet om, hvorvidt uddannelsen er kompetencegivende eller ej, er så afgørende for, om man kan siges at være til rådighed for arbejdsmarkedet?

Spørgsmål 46:

Hvorfor mener ministeren generelt ikke, at uddannelsessøgende kan betragtes som stående til rådighed for arbejdsmarkedet?

Spørgsmål 47:

Hvilke undtagelser vil ministeren finde rimelige efter stk. 2 og med hvilken begrundelse?

Svar:

Som det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 12, jfr. de almindelige bemærkninger I, punkt 6, foreslås det fastsat i loven, at dagpenge ikke må udbetales til et medlem, som er under uddannelse.

I den foreslåede affattelse af § 62, stk. 1, nr. 1-5, er anført tilfælde, i hvilke der ikke må udbetales dagpenge, fordi medlemmet ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

I den foreslåede affattelse af § 62, stk. 1, nr. 6, er anført, at dagpenge ikke må udbetales til et medlem, som er under uddannelse. Det er i denne situation uden betydning, om medlemmet står til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er ved dette forslag lagt vægt på, at deltagelse i uddannelse, der giver forøget studie- eller erhvervskompetence, — som hidtil — bør dækkes over uddannelsesstøttesystemet og ikke over dagpengene.

Som det videre fremgår af bemærkningerne, er det ikke på nuværende tidspunkt hensigten med den foreslåede formulering af § 62, stk. 1, nr. 6, og § 62, stk. 2, jfr. stk. 3, at ændre den for tiden gældende praksis med hensyn til adgangen til at bevare dagpenge under deltagelse i uddannelse.

Den gældende ordning fremgår af arbejdsdirektoratets vedlagte cirkulære af 24. juli 1978.

ARBEJDSDIREKTORATET

København, den 24. juli 1978

Arbejdsformidlingskontorerne

De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser

Cirkulære vedrørende udbetaling af dagpenge under kursusdeltagelse

Det meddeles herved efter forhandling med arbejdsministeriet og undervisningsministeriet, at de tidligere gennemførte midlertidige ordninger, hvorefter ledige dagpengeberettede arbejdsløshedskassemedlemmer kan bevare dagpengereetten under kursusdeltagelse, jfr. senest direktoratets cirkulære af 27. juni 1977 (AF-cirkulære nr. 213/77, AK-cirkulære nr. 63/77) med enkelte ændringer er godkendt forlænget indtil 1. august 1979.

A. Kurssets art

Dagpengereetten kan herefter fortsat bevares under deltagelse i:

I) kurser på højskoler eller husholdningsskoler, godkendt i henhold til lov nr. 259 af 4. juni 1970, herfra dog undtaget de på skolerne afholdte kurser, der har karakter af egentlige uddannelser eller er led i sådanne,

II) kurser arrangeret i henhold til kap. III (fritidsundervisning for voksne) i lovbekendtgørelse nr. 383 af 14. juli 1975 om fritidsundervisning, herfra dog undtaget kurser, der har karakter af egentlige uddannelse eller er led i sådanne,

III) kurser arrangeret i henhold til lov om prøveforberedende enkeltfagsundervisning m. v. for voksne (lov nr. 305 af 8. juni 1977), herunder HF-enkeltfagskurser.

Det er en betingelse for at bevare dagpengereetten under HF-enkeltfagskurser, at den skemalagte undervisning ikke overstiger 12 timer pr. uge,

IV) aftenundervisning, herunder aftenuddannelse på studenter- eller HF-kursus, aftenseminarium eller lignende,

V) a. andre kurser af indtil et halvt års varighed, når disse ikke har karakter af egentlige kompetencegivende uddannelser eller er led i en sådan længerevarende uddannelse.

Som eksempler på kurser, hvori deltagelse herefter kan ske med bevarelse af dagpengereetten, kan nævnes de særlige enkeltfagskurser i visse gymnasie- og HF-fag, der iværksættes i anledning af ungdomsarbejdsløsheden (men ikke de samlede studentereksamens- eller HF-kurser, der er af 1 til 2 års varighed), specialkurser for personer med en forudgående faglig eller teknisk uddannelse (men ikke de 1-årige værkstedsskoler eller lignende, eller aspirantkurser og maskinisthold, der er at betragte som forberedelse til maskinmesteruddannelse) og specialkurser inden for handelsuddannelserne (men ikke kurser til handelseksamen eller højere handelseksamen) og enkeltkurser og andre kurser ved videregående uddannelsesinstitutioner af indtil et semesters varighed.

b. Arbejdsdirektøren vil efter en vurdering i det enkelte tilfælde kunne godkende kurser m. v. af indtil et års varighed.

Dispensationsadgangen er navnlig beregnet for kurser, der er specielt tilrettelagt for ledige eller har et alment udviklende sigte, eller som i øvrigt anses for beskæftigelsesfremmende (uden dog at være egentlig kompetencegivende).

Som eksempler på kurser, hvor dispensation kan tænkes givet, kan nævnes kurser og andre lignende, af arbejdsministeriet eller undervisningsministeriet godkendte, foranstaltninger, der er tilrettelagt for arbejdsløse, og undervisning, der har til formål at genopfriske, ajourføre eller supplere almindelig folkeskoleuddannelse (dvs. undervisning svarende til almindelige skolekundskaber på indtil 9. eller 10. klassetrin).

B. Almindelige betingelser.

Bevarelse af dagpengereetten er betinget af:

1) at arbejdsformidlingen forud er underrettet om deltagelsen,

2) at medlemmet i undervisningsperioden på sædvanlig måde påfører kontrolkortet eventuelle arbejdstimer, ligesom pågældende i givet fald angiver sygdom, ferie etc. Ud for de dage, medlemmet har deltaget i kursus, anføres dettes art og omfang i rubrikken »arbejdsgiverens navn og adresse«.

3) at medlemmet under deltagelsen er aktivt arbejdssøgende og om fornødent villig til at afbryde undervisningen for at overtage arbejde, der måtte blive anvist ham.

Fremmøde på formidlingskontoret kan under kursusperioden erstattes af anden form for kontakt, eventuelt telefonisk, efter nærmere aftale med det enkelte arbejdsformidlingskontor.

Når fritagelse for fremmøde er aftalt, skal kursuslederen på kontrolkortet attestere med-

lemmets deltagelse i kurset.

Afbrydelse af kursusdeltagelse skal, såfremt pågældende fortsat begærer dagpenge, omgående meddeles til arbejdsformidlingskontoret.

Tvivlsspørgsmål i forbindelse med foranævnte ordning må forelægges for direktoratet.

Der er mellem undervisningsministeriet, arbejdsministeriet og arbejdsdirektoratet nedsat et udvalg, som er rådgivende for arbejdsdirektøren i sådanne sager.

Cirkulæret træder i kraft den 1. august 1978.

Samme dato bortfalder direktoratets cirkulære af 27. juni 1977 (AF-cirkulære nr. 213/77, AK-cirkulære nr. 63/77).

P. D. V.

E. B.

V. Å. Jensen

Erik Møller Hansen

Ad § 1, nr. 15:

Spørgsmål 48:

Med hvilken begrundelse undlades en præcisering af vægringsbegrebet og sanktionsreglerne, når det ifølge bemærkningerne ikke er hensigten at udvide eller begrænse vægringsbegrebet i forhold til den praksis, der har dannet sig?

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er formålet med ændringen af § 63 om vægring at skabe en klar lovhjemmel for, at der administrativt kan fastsættes regler om, hvornår der foreligger vægring, og hvorledes der skal reageres herimod. Efter forslaget er det arbejdsdirektøren, der efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter disse regler.

Lovens vægringsbegreb har udviklet sig på grundlag af en ufuldstændig samling af afgørelser. Forudsætningen for at statuere vægring efter § 63 er, at der foreligger en af de situationer, som er beskrevet i stk. 1. Endvidere stilles der krav til arbejdet og til den forsikredes personlige forhold.

Spørgsmålet om vægring afgøres således på grundlag af en række såvel objektive som subjektive hensyn, som det ikke vil være muligt at beskrive i en lovtæst. Efter min opfattelse er dette heller ikke afgørende. Det væsentligste er for mig, at der i loven bliver en klar hjemmel til at udstede udførlige regler om vægring, som kan tjene som en effektiv vejledning for dem, de vedrører, således at vi undgår den utilfredsstillende ordning, som vi har i dag, hvor man er nødt til at gennemgå praksis for at finde ud af retstilstanden på området.

Reglerne om sanktion i forbindelse med vægring skal ligeledes efter forslaget fastsættes administrativt, og jeg synes, det er vigtigt, at vi nu får en klar hjemmel til at fastsætte regler for, hvorledes der skal reageres over for vægring. Jeg lægger meget vægt på, at medlemmerne får fuldt kendskab til, hvilke sanktioner de kan blive mødt med, hvis de overtræder lovens bestemmelser. Derimod mener jeg ikke, at sanktionerne nødvendigvis skal fremgå af lovtæksten.

Efter forslaget ændres sanktionerne ved førstegangsvægring i forbindelse med anvisning af nyt arbejde fra 5 til 2 ugers karantæ-

ne, mens de gældende sanktioner bibeholdes ved arbejdsophør uden fyldestgørende grund. Der er tale om en ret radikal ændring i forhold til de gældende regler. Hvis ændringen viser sig uhensigtsmæssig, kan sanktionen administrativt ændres, mens omvendt sanktionerne ved uberettiget arbejdsophør administrativt vil kunne korrigeres, hvis det skulle vise sig hensigtsmæssigt at udjævne forskellen i sanktionerne mellem anvisning af nyt arbejde og arbejdsophør uden fyldestgørende grund.

Behovet for sanktioner i forbindelse med vægring afhænger af forholdene på arbejdsmarkedet og må kunne tilpasses de skiftende forhold. Jeg finder det derfor hensigtsmæssigt, at den nødvendige korrektion af reglerne kan ske enkelt og hurtigt gennem administrative ændringer af reglerne.

Spørgsmål 49:

Der ønskes en nærmere beskrivelse af den praksis, der er udviklet omkring vægringsbegrebet og sanktionsregler.

Svar:

Der findes ikke for øjeblikket en samlet beskrivelse af praksis bedrørende vægringsbegrebet og sanktionsreglerne. Ved udarbejdelsen af de retningslinjer, som det efter forslaget er hensigten at udstede, vil den hidtidige praksis blive gennemgået i det omfang, det er muligt. Udarbejdelse af disse retningslinjer, som har til formål at præcisere og tydeliggøre retstilstanden inden for området, er endnu ikke påbegyndt, men jeg forventer, at der i forbindelse med denne regelfastsættelse vil danne sig et overblik over den gældende praksis inden for området, som jeg er parat til at orientere udvalget om på et senere tidspunkt. Jeg henviser i øvrigt til forslagens bemærkninger, hvoraf fremgår, at det ikke er hensigten at udvide eller begrænse vægringsbegrebet i forhold til den praksis, der har dannet sig.

Ad lovforslagets bemærkninger I, 7, side 8, 2. sp., 1. nye afsnit:

Spørgsmål 50:

Skal disse bemærkninger forstås således, at arbejdsløshedskasserne og arbejdsformidlingskontorerne ikke overholder gældende lov?

Svar:

Afgørelsen af, om der foreligger vægring, træffes, som også nævnt i min besvarelse af spørgsmål 48, på grundlag af såvel objektive som subjektive hensyn.

Det er mit indtryk, at kasserne og arbejdsformidlingskontorerne foretager en fornuftig afvejning af konsekvensen af at sige nej til et anvist arbejde og den sanktion, som en uberegtiget arbejdsvægring udløser, og jeg finder det rimeligt under den nuværende ordning, hvor afgørelsen betyder frifindelse eller en bøde på op til 7.000 kr., at der tages hensyn til dette. Jeg skal her pege på, at det især kan være rimeligt at tillægge sanktionens størrelse betydning, hvor der er tale om anvisning af ganske kortvarigt arbejde.

Jeg synes ikke, at de bemærkninger, der henvises til i spørgsmålet, kan tages til indtægt for, at der administreres i strid med gældende lov.

Ad lovforslagets bemærkninger I, 10:

Spørgsmål 51:

Der udbedes en nærmere forklaring af 20/30-dages reglens virkemåde og konsekvenser.

Svar:

Ifølge arbejdsløshedslovens § 58, stk. 1, fastsætter arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet regler om udbetaling af dagpenge for søgne-helligdage.

Arbejdsdirektoratet har ved AK-cirkulære 130/70 af 20. november 1970 fastsat regler for udbetaling af dagpenge for søgne-helligdage. Det fremgår heraf, at udbetaling af dagpenge for søgne-helligdage er betinget af, at vedkommende medlem er ledig den forudgående eller efterfølgende hverdag.

For medlemmer, der ifølge hovedorganisationernes aftale arbejder under en søgne-helligdagsordning, er der dog begrænsninger i retten til dagpenge for søgne-helligdage, nemlig i overensstemmelse med den såkaldt 20/30-dages regel, fastsat i bilag til AK-cirkulære nr. 87/77, 1977.

En søgne-helligdagsordning indebærer, at arbejdsgiveren henlægger et beløb svarende til 3 pct. af arbejdernes ferieberettigede løn med henblik på betaling for søgne-helligdage. Det antages, at der for hver 30 arbejdsdage er opsparet betaling for en

søgne-helligdag (beregnet efter en 6-dages uge). Den således henlagte betaling udbetales dels i form af et forskudsbeløb i forbindelse med den enkelte søgne-helligdag, dels i form af en restbetaling, der udbetales sammen med feriegodtgørelsen. For ledige sker der ingen forskudsvis udbetaling.

Ifølge 20/30-dages reglen gælder det, at medlemmer omfattet af en søgne-helligdagsordning mister retten til dagpenge for en søgne-helligdag for hver 30 dage, vedkommende har været beskæftiget i det pågældende kalenderår, dog således at den 1. søgne-helligdag fradrages efter 20 dages arbejde, idet den ovenfor omtalte opsparingsordning påregnes at dække betalingen for disse søgne-helligdage.

Ad § 1, nr. 10 og 17:

Spørgsmål 52:

Skal forslaget om overførsel af overskydende timer til den følgende uge forstås som et forslag om indførelse af karensdage, eller skal forslaget forstås som et forslag om tvungen afspadsering forud for opnåelse af ret til dagpenge uge for uge?

Svar:

Forslaget om overførsel af overskydende timer til den følgende uge skal hverken ses som et forslag om indførelse af karensdage eller som et forslag om tvungen afspadsering.

Forslaget tilsigter derimod at sikre, at arbejdsløshedsdagpenge alene udbetales som erstatning for ledighed – i form af manglende mulighed for at få arbejde i et sædvanligt timetal.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmålene 40–42.

Ad § 1, nr. 21:

Spørgsmål 53:

Det bedes oplyst, om ministeren agter at indføre regler, der garanterer arbejdsgivere, der skal refundere arbejdsløshedskasserne penge for ledighed omkring helligdage, at de altid vil være sikret den hidtidige arbejdskraft, og at der således ikke vil kunne ske anvisning af de pågældende til andre arbejdsgivere.

Svar:

Den foreslåede »helligdagsordning« indebærer, at arbejdsgiverne skal betale for en del af den ledighed, der opstår op grund af virksomhedslukninger i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag.

Ifølge forslaget indtræder denne forpligtelse for arbejdsgiverne kun, når den ansatte inden for nærmere fastsatte tidsrum genoptager arbejdet i virksomheden efter ledighedsperioden.

Arbejdsgiveren vil derfor aldrig komme til at betale for en arbejdstagers ledighed i forbindelse med nævnte helligdage, hvis arbejdstageren bliver anvist arbejde hos en anden arbejdsgiver og ikke vender tilbage til den virksomhed, hvor arbejdstageren var ansat inden ledighedsperioden.

Arbejdsgivere, som lukker virksomheden omkring helligdage og afskediger de ansatte, kan ikke være sikre på at få de ansatte tilbage efter lukningen, da forudsætningen for, at de afskedigede kan oppebære dagpenge, er, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet og dermed for anvisning af arbejde.

Risikoen for at miste sin hidtidige arbejdskraft har altid været med i arbejdsgivernes overvejelser om, hvorvidt en virksomhed skal lukke i forbindelse med helligdage. Denne risiko må også fremover skulle tages i betragtning, når arbejdsgiverne overvejer virksomhedslukninger.

Ad § 1, nr. 2:

Spørgsmål 54:

Idet det oplyses, at en deputation for en mindre arbejdsløshedskasse har oplyst, at kassens månedlige administrationsudgift er ca. 28 kr. i Magistrenes kasse, 24,60 kr. i HK's og 11,25 i Uddelernes og Højskolelæ-

ernes arbejdsløshedskasse, spørges om angivelse af administrationsudgifterne og medlemskontingenterne samt medlemstallet for et større antal arbejdsløshedskasser. Det oplyses herved, at en deputation fra Bibliotekarforbundet har oplyst, at A-kassebeløbet findes ret højt til FTF's arbejdsløshedskasse, hvorfor forbundet – der har 3.268 medlemmer – overvejer at oprette egen A-kasse for at få det billigere og mere effektivt, så dobbeltadministration undgås.

Svar:

I vedlagte oversigt er anført administrationskontingent og forsikringskontingent pr. måned samt antal heltidsforsikrede medlemmer, således som de er opgivet af arbejdsløhedskasserne pr. 1. januar 1979.

En del arbejdsløshedskasser administreres sammen med vedkommende fagforbund, og administrationsudgifternes fordeling mellem kassen og forbundet beror under disse forhold i nogen grad på et skøn. I nogle tilfælde afholder forbundet alle administrationsudgifterne, således at der ikke opkræves særskilt administrationskontingent til arbejdsløhedskassen. En arbejdsløshedskasse vil kunne opkræve yderligere 1 kr. pr. uge af et medlem, som ikke samtidig er medlem af forbundet.

Det tilføjes, at kassernes udgifter til administration ifølge arbejdsløhedslovens § 77 ikke kan afholdes af de i lovens § 76 omhandlede medlemsbidrag, men at der af kasserne kan fastsættes særlige medlemsbidrag til dækning af administrationsudgifter. Fastsættelsen af disse administrationsbidrag er staten uvedkommende. Ved afgørelsen af spørgsmålet om anerkendelse af en kasse tages der ikke hensyn til administrationsbidragenes størrelse.

D nr. navn	Kontingent pr. 1.1.1979 til		Medlemstal
	administration	forsikring	
91 Akademikernes	15,33	59,75	11.410
67 Arbejdsledernes og værksteds- funktionærernes	4,33	59,83	42.100
4 Bageri-, konditori- og mølleriarbejdernes ...	–	59,80	6.786
45 Beklædnings- og tekstilarbejdernes	17,55	60,45	29.000
35 Blikkenslager-, sanitet- og rørarbejdernes ...	–	59,80	6.600
16 Bogbinderi- og papirvarearbejdernes	–	60,45	8.850
11 Bogtrykfagets	–	60,67	11.200

36	Bryggeriarbejdernes	15,00	60,00	9.500
98	Civiløkonomernes	14,00	60,00	2.000
95	Dana	20,25	59,75	7.800
82	Danmarks aktive handelsrejsendes	8,25	59,75	11.000
71	Dansk maskinbesætnings	—	60,00	1.200
72	Danske teknikeres	19,25	59,75	18.800
43	De kvindelige arbejderes	7,58	60,67	61.100
81	Den forebyggende børneforsorgs	37,00	59,75	25.000
60	Den keramiske industris	12,13	59,80	3.500
96	EDB-folkene	13,00	60,00	1.800
37	El-fagets	19,75	61,25	18.500
10	Erhvervsprogliges	28,83	59,83	1.440
83	Firma-funktionærernes	28,25	59,75	13.736
93	Fiskernes	15,00	62,00	1.800
49	Frisørfagets	15,25	59,75	2.660
62	Funktionærernes	18,50	62,00	14.740
92	Funktionærernes og tjenestemændenes fælles	25,00	60,00	56.800
69	Gastronomernes	—	59,83	5.560
41	Guld- og sølvarbejdernes	—	60,67	1.135
53	Handels- og kontorfunktionærernes	20,15	59,85	168.000
78	Hotel- og restaurationspersonalets	27,00	50,00	5.000
55	Huslige arbejderes	4,71	47,34	24.300
86	Ingeniørernes	8,52	59,83	24.226
77	Journalisternes	7,50	62,50	3.700
87	Juristernes og økonomernes	8,33	60,00	5.000
80	Kommunalarbejdernes	3,00	66,00	68.000
73	Kristelig	12,00	60,00	6.000
74	Landmejeristernes	—	—	2.425
88	Magistrenes	28,00	60,00	10.500
40	Malersvendenes	—	60,67	11.700
59	Mejerifagets	9,75	61,01	2.860
24	Metalarbejdernes	17,33	61,75	100.000
26	Murerfagets	—	59,80	14.200
63	Musikernes og artisternes	45,00	60,00	2.125
54	Papirindustriarbejdernes	15,40	60,00	1.950
89	Reprofagets	4,33	60,67	3.950
6	Sadelmagernes og tapetserernes	—	56,33	5.140
94	Selvstændige erhvervsdrivende	20,25	59,75	36.000
12	Skotøjsarbejdernes	—	59,84	2.400
34	Slagternes og kødindustriarbejdernes	13,00	59,80	19.950
7	Snedker- og tømrerfagets	—	60,67	37.000
15	Specialarbejdernes	19,28	60,88	287.000
90	Stampersonellets	12,17	59,83	11.400
19	Sukkervare- og chokoladearbejdernes	8,66	59,84	2.500
66	Sømændenes	—	60,00	5.000
68	Sø-restaurationens	—	59,83	1.770
57	Telefonstandens	4,30	60,00	2.350
28	Tjenernes	25,00	60,00	7.300
32	Tobaksarbejdernes	—	59,80	2.935
8	Træindustriarbejdernes	4,33	56,33	15.910
97	Uddelernes og højskolelærernes	11,00	60,00	1.350
65	Urmagernes, optikernes og skorstens- fejernes	8,00	62,00	1.480

Spørgsmål 55:

Der udbedes kopi af den skrivelse, hvori arbejdsministeren meddelte den daværende Arbejdsløshedskasse af 19. januar 1977 – nu Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdslø-

hedskasse – at kassen som betingelse for statsanerkendelse måtte ændre navn.

Svar:

Kopi af den nævnte skrivelse vedlægges.

ARBEJDSMINISTERIET

København, den 30. juni 1977

I skrivelser af 20. december 1976 og 2. april 1977 til arbejdsdirektoratet har »Arbejdsløsheds-kassen af 1. januar 1977« ansøgt om statsanerkendelse i henhold til arbejds-løshedslovens § 31.

I denne anledning skal man meddele, at arbejdsministeriet har til hensigt at anerkende arbejdsløsheds-kassen med virkning fra 1. januar 1977.

På baggrund af at landsarbejdsnævnets

arbejdsudvalg har indstillet, at kassen bør skifte navn, således at medlemskredsen kan aflæses af navnet, er det imidlertid en forudsætning for anerkendelsen, at kassen træffer beslutning om en navneændring, der kan godkendes af arbejdsdirektoratet.

Man skal derfor anmode kassen om at forhandle med direktoratet om en navneændring.

Erling Jensen

/ H. Winther

Arbejdsløsheds-kassen af 1. januar 1977
Markvangen 3
8260 Viby J

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 8:**Spørgsmål 56:*

Hvilke af de 20 arbejdsløshedskasser med et medlemstal på under 5.000 skønnes ikke at kunne klare betjening og administration på en betryggende måde?

Svar:

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmålene 8-10, og som jeg også sagde i folketinget under 1. behandlingen af dette lovforslag, er foreslaget ikke udtryk for kritik af de mindre kassers arbejde.

Forslaget har derimod henblik på fremtiden. Udvidelsen af kassernes arbejdsområde, der jo er sket for nylig og som endnu ikke fuldt ud er slået igennem i kasserne, taler for denne rationalisering, for at medlemmerne også i fremtiden kan sikres en tilfredsstillende betjening.

Jeg skal endnu en gang understrege, som landsarbejdsnævnet også flere gange har fremhævet, at hensynet til en effektiv tilsynsvirksomhed også taler for en begrænsning af antallet af kasser.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 5:**Spørgsmål 57:*

I fortsættelse af svaret bedes oplyst det nærmere indhold af de juridiske overvejelser

og andre betragtninger, man har gjort sig, om at bebyrde arbejdsløshedskasser med aflevering af råmateriale til statistiske formål ud over de byrder, kasserne i forvejen har, f. eks. i henhold til loven om Danmarks Statistik og til den allerede gældende formulering af arbejdsløshedslovens § 88. Hvorvidt dækker den pågældende lovændring - forslaget § 1, nr. 22 - andre forhold end krav om opgivelse af medlemmernes CPR-numre (jfr. bemærkningerne side 11, pkt. 19).

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, side 11, pkt. 9, mener arbejdsministeriet, at der i de gældende lovbestemmelser er hjemmel til at afkræve oplysninger med rent statistisk formål. Der er således alene tale om en tydeliggørelse af retstilstanden.

Det er fundet ugørligt at give en udtømmende opregning af, hvilke oplysninger der kan forlanges meddelt af arbejdsløshedskasserne med hjemmel i arbejdsløshedsloven, men til belysning af de forhold, om hvilke der i dag kræves oplysning, kan henvises til den redegørelse om hele statistikspørgsmålet, der er indeholdt i vedlagte brev af 31. oktober 1978 til folketingets finansudvalg.

Der er ikke for tiden planer om at anvende bestemmelsen til at indkræve oplysninger i videre omfang end hidtil.

ARBEJDSMINISTERIET

København, den 31. oktober 1978

Under henvisning til finansudvalgets skrivelse af 25. oktober 1978 vedrørende samråd om aktstykke nr. 50 (Oprettelse af et centralt edb-register over arbejdsløshedsforsikrede)

fremsendes hoslagt skriftligt materiale i 40 eksemplarer om de under punkt D og E i finansudvalget skrivelse stillede spørgsmål.

Svend Auken

/ Per Kirstein

Finansudvalget
Folketinget
Christiansborg

ARBEJDSMINISTERIET

Skriftlige spørgsmål D og E fra finansudvalget om aktstykke nr. 50 (Oprettelse af centralt edb-register over arbejdsløshedsforsikrede)

D. Der ønskes en uddybende redegørelse for, hvilke oplysninger der skal indgå i registret.

Besvarelse:

Det centrale register over alle arbejdsløshedskassemedlemmer (CRAM), der oprettes i Arbejdsdirektoratets regie, og for hvilket Arbejdsdirektoratet således vil være ansvarlig myndighed i henhold til loven om offentlige myndigheders registre, vil blive *opbygget* på grundlag af oplysninger, der findes registreret i de enkelte arbejdsløshedskasser.

Der er tale om følgende oplysninger:

1. CPR-nr.
2. Forsikringskategori (heltids/deltid).
3. Arbejdsløshedskasseafdeling.
4. Optagelsesdato i nuværende arbejdsløshedskasse.
5. Optagelsesdato i tidligere arbejdsløshedskasse.

For så vidt angår de under 4. og 5. nævnte oplysninger vil disse blive indlagt i registret i det omfang, det er muligt for den pågældende arbejdsløshedskasse at videregive dem.

Enkelte arbejdsløshedskasser vil være i stand til at videregive oplysning om fagkode, og sådanne oplysninger vil også blive indlagt i registret.

De af arbejdsløshedskasserne videregivne oplysninger vil blive suppleret med oplysninger fra det centrale personregister (navn, adressekode, bopælskommune samt civilstand- og nationalitetsoplysninger).

Endvidere vil der på grundlag af oplysninger fra arbejdsformidlingskontorerne statistikkartotekskort blive indlagt oplysninger om ledige dage pr. kvartal tilbage til 1. januar 1974. Formålet med dette er at kunne skønne over, hvor mange arbejdsløse personer der vil falde for den såkaldte 26-ugers regel.

I forbindelse med *driften* af registret vil der – ud over en ajourføring af oplysningerne – på grundlag af indberetninger fra arbejdsløshedskasserne (kontrolkortmateriale) blive indlagt oplysninger om ledighed.

Ledighedsoplysningerne omfatter antallet af ledige timer pr. uge, samt om den ledige har fastere tilknytning til en arbejdsgiver.

På kontrolkortet, som efter 1. januar 1979 vil hedde dagpengekort, vil der blive afsat en koderubrik, i hvilken den arbejdsløse skal markere, om vedkommende har tilknytning til en arbejdsgiver. Den arbejdsløse skal give en markering i denne rubrik, såfremt pågældende deltager i en arbejdsfordelingsordning, arbejder på fast nedsat arbejdstid eller er ledig i forbindelse med midlertidig lukning på grund af ferie, materialeangel eller lignende. I ledighedsoplysninger vil også indgå de situationer, hvor der er tale om kortvarige arbejdsstandsninger på grund af vejrliget.

Det er under overvejelse, hvorvidt der skal tages skridt til at anvende CRAM til andre formål inden for arbejdsformidlingen end statistik (konkret formidling af arbejde via edb, tilsyn med arbejdsløshedskassernes virksomhed). Registret planlægges derfor således, at der bliver mulighed for på et senere tidspunkt at indlægge yderligere oplysninger om de arbejdsløshedsforsikredes erhvervsmæssige forhold.

E. Endelig udbedes en uddybende redegørelse for, hvorfor oprettelsen af registret forventes at forbedre beskæftigelsesstatistikken. I denne forbindelse ønskes oplyst, om det er tanken, at det af registret skal fremgå, om de pågældende er fast tilknyttet en virksomhed eller er til rådighed for arbejdsmarkedet.

Besvarelse:

Grundlaget for den del af arbejdsmarkedsstatistikken, der tager sigte på måling af ledighed, har indtil nu været manuelle opgørelser i de enkelte AF-kontoret på basis af ledighedsoplysninger fra kontrolkortmaterialet. Den omhandlede statistik har omfattet *dels* ugentlige statistikker fra arbejdsdirektoratet, offentliggjort 3 uger efter opgørelsesdagen og med oplysninger om arbejdsløsheds-

kassetilhørsforhold, region og køn, dels mere detaljeret måneds- og årsstatistik, herunder mere strukturprægede opgørelser fra Danmarks Statistik, offentliggjort i »Nyt fra Danmarks Statistik«, i Statistiske Efterretninger og i et årligt nummer af Statistiske Meddelelser.

Den ledighedsstatistik, der skal afløse den tidligere udarbejdede ugentlige statistik, vil nu blive udarbejdet på grundlag af kontrolkortenes ledighedsoplysninger sammenholdt med de i CRAM indeholdte oplysninger. Dette vil give muligheder for en ledighedsstatistik, som i detaljer giver oplysninger om ledighedens fordeling på en række faktorer som køn, alder, arbejdsløhedskasse, de lediges bopælskommune samt ledighedens varighed og karakter, herunder i hvilket omfang ledigheden skyldes dårligt vejr, samt om de ledige har en fastere tilknytning til en arbejdsgiver. Statistikken vil derfor også kunne give en indikation af, i hvilket omfang de ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Statistikken vil blive udarbejdet af Danmarks Statistik og vil kunne opgøres på månedskontrolkortperioder omfattende 4 eller 5 uger. Den vil blive offentliggjort ca. 4 uger efter periodens udløb.

Herudover har Danmarks Statistik peget på, at der i det omfang, de arbejdsmarkedspolitiske myndigheder måtte finde behov for en særlig statistisk belysning af sammensætningen af gruppen af ledige og deres situation, vil kunne foretages samkøringer af de her nævnte ledighedsoplysninger med oplysninger fra andre administrative eller statistiske registre. Der kan således blive tale om at udarbejde statistik over de lediges skattepligtige indkomster, over de lediges fordeling på civilstand, herunder over i hvor mange ægte-skaber begge ægtefæller er ramt af ledighed og i hvilket omfang en af ægtefællerne er ledig. Der kan være ønske om at få søgt belyst erhvervet for de lediges ægtefæller. På lidt længere sigt vil der også kunne blive tale

om samkøring med det i Danmarks Statistik under opbygning værende uddannelsesregister. I alle disse tilfælde vil ovennævnte forhold kunne belyses for udvalgte udsnit af ledige, f. eks. langtidsledige eller ledige i bestemte aldersklasser eller bestemte dele af landet, til brug for selektive foranstaltninger til fordel for særligt hårdt ramte grupper af ledige.

De oplysninger om enkeltpersoner, som på denne måde ville kunne fremkomme som resultat af Danmarks Statistiks samkøringer med andre administrative eller statistiske registre, må i henhold til lov om offentlige registre § 21 ikke videregives til administrative formål og vil derfor ej heller blive videregivet til CRAM, der er et administrativt register under Arbejdsdirektoratet. Samkøringerne skal udelukkende tjene til en statistisk belysning af ledighedens struktur og de lediges situation.

Til supplerung af den ovenfor omtalte udførlige ledighedsstatistik udarbejdes der på grundlag af AF-kontorenes registre over ledige samt løbende oplysninger om nytilmeldte ledige og afmeldinger en *konjunkturindikatorstatistik*; denne vil være begrænset til få kriterier og kan fremkomme *nogle få dage efter opgørelsestidspunktet*. Selv om denne statistik vil være behæftet med nogen usikkerhed, påregnes det, at den vil kunne give et aktuelt billede af ledighedens udvikling i store træk. Konjunkturindikatorstatistikken vil blive udarbejdet og offentliggjort af Arbejdsdirektoratet.

Det er påkrævet, at der tilvejebringes mere præcise oplysninger om ledighedens omfang. Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål D, vil det af de ledighedsstatistikker, der udarbejdes på grundlag af CRAM, komme til at fremgå, hvor mange ledige der har en fastere tilknytning til en arbejdsgiver.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 27-29:**Spørgsmål 58:*

Hvilke midler finder ministeren, at lønmodtagerorganisationerne kan tage i anvendelse for, som ministeren forudsætter, at bringe forholdene i orden gennem oprettelse af flere fuldtidsstillinger, og hvordan forholdet de mulige midler sig til arbejdsgivernes ret til at lede og fordele?

Svar:

Det er min opfattelse, at der i lovforslaget er indbygget en automatik, som sikrer de ansatte økonomisk mod arbejdsgivernes dispositioner, idet en arbejdsgiver, som ønsker at beholde en ansat i virksomheden, enten må ændre ansættelsen til en fuldtidsstilling eller udstede en frigørelsesattest. I modsat fald kan den ansatte forlade virksomheden uden dagpengemæssige konsekvenser.

Som jeg tidligere har givet udtryk for, er jeg overbevist om, at lønmodtagerorganisationerne vil støtte medlemmerne i at få oprettet flere fuldtidsstillinger, hvilket er et af formålene med de ændrede regler om ret til supplerende dagpenge. Jeg finder imidlertid ikke anledning til at anvise lønmodtagerorganisationerne, hvilke fremgangsmåder som kan tænkes at medvirke til denne udvikling. Det anser jeg for utidig indblanding i forholdene på arbejdsmarkedet, og jeg finder det også overflødig, da jeg er sikker på, at lønmodtagerorganisationerne selv kan finde ud af, hvilke skridt der skal tages.

Spørgsmål 59:

Hvorfor går arbejdsministeren ud fra, at der vil være nogle medlemmer, der i forbindelse med de nye regler vil tage deres egne forhold op til overvejelse med henblik på om de fortsat ønsker fuldtidsbeskæftigelse?

Spørgsmål 60:

Er begrundelsen for arbejdsministerens forventninger om, at fuldtidsforsikrede med deltidsarbejde vil vælge egentlig deltidsansættelse uden supplerende dagpenge, udtryk for, at ministeren spekulerer i, at behovet for varigt at være i arbejde er det afgørende for arbejdsløse?

Svar:

Der er næppe tvivl om, at de gældende regler om supplerende dagpenge har medvirket til at skabe et større antal deltidsstillinger, end det har været naturligt for det eksisterende arbejdsmarked. Dette har medført, dels at dagpengene i nogen udstrækning er blevet udbetalt til medlemmer, der i realiteten kun ønsker deltidsbeskæftigelse, dels at medlemmer, der ønsker fuldtidsbeskæftigelse, ikke kan få det.

Disse uheldige virkninger søges imødegået med lovforslaget, blandt andet ved kravet om frigørelsesattest som betingelse for udbetaling af supplerende dagpenge og den særlige sanktionsregel for deltidsbeskæftigede fuldtidsforsikrede. I forbindelse med disse ændringer vil arbejdsformidlingskontorerne blive anmodet om at forstærke bestræbelserne på at anvise fuldtidsarbejde til deltidsbeskæftigede fuldtidsforsikrede.

Jeg er sikker på, at den diskussion, der allerede har været og fremover vil være om adgang til supplerende dagpenge, vil få nogle medlemmer til at overveje deres arbejdssituation og på denne baggrund vælge en egentlig deltidsansættelse uden supplerende dagpenge. Dette tror jeg blandt andet skyldes, at de nye regler i højere grad sigter på at få dokumentation for, at deltidsbeskæftigede virkelig ønsker fuldtidsarbejde, og at medlemmer, der har indrettet sig på deltidsbeskæftigelse, ikke vil risikere, at dagpengene helt standses, hvis medlemmet siger nej til et anvist fuldtidsarbejde.

Det kan vel ikke helt udelukkes, at nogle medlemmer vil foretrække en deltidsansættelse i et varigt arbejdsforhold fremfor at være arbejdssøgende til fuldtidsbeskæftigelse med risiko for at få anvist fuldtidsarbejde af måske ganske kort varighed og derefter blive helt ledige. Det er imidlertid helt umuligt for mig at vurdere denne effekt, og jeg synes ikke, at mine bemærkninger om, at der nok vil være nogle deltidsbeskæftigede fuldtidsforsikrede, der vælger en egentlig deltidsansættelse uden supplerende dagpenge, kan tages som udtryk for en spekulation i, at disse medlemmer mod deres vilje tvinges til at acceptere en egentlig deltidsansættelse. Tværtimod er et af hovedformålene med lovforslaget at ændre stillingsstrukturen på arbejdsmarkedet, således at den i højere grad tilpasses de ansattes ønsker.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 31:**Spørgsmål 61:*

Forventer ministeren en samlet udvidelse af beskæftigelsen som følge af lovforslaget eller en forøgelse af antallet af fuldtidsarbejdssøgende uden nogen form for arbejde og dermed overladt til håbløsheden?

Svar:

En væsentlig udvidelse af den samlede beskæftigelse forudsætter en stigning i aktiviteten i samfundet, og dette sker ikke blot fordi der foretages ændringer i arbejdsløshedsloven. Jeg forventer derfor ikke, at forslaget vil medføre en markant stigning i beskæftigelsen.

Jeg vil på den anden side ikke udelukke, at lovforslaget kan få en vis indflydelse på den samlede beskæftigelse, idet jeg forventer, at arbejdsgiverne i nogen udstrækning vil foretrække at udvide deltidsstillinger til fuldtidsstillinger for at beholde den arbejdskraft, der kender forholdene i virksomheden. Som følge heraf vil der efter min opfattelse kunne ske en forøgelse af antallet af fuldtidsstillinger, uden at det nødvendigvis betyder, at der vil ske nedlæggelse af andre deltidsstillinger end dem, der omdannes til fuldtidsstillinger.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 38:**Spørgsmål 62:*

Vil arbejdsministeren drage omsorg for, at ordningen af forholdene omkring vejrligsdagpengene afklares, før lovforslaget færdigbehandles?

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 38 vil der på lidt længere sigt blive arbejdet videre med at finde frem til en ordning, hvorefter arbejdsgiveren skal betale ved kortvarig hjemsendelse af de ansatte, og det vil bl. a. indgå i disse overvejelser, om hjemsendelser på grund af vejret bør omfattes af en sådan ordning.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget vil der endvidere i forbindelse med lovforslaget administrativt blive fastsat en regel om, at dagpenge, der efter de gældende regler kun kan udbetales for mindst ½ dags ledighed, fremtidig kun kan udbetales, hvis de udgør erstatning for mindst 1 dags ledighed.

I forbindelse med udarbejdelse af cirkulære herom vil det blive overvejet, om denne regel også skal omfatte ledighed i forbindelse med vejrlig.

Da det endnu er uklart, om reglen om, at mindsteudbetalingen af dagpenge i en uge i almindelighed skal være for 8 timer, bliver gennemført, finder jeg det rigtigst at vente med at forhandle regler om ledighed på grund af vejrlig, indtil loven er vedtaget.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 39:**Spørgsmål 63:*

Af hvilke årsager finder arbejdsministeren, at arbejdsfordelingsordninger skal finansieres over arbejdsløshedsdagpengene i stedet for af arbejdsgiverne, f. eks. gennem Lønmodtagerne Garantifond?

Svar:

Lovforslagets § 1, nr. 9, tilsigter – som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 39 – en begrænsning af muligheden for arbejdsløshedsdagpengefinansierede arbejdsfordelingsordninger. Dette skal ses som et udtryk for, at arbejdsfordelingsordninger ikke er specielt ønskelige, men at det under de nuværende forhold på arbejdsmarkedet ikke vil være rimeligt helt at lukke for dagpengeudbetalinger.

Forslagets formål er at sikre, at dagpenge kun kan udbetales, når arbejdsfordelingsordninger aftales på grund af en midlertidig reel arbejdsmangelsituation. Der bliver således ikke mulighed for langvarige subsidieordninger.

Jeg finder derfor ikke anledning til – ud over den nævnte begrænsning – at lade arbejdsgiverne bære omkostningerne ved arbejdsfordelingsordninger.

For så vidt angår spørgsmålet om at finansiere arbejdsfordelingsordninger gennem Lønmodtagernes Garantifond, skal jeg bemærke, at fondets midler efter loven alene kan anvendes til sikring af lønmodtagernes krav på løn ved arbejdsgivernes konkurs eller død eller ved virksomhedsophør, hvor arbejdsgiveren er ude af stand til at betale lønkravet.

Jeg finder ikke, at en midlertidig produktionsindskrænkning kan sidestilles hermed, og jeg finder derfor heller ikke, at arbejdsforde-

lingsordninger kan finansieres af fondets midler.

Spørgsmål 64:

Det ønskes oplyst, hvor mange arbejdsløsheds-kassemedlemmer der skønnes at være omfattet af forslaget om dagpenge under ferie, og de økonomiske konsekvenser heraf for statskassen.

Svar:

Det er ikke muligt på basis af eksisterende materiale at afgøre, hvor mange A-kassemedlemmer der vil blive berørt af forslaget, og derfor heller ikke at beregne de økonomiske konsekvenser for statskassen. Merudgifterne formodes dog at være af forholdsvis beskedent omfang.

Spørgsmål 65:

Fuldtidsforsikrede medlemmer af arbejdsløsheds-kasser har i dag mulighed for i en ubegrænset periode at modtage supplerende dagpenge, da de næsten altid vil opfylde beskæftigelseskriteriet i § 55. Da en sådan ubegrænset udbetalingsperiode i øvrigt er ukendt i loven, udbedes ministerens kommentarer til rimeligheden heraf.

Svar:

Ret til dagpenge er efter arbejdsløshedsloven betinget af, at medlemmet har en aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet, som nærmere er fastlagt i §§ 55 og 55 a, hvorefter medlemmet skal have haft 26 ugers arbejde inden for de sidste 3 - indtil 1. januar 1980 4 - år. Så længe denne betingelse er opfyldt, kan dagpenge udbetales, forudsat at der ikke foreligger særlige grunde, som efter kap. 10 udelukker ret til dagpenge.

Arbejdsløshedsdagpenge udbetales som erstatning for manglende arbejde. Dette er også tilfældet med supplerende dagpenge, som er erstatning for delvis arbejdsmangel, det vil sige, at der i relation til medlemmet foreligger både arbejde og ledighed.

Fuldtidsforsikrede medlemmer skal, uanset om de modtager fulde dagpenge eller supplerende dagpenge, opfylde 26 ugers betingelsen, for at de kan få dagpenge.

Jeg er enig i, at medlemmer, der modtager supplerende dagpenge og dermed har en løbende tilknytning til arbejdsmarkedet, nok

vil have lettere ved at opfylde 26 ugers betingelsen til enhver tid. Om dette er tilfældet, afhænger imidlertid af omfanget af det løbende arbejde. Det er på den anden side heller ikke umuligt, at medlemmer, der modtager fulde dagpenge, vil kunne få dagpenge med forholdsvis korte mellemrum i en ubegrænset periode. Hvis nemlig arbejdsforholdene skifter med ledighedsperioder med passende mellemrum, vil 26 ugers kravet kunne være opfyldt til enhver tid med udbetaling af dagpenge i ledighedsperioderne til følge.

Jeg synes derfor ikke, der skal trækkes en skarp grænse mellem medlemmer, der er helt ledige, og medlemmer, der får supplerende dagpenge på grund af delvis ledighed. Efter min opfattelse er det den aktuelle tilknytning til arbejdsmarkedet, der skal være afgørende for, om dagpenge skal kunne udbetales.

Jeg forudsætter i denne forbindelse, at de fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede med supplerende dagpenge virkelig er arbejdssøgende til fuldtidsarbejde. Hvis dette ikke er tilfældet, og hvis det ikke er muligt administrativt at foretage den fornødne kontrol heraf, er jeg ikke sikker på, at jeg fortsat kan gå ind for, at supplerende dagpenge i vidt omfang kan udbetales i ubegrænsede perioder.

Efter forslaget sker der en række ændringer i adgangen til supplerende dagpenge, som har til formål at undgå utilsigtede udbetalinger af dagpenge og medvirke til at skabe flere fuldtidsstillinger. Jeg har i fremsættelsestalen givet udtryk for, at udviklingen omkring udbetaling af supplerende dagpenge vil blive fulgt meget nøje med henblik på at konstatere virkningen af de foreslåede ændringer og et eventuelt behov for yderligere foranstaltninger.

Spørgsmål 66:

Omfanget af berørte medlemmer med supplerende dagpenge og de økonomiske konsekvenser for statskassen ønskes oplyst for den foreslåede begrænsning i lovforslaget for supplerende dagpenge.

Svar:

Det vil ikke være muligt at angive i hvilket omfang de forskellige ændringer vedr. supplerende dagpenge vil få praktisk betydning blandt medlemmer, der oppebærer supplerende dagpenge. Dette gælder f. eks. den fo-

reslåede særlige sanktionsregel ved arbejdsvægringer og med hensyn til AF-kontorenes bestræbelser for at anvise fuldtidsarbejde til fuldtidsforsikrede, der har deltidsbeskæftigelse.

Derimod indeholder den nye arbejdsløshedsstatistik, der med virkning fra 1. januar 1979 udarbejdes af Danmarks Statistik, oplysning om antal ledige, fordelt efter antal ledige timer i den enkelte uge. Af denne statistik fremgår eksempelvis, at der i uge 3 i 1979 var i alt ca. 61.000 medlemmer, der var delvist ledige, og at ca. 12.000 af disse havde en ledighed på 1-8 timer, jfr. herved forslaget om, at der kun kan udbetales dagpenge i en uge, hvis de udgør dagpenge for mindst 1 dag.

Den nye statistik indeholder endvidere oplysninger om antal ledige med fastere tilknytning til en bestemt arbejdsgiver, hvad enten ledigheden er forårsaget af nedsat arbejdstid (deltidsbeskæftigelse), arbejdsfordeling, midlertidig hjemsendelse, ferielukning m. v. I uge 3 var antallet af ledige af denne kategori i alt ca. 29.000 af i alt ca. 230.000 personer, der var berørt af ledighed i denne uge. Antallet af personer med deltidsbeskæftigelse kan ikke udskilles, men det kan oplyses, at antallet af fuldtidsforsikrede med deltidsbeskæftigelse efter arbejdsdirektoratets opgørelse over ledige pr. 16. november 1977 blev anslået til ca. 12.000.

Spørgsmål 67:

I forbindelse med forslaget om, at kun arbejde i medlemsperioder af en arbejdsløshedskasse medregnes i anciennitetskravet, ønskes oplyst, hvilke økonomiske konsekvenser for statskassen et krav om 12 måneders anciennitet for opnåelse af dagpengeret medfører.

Svar:

Hvad enten et krav om 12 måneders anciennitet alene er knyttet til medlemskabets varighed (§ 53) eller vedrører omfanget af arbejde efter opnåelse af medlemskab (§ 55) vil et skærpet anciennitetskrav få betydning for et betydeligt antal medlemmer.

Bruttotilgangen af medlemmer har i de senere år været meget betydelig og har i året

1977-78 udgjort ca. 182.000. Der har samtidigt været en medlemsafgang på knap 80.000, således at nettotilgangen har været lidt over 100.000. En betydelig del af medlemstilgangen har fundet sted i medfør af lovens § 54 (dimittendreglen), hvor et skærpet anciennitetskrav er uden betydning. I 1977-78 ligger antallet af dimittendoptagelser således antagelig mellem 30.000 og 40.000.

Da man ikke har statistiske opgørelser over ledigheden fordelt efter medlemsanciennitet, vil det ikke være muligt at skønne over besparelserne ved et skærpet krav om medlemskabets varighed. Udover en besparelse til dagpenge vil en bestemmelse af denne art formentlig medføre, at afgangene vil falde betydeligt, hvilket vil medføre forøgede kontingentindbetalinger.

Knyttens anciennitetskravet til omfanget af arbejde, vil kredsen af dagpengeberettigede blive yderligere reduceret. Man vil ikke være i stand til at belyse de økonomiske konsekvenser af en gennemførelse af en sådan regel, men et betydeligt antal arbejdsløse Akassemedlemmer vil kunne blive berørt, afhængig af ledighedsudviklingen i de kommende år.

Spørgsmål 68:

Der udbedes oplysning om indholdet af reglerne om varigheden af udbetaling af dagpenge i andre vesteuropæiske lande.

Spørgsmål 69:

Der udbedes oplysning om, hvorledes kriterierne for ret til opnåelse af dagpenge er udformet i andre vesteuropæiske lande.

Svar:

De forhåndenværende oplysninger af seneste dato om andre vesteuropæiske landes arbejdsløshedsforsikring findes i »Sammenlignende tabeller over de sociale sikringsordninger i De europæiske Fællesskabers medlemsstater« fra 1. juli 1976 udarbejdet af kommissionen for De europæiske Fællesskaber, og i »Arbetsløshedsforsikringen i de nordiske länderna 1977,« udarbejdet af Nordiska arbetsmarknadsutskottet.

Der vedlægges kopier af de for spørgsmålene relevante sider fra nævnte publikationer.

Arbejdsløshed

TABEL XI - 1

Gældende ordninger	Danmark	Irland	Det forenede Kongerige	Nederlandene
	Arbejdsløshedsforsikring (frivillig)	a) Arbejdsløshedsforsikring b) Arbejdsløshedsunderstøttelse	Arbejdsløshedsforsikring	a) Midlertidig ydelse b) Arbejdsløshedsforsikring c) Arbejdsløshedsunderstøttelse
Lovgivning 1. Første lov 2. Gældende lovgivning	Lov af 4. april 1907 Lov af 1970	Lov af 1911 Social Welfare Laws 1952-1976 (Love om social velfærd)	Lov af 1911 Lov af 1975 samt forordninger i henhold hertil	a) og b) Lov af 9. september 1949 (ændret) c) Lov af 10. december 1964 om arbejdsløshedsunderstøttelse
Anvendelsesområde	Lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende mellem 18 og 65 med beskæftigelse kan optages som medlemmer i en arbejdsløshedskasse	Med få undtagelser alle personer efter det 16. år, som er ansat på en arbejdskontrakt eller lærlingekontrakt	<i>Grundbeløb:</i> alle personer med beskæftigelse. Frivillig for gifte kvinder <i>Indtægtsbestemt tillæg:</i> alle arbejdstagere, som ikke har nået laveste pensionsalder (65 for mænd og 60 for kvinder), som er berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelsens grundbeløb	a) og b) Alle arbejdstagere c) Arbejdstagere som ikke eller ikke længere opfylder betingelserne for at opnå understøttelse fra arbejdsløshedsforsikringen
Fuld arbejdsløshed Betingelser - Hovedbetingelser	Den arbejdsløse: - skal være arbejdsdygtig - skal stå til rådighed - skal være tilmeldt arbejdsformidlingen	Den arbejdsløse: a) - skal være arbejdsdygtig - skal stå til rådighed - skal være tilmeldt arbejdsformidlingen b) - være arbejdsdygtig, stå til rådighed og søge arbejde - skal have boet i Irland i mindst 6 måneder - må ikke være berettiget til forsikringsydelse	Den arbejdsløse: - skal være arbejdsdygtig - skal være parat til at påtage sig arbejde for en arbejdsgiver - skal være tilmeldt arbejdsformidlingen - må ikke have mistet sine rettigheder	Den arbejdsløse: - skal være tilmeldt arbejdsformidlingen

Arbejdsløshed

TABEL XI - I

Tyskland	Belgien	Frankrig	Italien	Luxembourg
a) Arbejdsløshedsforsikring b) Arbejdsløshedsunderstøttelse	Arbejdsløshedsforsikring	a) Arbejdsløshedsunderstøttelse b) Tillæggsforsikring ved arbejdsløshed (1)	a) Arbejdsløshedsforsikring b) Særligt arbejdsløsheds-tillæg	Arbejdsløshedsforsikring
a) og b) 16. juli 1927 Lov af 25. juni 1969, med talrige ændringer Den almindelige del af socialloven af 11. december 1975	28. december 1944 Arreté af 20. december 1963 (ændret)	a) Lov af 11. oktober 1940 og décret af 12. marts 1951 b) Konvention af 31. december 1958 ordonnance af 7. januar 1959 ordonnance af 13. juli 1967	Decreto af 19. oktober 1919 a) og b) Decreto-legge nr. 1827 af 4. oktober 1935 (flere ændringer)	Lov af 6. august 1921 Arreté af 24. maj 1945 og lov af 30. juni 1976
a) Alle arbejdstagere (arbejdere og funktionærer samt arbejdere under faglig uddannelse, (herunder også unge erhvervshæmmede). Personer, der modtager overgangsydelse efter revalidering b) Alle arbejdstagere	Alle arbejdstagere, som er dækket af den sociale sikring. Unge, der efter afsluttet erhvervsuddannelse ikke kan opnå beskæftigelse	a) Alle arbejdstagere b) Alle arbejdstagere, som ved en arbejdskontrakt er bundet til arbejdsgiverne inden for ordningens anvendelsesområde (1)	a) Alle arbejdstagere b) Arbejdere inden for visse kategorier og områder, som ikke opfylder de betingelser, som kræves for a)	- Arbejdstagere - Unge, der er arbejdsløse efter uddannelse - Selvstændige erhvervsdrivende, der har opgivet deres virksomhed og søger lønnet beskæftigelse
a) og b) Arbejdstageren skal være tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdsløs og skal have fremsat anmodning om understøttelse	Arbejdstageren skal være arbejdsdygtig og være tilmeldt arbejdsformidlingen	a) og b) Arbejdstageren skal være tilmeldt arbejdsformidlingen	a) og b) Arbejdstageren skal være tilmeldt arbejdsformidlingen	Arbejdstageren skal: - være arbejdsløse uden egen vilje - være arbejdsdygtig - være tilmeldt arbejdsformidlingen

(1) Frankrig: Denne ordning, der oprindeligt var baseret på kontrakter, er i praksis blevet udvidet til at omfatte alle arbejdstagere med undtagelse af visse særlige kategorier som f. eks. personer, der er beskæftiget som tjenestefolk.

	Danmark	Irland	Det forenede Kongerige	Nederlandene
Periode, der giver ret til understøttelse	- Den arbejdsløse skal have haft beskæftigelse i mindst 26 uger i de foregående 4 år - 6 måneders medlemskab af arbejdsløsheds-kasse	a) <i>Enhedsydelse</i> - 26 bidrag skal være betalt - 48 bidrag skal være betalt eller godskrevet i det bidragsår (1), der går forud for ydelsesåret (1) - Hvis der er betalt eller godskrevet mellem 26 og 48 bidrag, betales der en nedsat ydelse <i>Indtægtsbestemt ydelse</i> Betales på samme betingelser som sygedag-penge b) -	<i>Enhedsydelse</i> - Hvis forsikret for 6. april 1975 - Den arbejdsløse skal have betalt 26 lønmodtagerbidrag efter optagelse i forsikringen - 50 lønmodtagerbidrag skal være betalt eller godskrevet i det pågældende bidragsår. Nedsatte ydelser, hvis 26-49 bidrag er betalt eller godskrevet <i>Indtægtsbestemt tillæg</i> Personer, der har ret til enhedsydelse og som havde en skattepligtig indtægt på mindst £ 500 i det pågældende skatteår	a) Mindst 130 dages lønnet beskæftigelse inden for samme erhvervssektor inden for de sidste 12 måneder (2) b) og c) 65 dages lønnet beskæftigelse inden for de sidste 12 måneder eller i de sidste 36 dage (2)
Aldersgrænse		a) og b) 67 år		65
Indtægter		b) Utilstrækkelig indtægt		a) og b) Ingen c) Nedsættelse af ydelserne ved ekstraindtægter
Karenstid	Ingen	<i>Enhedsydelse</i> : 3 dage <i>Indtægtsbestemt ydelse</i> : 12 dage	<i>Enhedsydelse</i> : 3 dage <i>Indtægtsbestemt tillæg</i> : 12 dage	Ingen
Ydelser Der udbetales understøttelse i antal dage	6 dage om ugen	6 dage om ugen	6 dage om ugen	5 dage om ugen
Understøttelsesperiode	Højest 3½ år For den forsikrede, der er berettiget til aldersdoms- eller invalidepension eller er 67 år eller derover, er understøttelsesperioden begrænset til 78 dage i hver 12-måneders periode	a) <i>Forsikring</i> <i>Enhedsydelse</i> - Ubegrenset, hvis ansøgeren mellem 65-67 har betalt mindst 156 bidrag, - begrænset til 156 dage, hvis ansøgeren er under 18 eller er en gift kvinde, som for-sørges af sin ægte-fælle, - begrænset til 390 dage i andre tilfælde <i>Indtægtsbestemt ydelse</i> Begrænset til 381 dage b) <i>Understøttelse</i> Ubegrenset	<i>Enhedsydelse</i> Begrænset til 312 dage med undtagelse af søndage i enhver periode med afbrudt beskæftigelse. Ansøgeren bliver berettiget til endnu en periode på 312 dage, når han har betalt yderligere 13 bidrag, mens han havde beskæftigelse hos en arbejdsgiver <i>Indtægtsbestemt tillæg</i> Begrænset til 156 dage (med undtagelse af søndage)	a) Midlertidig understøttelse: 40 dage om året, derefter arbejdsløshedsunderstøttelse (3) b) 130 dage om året c) 2 år; forlænges til 65 år for arbejdsløse over 60 år

(1) Se tabel IV »Sygdom - Kontantydelse»

(2) 5-dages uge

(3) Nederlandene: Arbejdere, der modtager den midlertidige understøttelse, anses for stadig væk at være tilknyttet erhvervssektoren.

De faglige forsikringsanstalter (bedriftsforeningen) har bemyndigelse til at udbetale denne understøttelse i en længere periode. Derefter kan arbejdere få arbejdsløshedsunderstøttelse i 90 dage inden for samme år.

Arbejdsløshed

TABEL XI - 2

Tyskland	Belgien	Frankrig	Italien	Luxembourg
a) Skal inden for de sidste 3 år i mindst 6 måneder have haft beskæftigelse med tvungent medlemskab af forsikring b) Skal i løbet af det sidste år have haft mindst 10 ugers beskæftigelse med tvungent medlemskab af forsikring eller have modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse (mindst 1 dag)	Periodens længde er afhængig af forsikredes alder; 75 arbejdsdage i løbet af de sidste 10 måneder og 600 arbejdsdage i løbet af de sidste 36 måneder	a) Skal have haft lønnet beskæftigelse i mindst 150 dage i løbet af det sidste år, b) skal have været medlem i mindst 91 dage eller haft 520 arbejdstimer i løbet af 12 måneder	a) Skal have været forsikret i mindst 2 år og betalt 52 ugers bidrag i løbet af de sidste 2 år, b) skal have betalt mindst 5 ugers bidrag før 1949 eller i løbet af de sidste 2 år	Mindst 26 ugers beskæftigelse i løbet af det sidste år
a) 65 b) 65	65 for mænd 60 for kvinder	a) og b) 65	-	64
a) - b) Trang	-	Største indtægt + understøttelse ifr. 1.200 om måneden. Ingen øvre grænse de første 3 måneder	-	-
Ingen	Ingen	a) 3 dage b) Ingen	a) 7 dage b) 1 dag	Ingen
a) og b) 6 dage om ugen	Arbejdsdage og officielle fridage uden løn	a) og b) Hver dag	a) og b) Hver dag	Hver dag
a) I forhold til beskæftigelsesperiodernes længde inden for de sidste 3 år <i>Beskæft. Underst.</i> 6 måneder 78 dage 9 måneder 120 dage 12 måneder 156 dage 18 måneder 234 dage 24 måneder 312 dage b) Ingen begrænsning	Ingen begrænsning (bortset fra visse tilfælde med langvarig eller ofte tilbagevendende arbejdsløshed, handicappede arbejdstagere i et beskyttet værksted samt arbejdstagere med deltidsarbejde)	a) Ingen begrænsning, men understøttelsen nedsættes med 10 pct. efter 1 år og med 10 pct. for hvert følgende år (maksimal nedsættelse på 30 pct. for arbejdstagere over 55: ved arbejdsløshed efter 55 ingen nedsættelse); b) 365 dage - med forlængelse afhængigt af arbejdstagerens alder	a) 180 dage om året (en overgangsordning gør det dog muligt at yde understøttelse i 360 dage i byggesektoren), b) 90 dage, med mulighed for forlængelse	365 dage i hver toårsperiode

	Danmark	Irland	Det forenede Kongerige	Nederlandene
Referenceindtægt	Beregningsen er normalt baseret på den gennemsnitlige indtægt i de foregående 5 uger	<i>Indtægtsbestemt ydelse</i> Skattepligtig bruttoindtægt i det forudgående skatteår	<i>Indtægtsbestemt tillæg</i> Gennemsnitlig ugeløn (findes ved at dividere årslønnen med 50) for det pågældende skatteår	Tabt dagløn
Maksimumsbeløb	90 pct. af den gennemsnitlige indtægt	<i>Indtægtsbestemt ydelse</i> £ 50 om ugen	<i>Indtægtsbestemt tillæg</i> £ 54 om ugen	a) og b) fl. 189,81 om dagen (5-dages uge)
Beløb	Maksimumsbeløbet fastsættes af de enkelte kasser for ½ år ad gangen (højest dkr. 184 pr. dag)	a) <i>Enhedsydelse</i> . Gift kvinde, som forsørges af sin mand: £ 9,50 om ugen. Mænd og andre kvinder: £ 10,90 om ugen <i>Indtægtsbestemt ydelse</i> Se tabel IV »Sygdom – Kontantydelse» Summen af de enhedsydelse og de indtægtsbestemte ydelser må ikke overstige 85 pct. af den pågældendes skattepligtige ugeløn 40 pct. af den skattepligtige ugeløn mellem £ 14 og £ 50 b) Byområde: højest £ 8,90 Ellers: højest £ 8,55	<i>Enhedsydelse</i> £ 11,10 om ugen Gift kvinder: £ 7,80 <i>Indtægtsbestemt tillæg</i> 33½ pct. af den gennemsnitlige ugeløn mellem £ 10 og £ 30 plus 15 pct. af den gennemsnitlige ugeløn mellem £ 30 og £ 54 Begrænset til det beløb, der er nødvendigt for at bringe den samlede ydelse (omfattende enhedsydelse, forsørgertillæg og indtægtsbestemt tillæg) op på 85 pct. af den gennemsnitlige ugeløn	a) og b) 80 pct. af referenceindtægten, c) 75 pct. af referenceindtægten Mindstebeløb for familieforsørgere og enlige personer på 35 år og derover: a) og b) 80 pct. af fl. 89,50 c) 75 pct. af fl. 94,70
Familietillæg (*)	Ingen	a) Pr. uge forsørgelsesberettiget voksen £ 7,10 hvert af de to første forsørgelsesberettigede £ 3,10 hvert efterfølgende barn £ 2,60 b) pr. uge forsørgelsesberettiget voksen byområde: højest £ 6,45 ellers: højest £ 6,35 1 voksen + 1 barn byområde: højest £ 9,20 ellers: højest £ 9,10	1 pr. uge forsørgelsesberettiget voksen £ 6,90 1. forsørgelsesberettigede barn £ 3,50 hvert efterfølgende barn £ 2,00	-

(*) Ud over familietilskud

Arbejdsløshed

TABEL XI - 3

Tyskland	Belgien	Frankrig	Italien	Luxembourg
a) og b) Nettoindtægten i de sidste 20 dage	Gennemsnitlig bruttoindtægt	a) - b) Den indtægt, på basis af hvilken der er betalt bidrag i de sidste 3 måneder	-	Bruttoindtægt i de 3 måneder, der går umiddelbart forud for arbejdsløsheden
a) og b) DM 3.100 om måneden	Bfr. 27.400 om måneden	b) ffr. 11.000 om måneden	-	Lfr. 42.267,- om måneden
a) 68 pct. af nettoindtægten (ydelserne udregnes efter tabel) b) 58 pct. af nettoindtægten (ydelserne udregnes efter tabel)	60 pct. af indtægten i et år, derefter nedsættes satsen for ikke-forsørgere til 40 pct. Højeste sats bfr. 658 om dagen Mindstebeløb: Forsørgere bfr. 502 Andre bfr. 386 (6-dages uge)	a) Standardsats ffr. 32,40 (1) om dagen, b) 35 pct. af referenceindtægten (2), mindstebeløb: ffr. 19,60 om dagen (3) De samlede ydelser er 90 pct. af bruttoindtægten for en periode på højst et år, når arbejdsløsheden skyldes virksomhedslukning eller indskrænkning af arbejdsstyrken	a) og b) Standardsats: lire 800 om dagen Når arbejdsløsheden skyldes virksomhedslukning eller indskrænkning af arbejdsstyrken, ydes der i 180 dage en særlig arbejdsløshedsunderstøttelse svarende til 2/3 af den seneste dagløn	80 pct. af referenceindtægten, men understøttelsen kan ikke overstige 2½ gange den sociale mindsteløn, eller 2 gange den sociale mindsteløn, hvis arbejdsløsheden varer længere end 182 kaln, eller 2 gange dennes periode
Se tabel X »Familieydelse«	-	a) For ægtefælle samt for hver forsørgelsesberettiget person: ffr. 5,40	-	-

- (1) I de første tre måneder: ffr. 13,50
 (2) 15 pct.'s tillæg i de første tre måneder
 (3) I de første tre måneder: ffr. 22,54

Arbejdsløshed

TABEL XI - 4 .

	Danmark	Irland	Det forenede Kongerige	Nederlandene
Delvis arbejdsløshed Definition af delvis arbejdsløshed	Ingen særlig definition	-	Enhver dag uden beskæftigelse, hvor en person normalt ville arbejde	Deltidsarbejde (under 48 timer om ugen) eller perioder med beskæftigelse afbrudt af perioder med arbejdsløshed godkendt af myndighederne
Betingelser	Se fuld arbejdsløshed	-	Se fuld arbejdsløshed	Se fuld arbejdsløshed (midlertidig understøttelse)
Beløb	Satsen beregnes i forhold til beskæftigelsesperioderne ved fuld arbejdsløshed	-	Se fuld arbejdsløshed	Se fuld arbejdsløshed
Udbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelse samtidig med andre ydelser og indtægter	Pensioner: tilladt men ydelserne betales kun i en begrænset periode. Sygedagpenge: ikke tilladt Indtægt fra anden erhvervsaktivitet (med undtagelse af selvstændig virksomhed): normalt ikke tilladt; dog tilladt i visse særlige tilfælde	Kan normalt ikke oppebæres sammen med andre sociale sikringsydelser	Kan normalt ikke oppebæres sammen med andre sociale sikringsydelser	a) og b) Ethvert beløb, som betales af arbejdsgiveren, trækkes fra, c) - En del af ekstrairndtægten fratrækkes understøttelsen

Tyskland	Belgien	Frankrig	Italien	Luxembourg
Kun forsikring: undgåeligt deltidsarbejde, som i begyndelsen rammer mindst 1/3 og derefter mindst 10 pct. af personalet (1)	Dage eller halve dage, hvor gennemførelsen af arbejdskontrakten ophæves	a) Understøttelse: midlertidig lukning eller deltidsarbejde (under 40 timer om ugen), som rammer mindst 20 pct. af personalet b) Forsikring: betaling af et ekstra timetillæg	Løntillæg når virksomheden indskrænker eller ophører med sine aktiviteter: - af interne årsager eller midlertidigt (normale tillæg) - på grund af den økonomiske situation, omstrukturering eller omstilling af virksomheden (særlige tillæg)	Deltidsarbejde eller to eller flere dages arbejdsløshed i en normal arbejdsuge
Se fuld arbejdsløshed og over 10 pct.'s nedsættelse af normal arbejdstid	Se fuld arbejdsløshed	Se fuld arbejdsløshed	Ansøgning indgives af arbejdsgiveren. Autorisation fra INPs ved decreto	Lønmodtagerne skal normalt være ansat i virksomheden, når arbejdsfor- delingen begynder
Pr. time arbejdsløshed en sats der beregnes i forhold til beskæftigelsesperioderne som ved fuld arbejdsløshed (officielle tabeller)	Se fuld arbejdsløshed	a) Ydelse pr. time: 1/30 af ydelsen ved fuld arbejdsløshed i 14 dage, b) Ydelse pr. time: ffr. 3,00 for de første 80 timer, ffr. 3,50 for 80-160 timer og ffr. 4,50 for resten	80 pct. af den samlede løn (for funktionærer indtil lire 300.000 om måneden) for fra 0 til 40 manglende arbejdstimer om ugen i 3 måneder (normale tillæg) eller 5 måneder (særlige tillæg); mulighed for forlængelse	80 pct. af bruttotimelønnen; understøttelsen kan dog ikke overstige 2 1/2 gang den sociale mindsteløn. De første 8 timer i hver måned understøttes ikke
Pensioner: ikke tilladt Sygepenge: ikke tilladt Indtægt: a) Ret til hjælp betinget af trang	- Ydelser fra en fuld førtidspension: ingen arbejdsløshedsunderstøttelse - Ydelser fra en delvis førtidspensionering: Understøttelse nedsættes, hvis det samlede beløb overstiger 140 pct. af den samlede arbejdsløshedsunderstøttelse	a) Understøttelse: ved understøttelse til gamle arbejdere og ved invalidepensioner: ikke tilladt i forbindelse med indtægt; daglig største indtægt: for enlige ffr. 21,45 for familier ffr. 40,29 b) Tillægsforsikring: ved arbejdsløshedsunderstøttelse: tilladt indtil 90 pct. (95 pct. ved forsørgerpligt) af indtægten	a) Ikke tilladt i forbindelse med særlige ydelser. Ikke tilladt i forbindelse med sygedagpenge b) Ikke tilladt i forbindelse med pensioner	-

(1) Inden for byggesektoren ved arbejdsløshed som følge af dårlige vejrforhold (1. november - 31. marts)

Danmark	Finland	Norge	Sverige
6 Deltidsanställdas rätt at tillhöra försäkringen			
Deltidsarbejdende, som ikke ønsker eller evner at have arbejde i fagets fulde sædvanlige arbejdstid, kan optages som nydende medlemmer For disse gælder visse særregler	Förutsatt personen får sin huvudsakliga utkomst från denna anställning	Deltidsarbejdere har samme rett til å tilhøre trygden som heltidsarbejderne. De kan i visse tilfeller få dagpenger selv om de ikke fyller kravet til minste arbeidsinntekt, jfr. B 2,3	Deltidsanställda kan tillhöra försäkringen i den mån de arbetar minst 3 timmar per dag, dock minst 17 timmar i veckan
C Förmånernes utformning och omfattning			
1 Primär ersättning (daghjälp, dagpenning osv)			
a) benämning			
Dagpenge	Dagunderstöd	Dagpenger	Dagpenning
b) storlek			
<i>maximum enligt lagstifningen</i>			
1) 194 kr (1/10 1976)	För huvudsaklig försörjare	Høyeste grunnsats 139 kr fra 1. 5.1976	160 kr (1977)
2) International konvention 101 kr (1/10 1976)	för annan medlem fr o m 1.4.1976	51 mk 37 mk	
<i>minimum enligt lagstifningen</i>			
-	-	Laveste grunnsats 25 kr fra 1.5. 1976	60 kr (1977)
<i>medeltal för utbetalningen</i>			
-	32,63 mk (1975)	Antatt gjennomsnitt ca 65 kr pr dag	75,01 kr (1975)
c) klassindelning/anciennitet			
De enkelte kassers valg af dagpenngesats sker på grundlag af lønnens størrelse. Særregler findes for personer, som bliver medlemmer efter at have gennemført en erhvervs-mæssig uddannelse	Kassan kan oppdele sine medlemmar i skilda grupper efter yrke, den tid medlemmen tilhört kassan, arbetslönens storlek osv	Ingen klasseindelning. Dagpennger ytes på grunnlag av arbeid-sinntekt i siste avsluttede kalen-derår eventuelt i gjennomsnitt for de tre siste a tid medlemmen tilho. Dagsatsen utgjør 1,1 promille av denne inntekt tillagt kr 15	Kassa äger - efter tillsynsmyndighetens godkännande - förde-la sina medlemmar på klasser. Kassan kan därvid välja bland 11 dagpenningklasser med be-lopp mellan 60 och 160 kr (1977). Indeldningsgrund är i allmänhet inkomsten
2 Familjetillæg			
Findes ikke	Se C 1 b)	Make- og barntillæg 6 kr pr dag	Förekommer ej

Danmark	Finland	Norge	Sverige
3 Övriga former av ersättning (reshjälp för att söka arbete, hyreshjälp, julunderstöd, osv)			
Benämning			
a) Rejsehjælp	Specialunderstöd	a) Sykepenger	Respenning
b) Flyttehjælp	Av samme storlek som dagunderstødet, utges i højst 210 dage. Villkor för erhållande:	b) Reisehjælp	Bortavistelsebidrag
c) Tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse	- arbejdsløshet, foranledd af in-skrænkning el uophørende av ett företag, som varit central arbetsgivare på orten	c) Flyttehjælp i samband med overtaking av nytt arbeid	Hyrestillskott
d) Bolighjælp	- den arbejdsløse fyldt 50 år	d) Familietilskott	Særskilt familjebidrag ått sæsongarbejtsløsa
e) Starthjælp	- arbejdsvørhøllandet fortgått en i lagen nærmere bestemt tid	f) Starttilskott	Starthjælp
f) Etableringshjælp		g) Kursstønad	Utrustningsbidrag
		h) Hjælp til leveveg	Rätten til dessa bidrag har dock inget samband med medlemskap i arbejdsløshetskassa
		i) Lønntilskott bl a ved yrkesmessig atfføring	
4 Tidsram för beräkning av maximiantalet ersättningsdagar			
Indtil 1/1 1978: en periode på 4 år - ellers 3 år	Kalenderår	Kalenderår	Förekommer ej
5 Högsta antalet ersättningsdagar (utförsäkring) maximum enligt lagstiftningen			
Ret til dagpenge er betinget af at medlemmet forud for hver udbetaling af dagpenge har haft arbejde som lønmodtager i en tid som sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 26 uger inden for de sidste 3 år (indtil 1/1 1978 inden for de sidste 4 år), eller i tilsvarende omfang har udøvet selvstændig virksomhed	200 dagar i år och 450 dagar under 3 år	40 uker (240 dager) for personer under 64 år. For personer mellem 64 og 67 år gjelder ingen tidsbegrensning. Den som er mellom 67 og 70 år og er permitterat fra sitt arbeid kan få stønadmaksimalt i 13 uker i kalenderåret	300 dagar, 450 dagar om den försäkrade uppnått 55 års ålder. Efter utförsäkring efter fylld 60 år (i vissa fall 55 år) kan medlemmen erhålla kontant arbetsmarknadsstöd under obegränsad tid, dock längst till dess han fyller 65 år
vanligast förekommande	Ca 45-50 dagar	7-8 uker	
6 Förekommer säsongbegränsningsbestämmelser för olika yrken			
Der findes ikke specielle sæsonbestemmelser	Ja	Nej, men det er lovhjemmel for å gi slike bestemmelser	Ja, i begränsad omfattning
ange i så fall huvudformerna			

Danmark	Finland	Norge	Sverige
	I kassans stadgar kan intage en bestämmelse om, att till medlem i säsongarbete utgives icke ersättning för en viss tid. Dette tillämpas dock inte		Omfatter kassans verksamhetsområde yrke med årligen regelbundet förekommande arbetslöshet, äger tillsynsmyndigheten eller arbetslöshetskassan beträffande kassans medlemmer eller viss grupp av dem
föreskriva begränsning i rätten till daghjälp			
7 <i>Maximiantal ersättningsdagar per vecka enligt lagstiftningen</i>			
6 dage	5 dagar	6 dager	5 dagar (sammenlagda antalet ersatta dagar och arbetsdagar får aldrig overstige 5)
8 <i>Bestämmelser angående ersättning vid korttidsarbete</i>			
Til ledige medlemmer, der opnår arbejde af kortere varighed, nedsættes dagpengene. Nedsættelsen sker enten efter forholdet mellem medlemmets arbejdstid i vedkommende uge og fuld sædvanlig arbejdstid eller under hensyn til arbejdslønnen. For deltidforsikrede sker nedsættelsen af dagpengene efter forholdet mellem medlemmets arbejdsfortjeneste i vedkommende uge og den hidtidige arbejdsfortjeneste	Förekommer ej	Avkortet stönad kan innvilges trygdede som har kortere arbetstid og mindre arbeidsinntekt enn vanlig. Det gis en redusert ukestönad som i det vesentligste svarer til reduksjonen i arbeidstiden. Tidsbegrenset	Ersättning utgår vid korttidsarbete, tillsynsmyndigheten kan dock, om särskilda skäl föreligger, föreskriva att ersättningen indras för en dag per vecka
9 <i>Lämnar arbetslöshetsförsäkringen ekonomiskt bidrag till annan verksamhet</i>			
Nej	Nej	Se under 3 h	Nej
10 <i>Är ersättningen skattefri för den försäkrade</i>			
Nej	Ja	Ja	Nej
D Villkor för rätt till ersättning			
1 <i>Ålder</i>			
<i>minimiålder enligt lagstiftningen</i>			

Danmark	Finland	Norge	Sverige
17 år	17 år	Ingen	I princip 16 år. Medlemskap från 15 år
<i>maximalålder enligt lagstiftningen</i>			
Ingen maksimalålder	Förekommer ej	Maksimalålder 67 år. Arbejdstakere mellem 67 og 70 år som er midlertidig permitterte, kan ligevel få dagpenger i begrenset omfang, jfr. C 5	Ersättningsrätten upphör när den försäkrade uppnår 65 års ålder
2 Vilka minimikrav på arbetsförhet ställas för ersättningsrätt; finns minimitid för arbetsutbud (ex 4 tim/dag)			
Det er en betingelse for at oppebære dagpenge, at et medlem er arbejdssøgende til arbejde i fuld normal arbejdstid, dersom pågældende er fuldtidsforsikret, og i indtil 30 timer pr. uge, dersom pågældende er deltidsforsikret	Minimikrav på arbetsförhet har icke ställts för rätt till ersättning, men en förutsättning är att vederbörande står till arbetsmarknadens förfogande	Må være arbeidsfør i slik understrekning at det er et visst arbeidsmarked for ham. Normalt må den trygdede kunne ta arbeid i full vanlig arbejdstid. Bare i særlige tilfelle kan en godta redusert arbejdstid. Minstekravet er da ½ av normalt	I allmänhet skall minst ½ av hel arbetsförmåga föreligga. Arbetsutbudet skall omfatta minst 3 tim/dag, dock minst 17 timmar per vecka
3 Arbetsansökan, obligatoriska besök hos arbetsförmedlingen			
a) antalet besöksdagar i veckan			
<i>maximum</i>			
6 dage	5 dagar i teorin	1 dag. I særlige tilfelle kan forlanges hyppigere melding	5 dagar
<i>minimum</i>			
Efter arbejdsformidlingens skøn	1 gång varannan vecka	1 dag. Det kan fastsettes at personer over 64 år kan melde sig 1 gang hver 14 dag	1 gång var fjärde vecka
<i>vanligast förekommande</i>			
1 dag	1 gång varannan vecka	1 dag	1 gång var tredje vecka
b) möjlighet till befrielse från regelmässigt besök på arbetsförmedlingen			

Danmark	Finland	Norge	Sverige
Principielt er der ingen mulighed	I princip finns inte möjlighet härtill	Den som bor langt fra arbeidskontoret kan melde seg skriftligt 1 gang i uken	I princip ingen möjlighet. Tillsynsmyndigheten kan medgive glesare besök ifall särskilda omständigheter föreligger (vid betydande avstånd
till arbetsförmedlingen, vid stort antal arbetslösa)			
4 Bisysslas inverkan på ersättningen			
Indtægter, opnået ved udførelse af arbejde, medfører som hovedregel fradrag i dagpengene, ligesom de til udførelsen af ikke-indtægtsgivende arbejde medgæede timer medfører fradrag i dagpengene	Inga bestämmelser härom	Bisysselsetting fører normalt til at ukestønaden blir redusert	Hänsyn tages till bisysslan endast om denne hindrar den försäkrade att anta erbjudet lämpligt arbete eller om den utökats under arbetslösheten eller om den utföres på i det ordinarie arbetet vanligen arbetsfri dag. I fall som dessa räknas den ej som bisyssla
5 Avgifter – eller arbetsvillkor, antal avgifter och längden av arbetad tid			
a) kvalifikationsperiod			
Dagpengeretten indtræder efter 6 måneders nydende medlemskab i en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse. For selvstændige erhvervsdrivende opnås ret til dagpenge efter 1 års medlemskab af en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse for selvstændige erhvervsdrivende. Forud for hver udbetaling skal medlemmer have haft 26 uerter& E A1 års medmodtager for de sidste 3 år (indtil 1/1 1978 4 år) eller i tilsvarende omfang have udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed	Understöd må utges endast till den, som tilhört kassan åtminstone de 6 närmast föregående månaderna samt utfört arbete likaledes i minst 6 månader	Intet direkte kvalifikasjonskrav. Det er i midlertid et vilkår for dagpenge at den trygdede enten i siste avsluttede kalenderår eller i gjennomsnitt for de tre siste kalenderår har hatt en arbeidsinntekt som utgjør minst 75 pct. av foekte kvalifikasjonskøp på søknadstidspunktet. For trygdede over 64 år likestilles inntekt i selvstendig virksomhet med arbeidsinntekt	Ersättning får utgivas till medlem först sedan han varit medlem i kassan i minst 12 månad på søknadstidspunktet arbetat i viss omfattning under minst 5 månader, vanligen minst 10 dagar och minst 70 timmar varje månad
b) hur styrkes arbetad tid			
Oplysning om omfanget af deres arbejde afgives på tro og love	Genom arbetsgivarintyg	Tryggedes inntektsoppgaver kontrolleres hos arbeidsgiver og/eller ligningsmyndighetene	Genom arbetsgivarintyg

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
6 Karensvilkor				
a) antal karensdagar				
Karensbestemmelser findes ikke	5 dagar		3 av de siste 10 dager, søndager medregnet. Ingen karenstid for sjömenn som oppholder seg ved utbetalingsstedene i utlandet	5 dagar
b) ramtid				
-	5 på varandra följande veckor	Se under a)		5 kalenderveckor
c) föreligger rätt till karensbefrielse				
-	Nej	Ja		Nej
<i>i så fall när</i>				
			Har stønadssøkeren vært arbeidsufør og hatt full karenstid i syketrygden (3 dager), eller har han avtjent verneplikt i minst 1 uke i sammenheng, eller gjennomgått opplæring som det kan gis tilskott til av folketrygden faller karenstiden bort dersom han melder seg som arbeidssøker innen 1 uke etter at han ble friskmeldt eller etter tjenstedens/kursets opphør. Det samme gjelder om en arbeidsløs som hever dagpenger får midlertidig arbeid i inntil 4 uker, eller har ferie inntil 4 uker, dersom han melder seg som arbeidssøker innen en uke etter at det midlertidige arbeid eller ferien opphørte	
d) når måste karens genomgås				

Danmark	Finland	Norge	Sverige
	Vid första arbetslösheten under ett kalenderår	Når vedkommende av andre grunner enn de som er nevnt under c) ikke har meldt seg som arbeidssøker (etter de melderegler han er underlagt) i 3 av de siste 10 dager	Vid första arbetslösheten under ersättningsperioden. Dvs 5 karensdagar per 300 (i vissa fall 450) ersättningsdagar
7 Överförsäkringsbestämmelser			
a) grundval för bestämmelsernas tillämpning (dagsinkomst, viss andel av månadsinkomsten, medräknas övertidsersättning osv)			
Dagpenge kan højst fastsættes til et sådant beløb, at det for en uge svarer til 90 pct. af gennemsnitslønnen for alle arbejdere for håndværk og industri i hele landet	Dagunderstöd utgår med högst $\frac{3}{4}$ av den i den understödsupp-bärande medlemmens yrke gängse aktuella daglönen på orten	Dagsatsen fastsettes ut fra søkerens faktiske arbeidsinntekt i siste avsluttede kalenderår, eventuelt i gjennomsnitt for de tre siste avsluttede kalenderår (dagpengegrunlaget). For personer over 64 år regnes også med inntekt i selvstendig virksomhet. Sjømenn i utenriksfart får dagsatsen fastsatt på grunnlag av normert inntekt for tiden til sjøs	Ersättning får icke utgivas med högre belopp i förhållande till medlemmens normala dagsförtjänst än vad överförsäkringstabellen anger. I inkomsten skall medräknas normalt förekommande ersättningar såsom tidlön, ackordlön, ersättning för obekvämt arbetstid och regelbundet övertidsarbete
b) procentuell andel af inkomsten			
Dagpenge til det enkelte medlem kan højst udbetales med et beløb, der udgør $\frac{1}{10}$ af summen af medlemmets hidtidige arbejdsfortjeneste. Beløb indtjent ved overarbejde medregnes ikke		Dagpenger og forsörgingstillæg må tilsammen ikke utgjøre mer enn 90 pct. av en trygdedes dagpengegrunnlag etter at dette er redusert med direkte skatter og trygdeavgifter	Överförsäkringstabellen grundas på bruttoinkomsten. Försäkringsersättningen får ej övertiga $\frac{1}{2}$ (91,7 pct.) av bruttoinkomsten
8 Helgdagsregler (möjligheten att erhålla ersättning för helgdagar och avtalsenliga fridagar)			
Udbetaling af dagpenge for søgne-helligdage er betinget af at vedkommende medlem er ledig den forudgående eller efterfølgende søgnedag. Et medlem betragtes i denne forbindelse som ledig, såfremt han den pågældende dag ikke har været beskæftiget i fuld normalt omfang	Dagunderstöd må utges endast för arbetslöshetsdag	Dagpenger utbetales ikke for søndager, men for andre hellig og offentlige høytidsdager (selv om vedkommende etter avtale er sikret lønn for slike dager)	Dagpenning får icke utgivas för söndag. För andra helgdagar och visse helgdagsaftnar får dagpenning utges endast om dagpenning utgår för minst två ytterligare dagar under samme kalendervecka och en arbetslös dag infaller omedelbart före eller efter helgen

9 Regler for arbejdsløshedsforsikringens forholdende ved arbejdskonflikt

En arbejdsløshedskasse må ikke udbetale dagpenge til et medlem hvis ledighed skyldes, at han er omfattet af strejke eller lockout

Arbejdsløshedskasse får ikke ved arbejdskonflikt utge understød åt medlem

- 1) som omedelbart till följd av strejk eller lockout blivit arbetslös
- 2) som omedelbart genom strejk eller lockout blivit arbetslös därest av omständigheterna framgår, att avsikten med arbetstvisten är att åstadkomma förändringar jämväl i hans arbets- och löneförhållanden

Retten til dagpenger faller bort når den trygdede direkte tar del i streik eller er omfattet av lock-out eller annan arbeidstvist, eller på grunn av slik arbeidstvist, uten å ta del i den, er blitt arbeidsløs ved bedrift eller arbeidsplass som tvisten gjelder, og det må antas at hans lønns- eller arbeidsforhold vil bli påvirket av utfallet av tvisten

Då arbejdskonflikt råder får, med vissa undantag ersättning icke utgivas till den, som är arbetslös på grund av att han är direkt indragen i konflikten

10 Ev bestämmelser med anledning av 5-dagars arbeidsvecka

Dagpenge ydes for indtil 6 dage om ugen og beregnes en uge ad gangen med udgangspunkt i fulde dagpenge, som ved eventuel beskæftigelse i ugen nedsættes efter forholdet mellem omfanget af denne beskæftigelse. Beregningsmetoden er således uafhængig af antal ugentlige arbejdsdage

Det sammanlagda antalet arbets- och understödsdagar under en vecka får uppgå till högst 5

Ved 5 dagers arbeidsuke regnes den trygdede ikke som arbeidsløs den 6. dag. Lønnen for 5 dager regnes då å gjelde for hele uken. Under driftsinnskrenking i slike tilfeller vil arbeidstakeren for hver av de 5 vanlige arbeidsdager han er arbeidsløs ha rett til dagpenger for 1/2 stønadsuke. Full ukestønad = 6 x dagsatsen (jfr C 1, c)

Under en kalendervecka får summan av antalet ersatta och arbetade dagar samt karensdagar uppgå til högst fem

E Självfövällad arbetslöshet

1 Generella regler för bedömandet av frågan när självfövällad arbetslöshet anges föreligga

- a) Dagpenge må ikke udbetales til et medlem, som uden fyldestgørende grund vægrer sig ved at overtage et passende arbejde, der anvises af arbejdsformidlingen, og for hvilket lønnen ikke er lavere end den, som efter overenskomst mellem arbejdsgivere og lønmodtagere gælder for tilsvarende arbejde, eller
- b) som uden fyldestgørende grund forlader sit arbejde, eller hvis ledighed skyldes utilbørlig adfærd på arbejdspladsen

Understöd må icke utgivas åt den, som utan tvingande orsak lämnat sitt arbete eller annars av eget vållande blivit arbetslös. Understöd får ej heller utgivas till medlem under 50 år, som utan giltig orsak vägrar att deltaga i kurs som avses i lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76) eller eljest genom eget förvållande varit tvungen att avgå från dylik kurs

Arbeidsløshet ved egen skyld foreligger bl a når den trygdede på grunn av tjenesteforsømmelse eller dårlig oppførsel har mistet sitt arbeid, uten rimelig grunn selv har sagt opp sitt arbeid eller nekter å ta tilbudt høvelig arbeid. Videre når han ikke gjør hva han kan for å skaffe seg arbeid, f. eks. når han uten rimelig grunn nekter å ta del i opplæring som han kan få økonomisk støtte til etter folketrygdløven

Når medlem frivilligt utan giltig anledning lämnat sitt arbete eller på grund av otilbörligt uppförande skilts från arbetet eller avvisat erbjudet lämpligt arbete eller utan att uttryckligen ha avvisat lämpligt arbete genom sitt uppträdande uppenbarligen vållat att anställning ej kommit till stånd

Spørgsmål 70:

Finder ministeren det rimeligt, at arbejdsgivere, der har fulgt hensigten i ferielovens § 17 B – at arbejdsgiverne ved ferielægningen tager hensyn til lukning af virksomheden mellem jul og nytår, således at denne lukning gives i form af ferie til medarbejderne – og dekretet ferie mellem jul og nytår, også skal refundere beløb til arbejdsløshedskasserne for nyansatte lønmodtagere, der inden ansættelsen har opbrugt ferieretten hos andre arbejdsgivere?

Svar:

Efter ferieloven har en arbejdsgiver ret og pligt til, hvis han holder julelukning, at placere eventuelle resterende feriedage i dette tidsrum.

I det omfang han har mulighed herfor, vil han altså blive fritaget for pligten til arbejdsgiverbetaling af dagpenge efter forslaget.

Efter min opfattelse kan den omstændighed at arbejdsgiveren for nogle af de ansatte kan slippe for betalingen ikke anføres imod forslaget om, at han for de øvrige ansatte skal udrede betalingen, hvadenten de manglende feriedage skyldes, at der slet ikke er optjent ferie eller kun optjent utilstrækkelig ferie eller – som anført i spørgsmålet – at den optjente ferie er afholdt inden ansættelsen – hvad der vel ligeså ofte vil blive betragtet som en fordel af den nye arbejdsgiver.

Det bemærkes, at formålet med den foreslåede ordning om arbejdsgiverbetaling er at hindre, at dagpengene bruges til utilsigtede virksomhedstilskud eller til at finansiere eks-

tra ferie til de ansatte.

Det følger af forslagens § 1, nr. 21, at arbejdsgiverne skal betale en vis del af udgifterne til dagpenge som følge af *enhver form for ledighed*, som opstår i nærmere fastsatte perioder i tilknytning til visse bestemte helldage m. v. Derimod skal arbejdsgiverne ikke betale, hvis virksomheden lukker og de ansatte får økonomisk dækning efter bestemmelserne i ferieloven eller dagpenge efter forslagens § 1, nr. 7.

Det skal fremhæves, at det jo stadigvæk er arbejdsgiverens afgørelse om han ønsker at holde julelukket eller ej.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 2:**Spørgsmål 71:**

Antallet af deltidsbeskæftigede, der søger fuldtidsstillinger bedes oplyst fordelt på fag.

Spørgsmål 72:

Årsagen til oprettelse af deltidsstillinger ønskes oplyst fordelt på fag.

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 66 er antallet af fuldtidsforsikrede med deltidsarbejde af arbejdsdirektoratet opgjort til ca. 12.000 pr. 16. november 1977.

Det er imidlertid kun muligt at foretage en opdeling efter fagligt tilhørsforhold for en del af disse a-kassemedlemmer. Det drejer sig om medlemmer tilmeldt 12 af de 27 AF-kontorer, omfattende i alt 8.641 medlemmer.

Disse medlemmer fordeler sig efter arbejdsløsheds-kassetilhørsforhold på følgende måde:

Specialarbejderne	808
Byggefagene	74
Metalfagene	126
Handels- og kontorfunktionærerne	1050
De kvindelige arbejdere	661
Den forebyggende børneforsorg	1613
Funktionærer og tjenestemænd	913
Magistrene	692
Beklædningsarbejderne	121
Huslige arbejdere	158
Kommunalarbejderne	243
Tjenere	286
Musikerne og artisterne	221
Øvrige a-kasser	1675
I alt	8641

Der findes ikke opgørelser over årsagen til oprettelse af deltidsstillinger inden for de enkelte fag.

*Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 21-27:
Spørgsmål 73:*

Kan ministeren bekræfte, at der efter opnåelse af medlemskab af en arbejdsløsheds-kasse kan gå 1, 2, 5 eller 10 år inden vedkommende opfylder kravet om 26 ugers arbejde?

Svar:

Der er ikke i arbejdsløshedsloven opstillet en tidsmæssig sammenhæng mellem optagelsestidspunktet og tidspunktet for udbetaling af dagpenge. Retten til arbejdsløshedsdagpenge er betinget af, at medlemmet har været medlem af en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse i en vis periode - 6 måneders medlemskab af en lønmodtagerkasse og 12 måneders medlemskab af en kasse for selvstændige erhvervsdrivende - at der er den nødvendige tilknytning til arbejdsmarkedet - 26 ugers

arbejde inden for de sidste 3, indtil 1. januar 1980 4. år - og at der ikke foreligger særlige grunde, som efter kap. 10 udelukker ret til dagpenge.

Kravet om 26 ugers arbejde vil derfor teoretisk først kunne foreligge opfyldt flere år efter indmeldelsen i kassen, og det er ikke umuligt, der kan gå 10 år mellem indmeldelsen i kassen og tidspunktet for opfyldelsen af 26 ugers betingelsen. I denne sammenhæng vil jeg gøre opmærksom på, at § 43 opstiller visse betingelser for at bevare medlemskabet af en arbejdsløshedskasse. Det fremgår af bestemmelsen, at et medlem, som ikke har sit væsentligste livsophold ved erhvervsarbejde, eller som ikke kan anses for arbejdssøgende til regelmæssigt arbejde, skal udtræde af kassen. Det vil derfor være yderst sjældent, at der vil gå op til 10 år mellem opnåelsen af medlemskab og ret til dagpenge, idet et medlem med så ringe en tilknytning til arbejdsmarkedet i almindelighed ikke vil kunne bevare sit medlemskab af en arbejdsløshedskasse.

Ad fremsættelsestalen, side 4, 1. sp.:

Spørgsmål 74:

Hvilke yderligere justeringer af arbejdsløshedsforsikringen kan der blive tale om på et senere tidspunkt?

Svar:

Lovforslaget og dets bemærkninger omhandler de ændringer, som det anses for nødvendigt at gennemføre nu, og som er resultatet af særdeles langvarige overvejelser mellem arbejdsmarkedets parter og i arbejdsministeriet.

Det har ikke været sigtet at gennemføre videregående ændringer end nødvendigt for at få arbejdsløshedsforsikringssystemet til at fungere rimeligt og fornuftigt, og det har udtrykkeligt været regeringens forudsætning, at man må gå frem med hensyn til eventuelle yderligere ændringer, efterhånden som behovet herfor konstateres.

Det er det, der sigtes til i bemærkningerne i slutningen af forelæggelsestalen. Det ligger heri, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at udtale sig om, hvilke ændringer der kan blive tale om udover, at der – som omtalt i forelæggelsestalen – vil blive søgt tilvejebragt en administrerbar ordning, hvorefter arbejdsgiverne skal betale ved kortvarige hjemsendelser, hvor den ansatte vender tilbage til virksomheden.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 1:

Spørgsmål 75:

Hvorledes har ministeren set sig i stand til at foretage en samlet vurdering af nettobesparelsen ved en gennemførelse af lovforslaget uden at kunne vurdere udgifter og besparelser, for så vidt angår hvert enkelt element i lovforslaget?

Spørgsmål 76:

Under henvisning til cirkulære nr. 195 af 16. september 1966 om bemærkninger til lovforslag ønskes en nærmere specifikation af lovforslagets statsfinansielle konsekvenser fordelt på dets enkelte elementer.

Spørgsmål 77:

Hvordan fandt regeringen frem til det beløb på 250 mill. kr., som er indeholdt i be-

sparselen på arbejdsløshedsdagpengene på finansloven?

Spørgsmål 78:

Vil ministeren i tilfælde af vedtagelse af lovforslaget med jævne mellemrum orientere arbejdsmarkedsudvalget om de besparelser, der fremkommer som en følge af de enkelte punkter, og konsekvenserne for de arbejdsløse og andre, der bliver berørt af forslaget?

Svar:

Lovforslaget er ikke udformet med henblik på styrkelse af den statsfinansielle stilling, men har haft som hovedformål at tilvejebringe et hensigtsmæssigt fungerende forsikringssystem. Om dette hovedformål er opnået gennem hensigtsmæssige og praktisk administrerbare regler, kan således ikke vurderes ud fra de økonomiske konsekvenser (besparelser) af nye regelsæt. Eksempelvis bør de foreslåede regler om lediges rettigheder og forpligtelser og i forbindelse hermed ændrede regler om vægringer og vægringssanktioner ikke bedømmes ud fra evt. opnåede besparelser ved et stigende antal statuerede arbejdsvægringer.

Lovforslagets hovedsigte og udformning medfører ligeledes, at det vil være vanskeligt at give en økonomisk bedømmelse af de enkelte regler, der supplerer hinanden, og hvor en isoleret bedømmelse vil være forbundet med usikkerhed og muligheder for dobbeltregning m. m. Det bør også i denne sammenhæng anføres, at udformning af detailregler i vid udstrækning på grund af den komplicerede problematik på området er overladt til arbejdsdirektoratet og landsarbejdsnævnet. Også det tidsmæssige forløb af formodede økonomiske konsekvenser, bl. a. som følge af evt. virkninger på til- og afgang af akassemedlemmer, overgang fra fuldtidsforsikring til deltidsforsikring etc., vil give anledning til vanskeligheder.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 1 vil man kunne udskille punkter, som formodes at ville medføre merudgifter, merindtægter eller besparelser. En nærmere beregning af størrelsesforhold vil kun kunne gennemføres ved anvendelse af mere eller mindre arbitrære forudsætninger, byggende bl. a. på foreliggende og i denne sammenhæng ret

ufuldkommen statistik, jfr. til eksempel besvarelsenerne af spørgsmål 66, 67 og 71.

Medens beregning af de økonomiske konsekvenser af enkeltelementerne i lovforslaget vil være meget usikker og måske komme til at virke direkte vildledende, vil usikkerhedsmarginen ved et samlet skøn, byggende på de enkelte elementer og med hensyntagen til samspillet mellem de enkelte komponenter, være mindre («De store tals lov»). Ud fra en samlet vurdering og med hensyntagen til den store usikkerhed, der er forbundet med vurderingen af de økonomiske konsekvenser for hvert enkelt af de mange ændringsforslag, mener jeg imidlertid, at de samlede økonomiske konsekvenser vil addere op til en besparelse på årsbasis af størrelsesordenen 250 mill. kr.

Med hensyn til mulighederne for fremtidig at orientere arbejdsmarkedsudvalget om udviklingen på dette område skal anføres, at den arbejdsløshedsstatistik, der udarbejdes fra januar 1979, giver muligheder for oplysninger om blandt andet ledighedsgrad og ledighedsårsag. Det vil imidlertid ikke være muligt at angive, i hvilken grad ændringer på disse områder kan tilskrives de foreslåede ændrede regler.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 14:

Spørgsmål 79:

Finder ministeren ikke, at lovforslaget indebærer øgede trusler om afskedigelse af de personer, der på grund af opbrugt ferie ikke kan pålægges at holde ferie mellem jul og nytår, da de formodentlig vil udgøre en begrænset gruppe i forhold til de øvrige ansatte? Der tænkes på nyansatte og lignende.

Svar:

Efter forslagets § 1, nr. 21, skal arbejdsgiverne betale en vis del af udgifterne til dagpenge som følge af enhver form for ledighed, som opstår inden for nærmere fastsatte perioder i tilknytning til visse bestemte helligdage m. v. Arbejdsgiverne skal derimod ikke betale, hvis virksomheden lukker og de ansatte får økonomisk dækning efter bestemmelserne i ferieloven eller dagpenge efter forslagets § 1, nr. 7.

Jeg kan vanskeligt forestille mig, at en arbejdsgiver på grund af manglende ferie hos medarbejdere og deraf følgende betaling af

et beløb svarende til dagpenge for indtil 40 timer for hver ansat skulle skride til afskedigelser af ansatte. De pågældende har jo kendskab til virksomheden, og arbejdsgiveren har måske tillagt deres kvalifikationer afgørende vægt ved ansættelsen.

Arbejdsgivere, der ansætter personale i løbet af ferieåret må være forberedt på, at de ansatte ikke har ret til ferie ved tiltrædelsen af det nye arbejdsforhold, hvad enten de manglende feriedage skyldes, at der slet ikke er optjent eller kun optjent utilstrækkelig ferie, eller at den optjente ferie er afholdt inden ansættelsen, hvad der vel lige så ofte vil blive betragtet som en fordel for den nye arbejdsgiver.

I øvrigt skal jeg bemærke, at den netop vedtagne udvidelse af ferien fra 4 til 5 uger vil medføre, at de ansatte i endnu højere grad end nu vil have feriedage til gode, der så kan placeres mellem jul og nytår.

Jeg synes, det er at skyde langt over målet at tillægge forslaget den betydning, som antydes i det stillede spørgsmål. Det er langt fra alle arbejdsgivere, der lukker virksomhederne mellem jul og nytår, og de vil ikke blive berørt af forslaget. For den resterende gruppe af arbejdsgivere, der lukker mellem jul og nytår, kan forslaget få økonomisk betydning, men arbejdsgiverne har da mulighed for at undlade at foretage virksomhedslukningerne, hvis de finder, at det ikke kan betale sig. Sker dette, opnår man netop, hvad der var tilsigtet med forslaget, nemlig at hindre, at dagpengene bruges til utilsigtede virksomhedstilskud eller til at finansiere ekstra ferie til de ansatte.

Spørgsmål 80:

I tilfælde af, at det bliver de i lovforslaget under almindelige bemærkninger nævnte tidsfrister for hjemsendelse og tilbagevenden, der bliver gældende ved en vedtagelse, hvordan vil det så være muligt at forhindre en virksomhedslukning finansieret over dagpengene fra den 14. december og til f. eks. 2. januar?

Spørgsmål 81:

Hvordan vil det ud fra samme betingelser være muligt at hindre virksomhedslukninger finansieret over dagpengene med lukning 8

dage før skærtorsdag eller 4 dage før Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag?

Spørgsmål 82:

Hvordan vil det være muligt at hindre virksomhedslukninger finansieret over dagpengene og strakt over et vilkårligt tidsrum, når blot de ansatte først vender tilbage efter 15. januar, 8 dage efter påskedag eller 5 dage efter Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag?

Spørgsmål 84:

Finder ministeren ikke, at den foreslåede ordning kan lægge op til en forlængelse af ferielukninger og andre former for lukninger omkring de nævnte tidspunkter?

Svar:

Hvis man ved udarbejdelsen af de administrative regler vedrørende »helligdagsordningen« vælger at afgrænse de perioder, der kan omfattes af bestemmelsen, til tidsrummet 15. december – 15. januar, 1 uge før skærtorsdag – 1 uge efter påskedag og 3 dage før – 4 dage efter henholdsvis Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, vil det føre til, at de i spørgsmål 80–82 nævnte virksomhedslukninger ikke omfattes af reglerne.

Jeg skal dog bemærke, at de nævnte grænser kombineret med, at virksomhedslukningen skal ligge i forbindelse med de nævnte helligdage, indebærer, at kun virksomhedslukninger, der er af et langt større omfang end »normale« helligdagslukninger, kan »finansieres over dagpengesystemet«.

Virksomhedslukninger af et sådant omfang må antages at føre til et mærkbart produktionsstab, og det må derfor forventes, at virksomhedslukningernes længde og placering også efter lovens vedtagelse vil være bestemt af, hvad der bedst kan betale sig for virksomheden.

Jeg tror derfor ikke, at den foreslåede ændring vil føre til en forlængelse af ferielukninger og andre former for lukninger omkring de nævnte tidspunkter, men snarere til at en række virksomheder vil undlade at holde lukket.

Spørgsmål 83:

Vil virksomheder med behov for reparationer på produktionsapparatet ikke altid kunne

finde en måde at »løse problemet på«, så de ansatte kan få dagpenge?

Svar:

De ansattes dagpengeret ved virksomhedslukninger er uafhængig af tidspunktet for lukningen, dog bortset fra den begrænsning, der ligger i ferielovens § 17 B med hensyn til lukninger mellem jul og nytår.

Det er derfor økonomisk uden betydning for den ansatte, om lukningen sker i forbindelse med de omhandlede helligdage eller på et andet tidspunkt.

Det foreliggende forslag er uden betydning for medlemmernes dagpengeret, men har naturligvis betydning for arbejdsgiveren, der af hensyn til sig selv måske vil vælge at foretage reparationer på produktionsapparatet på et andet tidspunkt end i forbindelse med disse helligdage.

Spørgsmål 84:

Se besvarelsen af spørgsmål 80.

Spørgsmål 85:

Har ferielovens § 17 b været en forudsætning for lovforslagets udformning, eller vil en eventuel ophævelse af denne bestemmelse i ferieloven ikke få betydning for lovforslagets udformning?

Svar:

Efter ferieloven har arbejdsgiveren ret til, hvis han holder julelukning, at placere eventuelle resterende feriedage i dette tidsrum. § 17 b i ferieloven regulerer alene arbejdsgiverens økonomiske forpligtelse over for de ansatte, hvis virksomheden lukker på hverdage mellem jul og nytår. Efter bestemmelsen skal arbejdsgiveren sørge for at placere eventuelle resterende feriedage i dette tidsrum, og hvis han ikke gør det, skal han betale de ansatte løn.

Intentionen bag ferielovens § 17 b var at spare arbejdsløshedsdagpenge, hvis virksomheden lukkede på hverdage mellem jul og nytår.

Det her foreliggende forslag til ændring af arbejdsløshedsloven indeholder en bestemmelse om arbejdsgiverbetaling, hvorefter arbejdsgiveren skal betale et beløb svarende til udbetalte dagpenge for enhver ledighed, som opstår i forbindelse med visse nærmere an-

givne helligdage m. v. Forslaget medfører ikke indskrænkninger i de ansattes ret til dagpenge, men bevirker alene, at betaling af dagpenge i visse situationer flyttes fra statskassen til arbejdsgiverne. Formålet med den foreslåede ordning er som tidligere fremhævet at hindre, at dagpenge bruges til utilsigtede virksomhedstilskud eller til at finansiere ekstra ferie til de ansatte.

De intentioner, der ligger bag de nævnte bestemmelser, er væsensforskellige, og det er vanskeligt for mig at se den sammenkædning af ferielovens § 17 b og den foreslåede bestemmelse om arbejdsgiverbetaling, som forudsættes i spørgsmålet. Jeg kan derfor besvare det stillede spørgsmål benægtende. Den foreslåede bestemmelse om arbejdsgiverbetaling efter forslaget § 1, nr. 21, er udformet uafhængig af ferielovens § 17 b, og en eventuel ophævelse af denne bestemmelse vil ikke medføre ændringer i udformningen af det foreliggende forslag.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 30:

Spørgsmål 86:

Hvornår vil der blive optaget forhandlinger med Kommunernes Landsforening?

Spørgsmål 87:

På baggrund af forlydender om, at der i Kommunernes Landsforening skulle bestå skepsis med hensyn til spørgsmålet om frigørelsesattester, ønskes det oplyst, om årsagen til, at spørgsmålet endnu ikke har været forhandlet med Kommunernes Landsforening, er denne skepsis.

Svar:

Som bekendt har det foreliggende lovforslag været genstand for lange og særdeles vanskelige forhandlinger. Forslaget fik derfor først sin endelige form umiddelbart forud for fremsættelsen i folketinget den 1. februar 1979.

Jeg gjorde i fremsættelsestalen udtrykkelig opmærksom på, at regeringen som følge af de foreslåede ændringer om ret til supplerende dagpenge ville søge kontakt med de kommunale organisationer med henblik på, at så mange stillinger som muligt bliver normeret som fuldtidsstillinger. På grund af den vanskelige overenskomstssituation har regeringen

endnu ikke haft lejlighed til at optage kontakt med Kommunernes Landsforening.

Jeg er klar over, at der hersker usikkerhed med hensyn til, om arbejdsgiverne vil udstede frigørelsesattester i det omfang, det måtte ønskes, og jeg er derfor interesseret i, at der i løbet af kort tid så vidt muligt skabes klarhed over, hvorledes de offentlige arbejdsgivere stiller sig til dette spørgsmål.

Det er ikke muligt for mig at sige, hvornår der vil blive optaget forhandlinger mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, men jeg er indstillet på, at disse forhandlinger indledes hurtigst muligt.

Da jeg endnu ikke har haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet om frigørelsesattester med Kommunernes Landsforening, kender jeg ikke landsforeningens generelle holdning til dette spørgsmål. Jeg ønsker i denne forbindelse at slå fast, at årsagen til, at der ikke har været ført forhandlinger med landsforeningen om frigørelsesattester, alene er travlhed.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 37:

Spørgsmål 88:

Vil ministeren tage initiativ til, at arbejdsløshedsstatistikken kommer til at indeholde opgørelser over antallet af dagpengemodtagere med frigørelsesattester i tilfælde af en vedtagelse af forslaget?

Svar:

Den statistik vedrørende ledigheden, som fra januar 1979 månedlig udarbejdes af Danmarks Statistik – jfr. »Arbejdsløshedsstatistik, Månedlig registreret ledighed«, statistiksERVICE fra Danmarks Statistik – giver oplysning om, hvor mange fuldtidsforsikrede ledige, som kun er delvis ledige inden for hver uge.

Den indeholder desuden oplysninger om antallet af deltidsledige, som er fast knyttet til en bestemt virksomhed.

Ved krydstabulering af disse oplysninger kan man få oplysning om, hvor mange fuldtidsforsikrede deltidsledige som er fast knyttet til en virksomhed, dvs. oplysning om størrelsen af den gruppe, som efter lovforslaget skal have frigørelsesattest.

Efter vedtagelsen af lovforslaget vil spørgsmålet om at fremskaffe disse oplysninger blive taget op over for Danmarks Statistik.

Spørgsmål 89:

Hvilke arbejdsløhedskasser har hidtil anvendt frigørelsesattester?

Svar:

Efter den gældende ordning skal alle arbejdsløhedskasser kræve en frigørelsesattest fra arbejdsgiveren, når et medlem går ned i tid hos samme arbejdsgiver og ønsker at oppebære supplerende dagpenge.

Derimod har kasserne ikke hidtil kunnet kræve frigørelsesattest i tilfælde, hvor et medlem, der er ledigt, overtager et deltidsarbejde. I disse tilfælde kan kasserne udbetale supplerende dagpenge, hvis medlemmet med respekt af funktionærlovens opsigelsesvarsel (1 måned) står til rådighed for arbejdsmarkedet på fuldtidsbasis.

Ifølge »pakkelsen«s forslag skal medlemmerne nu i alle arbejdsforhold, hvor der er opsigelsesvarsel fra medlemmets side, have en frigørelsesattest fra arbejdsgiveren, før der kan udbetales supplerende dagpenge.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 48 og 49:**Spørgsmål 90:**

Opfylder forslaget ombudsmandens henstilling (alm. del – bilag 87) om en klaring af rådighedsbegrebet?

Spørgsmål 91:

Er der på dette punkt tale om en realitetsændring i forhold til gældende lov?

Svar:

Folketingets ombudsmand henstiller i brev af 22. januar 1979, som er sendt fra folketingets retsudvalg til arbejdsmarkedsudvalget (udvalgets bilag 87, alm. del), til arbejdsministeriets overvejelse, om der ikke i forbindelse med en revision af arbejdsløhedsloven bør tilvejebringes en klarere lovgivningsmæssig stillingtagen til, i hvilket omfang personer, der under arbejdsløshed deltager i uddannelse, er berettiget til at oppebære dagpenge.

Der er ikke tale om, at ombudsmanden henstiller en klaring af rådighedsbegrebet i denne forbindelse men alene om, at han ønsker en tydelig hjemmel i loven, når der ikke skal kunne udbetales arbejdsløhedsdagpenge til medlemmer under uddannelse.

I forslaget til § 1, nr. 12, vedrørende § 62, stk. 1, bestemmes det (nr. 6), at medlemmer under uddannelse ikke kan få arbejdsløhedsdagpenge, og dette gælder uden hensyn til, om medlemmet står til rådighed for arbejdsmarkedet. Dette kan ses ved at sammenholde med nr. 1–5, hvor der tales om, at et medlem af forskellige årsager ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der er i forslaget til § 62, stk. 2, indføjet en bestemmelse, som giver arbejdsdirektøren mulighed for at gøre undtagelse for visse kategorier af uddannelser. Formålet med denne bestemmelse er at give en udtrykkelig hjemmel til at bibeholde den gældende ordning, hvorefter dagpenge kan bevares under ikke-kompetencegivende uddannelser og aftenuddannelser, herunder kompetencegivende. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslagets pkt. I 6, hvor det anføres, at der ikke på nuværende tidspunkt er planer om at ændre de gældende regler på dette område.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 52:**Spørgsmål 92:**

Betyder den nye regel om, at timer ud over 40 overføres til den følgende uge, at løsarbejdere m. fl. ikke længere betragtes som ledige fra det øjeblik, de er afskediget, og således ikke har ret til understøttelse, som andre har det, når ledigheden indtræder?

Svar:

Timeoverførselsreglen betyder, at medlemmet ikke betragtes som ledigt i arbejdsløhedslovens forstand og derfor ikke er dagpengeberettiget for de overførte timer. Ledigheden indtræder først, når det overførte timental er »opbrugt«.

Reglen betyder ikke, at medlemmet ikke kan påtage sig et arbejde i de omhandlede timer, også arbejde der anvises af arbejdsformidlingen.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmål 7:**Spørgsmål 93:**

Hvilke muligheder har de faglige organisationer for at øve indflydelse på den af arbejdsformidlingen udfoldede aktivitet med at sikre overensstemmelse mellem ledige job og ledige personer og på, om det er jobbene eller arbejdskraften, der tilpasses?

Svar:

For hver amtskommune og for Københavnsområdet (Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtskommune) er der nedsat et arbejdsmarkedsnævn (jfr. arbejdsløshedslovens § 8), som består af en formand og 15 medlemmer. Som repræsentanter for områdets lønmodtagerorganisationer udpeger Landsorganisationen i Danmark 5 medlemmer. Som repræsentanter for områdets arbejdsgiver- og erhvervsorganisationer udpeger Dansk Arbejdsgiverforening efter forhandling med andre interesserede organisationer 5 medlemmer. De øvrige medlemmer repræsenterer områdets kommuner og amtskommunen. Formanden vælges af medlemmerne (jfr. arbejdsløshedslovens § 9).

Arbejdsmarkedsnævnet, hvori organisationerne således er repræsenteret, har ifølge arbejdsministeriets cirkulære af 7. september 1976 vidtgående beføjelser med hensyn til at drøfte alle forhold vedrørende områdets beskæftigelsessituation og udfolde bestræbelser for at opnå og opretholde balance indenfor sit område mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft.

Det er bl. a. udtrykkeligt pålagt nævnet at medvirke til, at der for området er erhvervsuddannelsesmuligheder, der svarer til det lokale arbejdsmarkeds aktuelle og forventede behov, og der er herved særligt henvist til betydningen af det snævrere mulige samarbejde mellem nævnet og de organer, der varetager arbejdsmarkedsuddannelser på lokalt plan.

Nævnet kan udøve sin virksomhed enten direkte – også ved på eget initiativ at fremsætte forslag – eller gennem koordinering af den indsats, der gøres af arbejdsformidlingen og lokale og regionale myndigheder, udvalg o. lign. af betydning for arbejdsmarkedet i området, såsom udvalg, der beskæftiger sig med skoleundervisning, ungdomsskoleundervisning, erhvervsuddannelser, revalidering, planlægning af større bygge- og anlægsarbejder, udvalg for erhvervsudvikling o. lign.

De til arbejdsmarkedsnævnene af de faglige organisationer udpegede medlemmer har således vidtgående muligheder for – og forpligtelse til – at tage spørgsmålet om overensstemmelse mellem ledige job og ledige personer op til drøftelse og til at foreslå initiativer, som kan bidrage til at tilpasse ar-

bejdskraftens kvalifikationer til jobbene eller eventuelt påvirke virksomhederne til at tilpasse jobbene til den ledige arbejdskraft.

Arbejdsministeriet overvejer i øvrigt, hvorledes denne side af nævnenes virksomhed kan fremmes og effektiviseres.

Ad ministerens besvarelse af spørgsmålene 17–19:

Spørgsmål 94:

Af hvilken årsag finder arbejdsministeren, at arbejdsgiverorganisationerne gennem landsarbejdsnævnet skal have indflydelse på, hvilken arbejdsløhedskasse lønarbejderne skal indplaceres i?

Svar:

De statsanerkendte arbejdsløhedskasser bygger på en faglig afgrænsning, der har nær sammenhæng med de faglige forbund. Når en lønmodtager ønsker at forsikre sig mod arbejdsløshed, skal optagelse ske i den kasse, inden for hvis faglige område den pågældende er beskæftiget.

Arbejdsmarkedets parter – såvel lønmodtagersiden som arbejdsgiversiden – har en interesse i at følge forskydninger inden for det faglige system. Arbejdsmarkedets parter er repræsenteret i landsarbejdsnævnet, der er kendt med forholdene på arbejdsmarkedet, og som bistår arbejdsdirektøren i administrationen af arbejdsløshedsforsikringen. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at lade dette eksisterende organ bistå arbejdsdirektøren, hvis arbejdsdirektøren skal benytte sig af sin ret til at pålægge en arbejdsløhedskasse at optage medlemmer, der ikke selv har kunnet opnå optagelse i en statsanerkendt arbejdsløhedskasse.

Jeg vil i denne sammenhæng understrege, at arbejdsmarkedets parter uden videre har accepteret forslaget § 1, nr. 3, hvorefter landsarbejdsnævnet skal bistå arbejdsdirektøren, når en kasse bliver pålagt at ændre sin medlemskreds. Samtidig vil jeg pege på, at forslaget lovfæster den hidtidige praksis, hvorefter landsarbejdsnævnet har bistået grupper af forsikrings søgende med at finde den arbejdsløhedskasse, de tilhører i forsikringsmæssig henseende – en ordning, som har fungeret i flere år uden at have givet anledning til kritik.

Ad § 1, nr. 21:

Spørgsmål 95:

Medfører en vedtagelse af lovforslaget, at alle eksisterende overenskomster og aftaler, der har til hensigt at løse det omhandlede problem, bliver ugyldige?

Svar:

Forslaget til § 1, nr. 21, har ikke i sig selv til hensigt at tilsidesætte aftaler og overenskomster vedrørende virksomhedslukninger omkring de nævnte helligdage. Det er dog klart, at aftaler og overenskomster må ligge inden for lovens rammer – hvis der er modstrid, er det således altid lovens bestemmelser, der gælder.

Spørgsmål 96:

I henhold til lovforslagets bemærkninger er det hensigten, at dagpenge for mindre end 1 dag ikke kommer til udbetaling i modsætning til den nugældende regel, hvor kriteriet er mindre end for en halv dag.

Vil der i forbindelse med f. eks. en overgangsbestemmelse ved den nye ordnings ikrafttræden blive taget hensyn til de deltidsbeskæftigede, der i dag oppebærer supplerende dagpenge i en deltidsstilling på over 33 timer – men under 36½ time pr. uge?

Svar:

Det ville være administrativt for besværligt at lave en overgangsbestemmelse, der specielt skulle tage hensyn til dem, der i dag oppebærer supplerende dagpenge ved siden af en ugentlig beskæftigelse på mellem 33 og 36½ arbejdstime pr. uge. Men for at give disse arbejdsløsheds-kassemedlemmer tid til at indstille sig på den nye regel vil jeg være åben overfor først at lade den nye timegrænse som helhed få virkning fra 1. september 1979.

Spørgsmål 97:

I lovforslagets § 1, nr. 12, (lovens § 62, stk. 1, nr. 5) søges fastsat regler om rådighed for arbejdsmarkedet. Hvilken modernisering og liberalisering tænker ministeren konkret på i denne forbindelse at indføre, jfr. lovforslagets bemærkninger herom?

Svar:

Indledningsvis vil jeg gerne gøre opmærksom på, at ordene modernisering og liberalisering i lovforslagets bemærkninger er brugt i forbindelse med omtalen af problemet om, hvad en ledig må foretage sig uden at få fradrag i dagpengene. Der findes på dette område et cirkulære fra 1970, som efter min mening trænger til at blive afløst af nyere og i et vist omfang også mere liberale regler.

Det er altså i dette afsnit ordene modernisering og liberalisering er brugt og ikke i afsnittet om regler om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. På dette område, hvor der ikke tidligere er udstedt regler, er det først og fremmest min hensigt at nå frem til en klargøring. Som det nævnes i bemærkningerne, er indholdet af rådighedsbegrebet udviklet gennem praksis, og dette har medført, at det er vanskeligt at overskue retstilstanden. Dette anser jeg for utilfredsstillende på et så væsentligt område som forståelsen af rådighedsbegrebet.

Min tanke med lovforslaget på dette punkt har således først og fremmest været at få en præcisering og tydeliggørelse frem og ikke at lægge op til ændringer i forhold til eksisterende praksis. Dette udelukker naturligvis ikke, at vi under arbejdet med at udforme reglerne finder områder, hvor det vil være ønskeligt både at modernisere og liberalisere. Jeg mener, at det er meget tænkeligt, at dette vil ske på nogle punkter. Det er imidlertid ikke muligt for mig på nuværende tidspunkt nærmere at kommentere, hvordan reglerne vil komme til at se ud.

Spørgsmål 98:

Skal bemærkningerne til lovforslaget, pkt. 15, side 10, om sidestilling af deltids- og fuldtidsforsikrede forstås således, at der ikke kan udbetales supplerende dagpenge til deltidsforsikrede på under 8 timer om ugen, jfr. forslaget om en sådan regel for fuldtidsforsikrede (pkt. 2, 2. spalte i lovforslagets bemærkninger, side 6)?

Svar:

Efter de gældende regler beregnes supplerende dagpenge til deltidsforsikrede efter forholdet mellem arbejdsfortjenesten i vedkommende uge og den hidtidige arbejdsfortjeneste. Da denne beregningsmetode kan give urimelige resultater, foreslås det, at beregning-

gen sker på grundlag af den tid, der er anvendt til arbejdet, hvorved også de deltidsforsikrede følger hovedreglen for de fuldtidsforsikrede. Det er alene dette forhold, som er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget I, pkt. 15.

Den administrative ændring af, hvornår dagpenge kan udbetales, er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget I, pkt. 2, 2. spalte. Det fremgår heraf, at dagpenge fremover kun skal kunne udbetales i en uge, hvis de udgør dagpenge for mindst en dag. Disse bemærkninger tager sigte på fuldtidsforsikrede.

Det har været en klar forudsætning, at der også skal ske en ædring af mindstegrænsen for udbetaling af dagpenge for deltidsforsikrede.

De administrative regler, som skal fastsættes som konsekvens af denne ændring, er endnu ikke endeligt udformet, men det er hensigten, at mindstegrænsen for dagpengeudbetaling for *fuldtidsforsikrede* sættes til 8 timer, mens den for *deltidsforsikrede* sættes til $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ af medlemmets individuelle timetal.

Spørgsmål 99:

I landsarbejdsnævnets indstilling af 9. februar 1979 (L 150, bilag 11) nævnes side 3 øverst, at lov om Danmarks Statistik forhindrer arbejdsmarkedsnævnene i at spørge virksomhederne om fremtidigt arbejdskraftforbrug. Er dette en korrekt opfattelse?

Svar:

Lov om Danmarks Statistik – lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972 – § 1, stk. 3, har følgende ordlyd:

»På tænker en offentlig myndighed eller institution at påbegynde indsamling og bearbejdelse af statistiske oplysninger, skal Danmarks Statistik underrettes herom med henblik på forhandling om samordning.«

Det antages i almindelighed, at denne lovbestemmelse betyder, at offentlige myndigheder og institutioner ikke uden samråd med Danmarks Statistik systematisk og regelmæssigt kan indhente oplysninger af statistisk karakter bl. a. gennem spørgeskemaer. Bag lovbestemmelsen ligger det reale hensyn, at virksomheder og borgere ikke fra mange sider – og ukoordineret – skal udlejliges med spørgeskemaer om afgivelse af statistiske op-

lysninger til besvær for dem, der skal besvare dem, og i længden til hindring for indsamling af nødvendig statistik.

Landsarbejdsnævnet har opfattet denne bestemmelse som en hindring for, at arbejdsmarkedsnævnene uden særlig lovhjemmel regelmæssigt skulle kunne indhente talmæssige oplysninger – i hvert fald på spørgeskemaer – om virksomhedernes fremtidige arbejdskraftbehov. Da formålet med indhentning af disse oplysninger ikke er statistisk, men administrativt, må LAN's vide fortolkning af den omhandlede lovbestemmelse anses for tvivlsom; men det nu stillede forslag fjerner i hvert fald enhver tvivl om arbejdsmarkedsnævnens ret til at foretage de omhandlede undersøgelser på den efter arbejdsmarkedsmyndighedernes skøn mest hensigtsmæssige måde, dvs. eventuelt ved spørgeskemaer.

Forslaget har været forelagt for Danmarks Statistik, der ikke har haft indvendinger.

Spørgsmål 100:

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for hurtigt at forbedre arbejdsformidlingens interne ordrekommunikationssystem, jfr. landsarbejdsnævnets indstilling, side 3?

Svar:

Den af arbejdsministeren den 17. februar 1978 nedsatte arbejdsgruppe under forsæde af rigsstatistiker N. Skak-Nielsen, der udarbejdede planerne for den nu gennemførte indførelse af edb i arbejdsløshedsstatistikken, har under 5. oktober 1978 fået til opgave at komme med forslag om anvendelse af edb til konkret formidling af arbejde samt at forestå forberedelserne af igangsættelsen af en forsøgsordning i Københavns-området, evt. i hele HT-området. Den skitserede ordning skal kunne udstrækkes til at omfatte hele landet på et evt. senere tidspunkt.

Spørgsmålet om en forbedret og hurtigere ordrekommunikation mellem de enkelte AF-kontorer (hovedkontorer) og afdelingskontorer indgår i denne arbejdsgruppes overvejelser.

Arbejdsgruppen stiler imod at kunne fremlægge et forslag samt en systembeskrivelse af en forsøgsordning i sensommeren 1979.

De regler, som for tiden er gældende for at sikre en intern kommunikation af indgåe-

de ordrer til AF-kontorerne, er angivet i arbejdsdirektoratets cirkulære af 18. marts 1969 (ANV-cirkulære nr. 87/69). Disse regler angiver, hvorledes ordrekommunikationen skal ske henholdsvis mellem AF-kontorerne indbyrdes og mellem AF-hovedkontoret og dette kontors afdelingskontorer.

Disse regler er – anvendt efter hensigten – efter arbejdsdirektoratets opfattelse fortsat egnet til – også uden anvendelse af elektronisk databehandling – at sikre en rimelig hurtig og koordineret intern ordrekommunikation inden for AF-systemet. Arbejdsdirektoratet har derfor ikke til hensigt at ændre den procedure, der er skitseret i cirkulæret, inden man kender det forslag, som vil komme fra ovennævnte arbejdsgruppe.

Det tilføjes, at en forudsætning for, at en intern ordrekommunikation kan finde sted som ovenfor beskrevet, er, at der levnes AF rimelig tid til at undersøge mulighederne for at få stillingstilbud besat. Erfaringsmæssigt sker dette kun i et for ringe omfang, idet arbejdsgivere ofte meget sent indgiver stillingstilbud til AF.

Arbejdsdirektoratet overvejer imidlertid – bl. a. under hensyn til ønsker fremført fra flere sider – at ville indskærpe over for AF-kontorerne, at de ovennævnte regler for intern ordrekommunikation nøje bør overholdes.

Spørgsmål 101:

I forbindelse med forslaget om, at kun arbejde i medlemsperioder i en arbejdsløshedskasse medregnes i anciennitetskravet, ønskes oplyst, hvad et krav om 12 måneders anciennitet for opnåelse af dagpengeret medfører af økonomiske konsekvenser for statskassen.

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 67.

Spørgsmål 102:

En indførelse af 2 ugers karantæne ved vægring må efter lovforslagets bemærkninger formodes at give anledning til, at betydeligt flere vægringssager rejses. Hvorledes vurderes arbejdsformidlingens og arbejdsdirektoratets kapacitet til at behandle et sådant større antal sager?

Svar:

Der er i bemærkningerne til lovforslaget givet udtryk for, at der med de gældende regler om karantæne i vægringssager kan være situationer, hvor vægringssager ikke bliver rejst, fordi det skønnes, at der nok er tale om vægring, men at omstændighederne er sådan, at 5 ugers karantæne virker urimeligt. Den ny regel om 2 ugers karantæne har derfor også det formål at medvirke til, at der i videre omfang bliver rejst vægringssager, så udvanding af vægringsbegrebet undgås.

Der er derimod ikke taget stilling til, om ændringen vil medføre en stigning i det samlede antal vægringssager, og hvor stor denne i givet fald vil blive, idet dette spørgsmål vanskeligt kan bedømmes på forhånd.

Nedsættelsen af sanktionen må som nævnt forventes at medføre, at der bliver rejst flere vægringssager. Dette vil måske imidlertid navnlig ske i begyndelsen, indtil den ny praksis er indarbejdet. Samtidig kan det tænkes, at der på grund af den forholdsvis mindre sanktion vil blive rejst færre klagesager, end tilfældet er nu.

Disse modstridende tendenser er vanskelige at vurdere, og det vil først om nogen tid være muligt at se, om det samlede sagsantal er større.

Spørgsmål 103:

I landsarbejdsnævnets indstilling nævnes, at offentlige arbejdsgivere ikke anvender arbejdsformidlingen i tilstrækkeligt omfang. Ministerens kommentarer hertil udbedes.

Svar:

De offentlige arbejdsgivere har vel ikke hidtil i tilstrækkeligt omfang anvendt AF.

Dette har haft sammenhæng bl. a. med de regler om stillingsopslag m. v., der gælder inden for dele af det offentlige arbejdsmarkedsområde, og som har gjort, at almindelig anvisning, hvor AF udvælger ansøgerne, ikke har været brugbar.

Med indførelsen af halvåben formidling og til dels henvisning til samtale er der åbnet adgang for formidlingsmuligheder, som bedre kan falde i tråd med de offentlige arbejdsgivers gældende regler om stillingsbesættelse, og der synes nu at være en stigning i tilgang af arbejdstilbud fra offentlige arbejdsgivere til AF.

For så vidt angår stillinger, der ikke kræver stillingsopslag, synes der også at være en tendens til, at de offentlige myndigheder i større udstrækning anvender AF. Dette kan muligvis også hænge sammen med den senere tids smidiggørelse af AF-systemet.

Som eksempel herpå kan nævnes, at DSB ved et møde i direktoratet har givet udtryk for stor tilfredshed med AF, som DSB anvender ved hovedparten af alle stillingsbetingelser. Ved samme møde blev man enige om, at samarbejdet mellem DSB og AF skulle udbygges endnu mere, bl. a. ved et snævert regionalt samarbejde.

Spørgsmål 104:

Hvorledes vurderer ministeren arbejdsformidlingskontorernes administrative kapacitet i forhold til effektivt at løse anvisningsproblemerne for ledige med supplerende dagpenge?

Er der i denne forbindelse planer om at udvide begrebet »passende arbejde«, dvs. i højere grad at anvise ledige på tværs af faggrænser?

Svar:

Anvisning af en fuldtidsforsikret deltidsbeskæftiget til fuldtidsarbejde vil ikke i sig selv medføre en forøget arbejdsbyrde for arbejdsformidlingen vedr. denne anvisning. I det omfang der på grund af denne anvisning bliver en ledig deltidsstilling, hvortil der skal anvises en ledig, medfører den ny regel naturligvis en forøget anvisningsvirksomhed, dvs. et merarbejde for arbejdsformidlingskontorerne.

Heroverfor står *dels* muligheden for, at der i et vist omfang ikke bliver anvisninger at foretage, fordi en del deltidsstillinger, der er besat med en fuldtidsforsikret, af arbejdsgiveren vil blive ændret til fuldtidsstillinger, fordi arbejdsgiveren ønsker at beholde den medarbejder, der kender virksomheden, *dels* må der forventes mindre arbejde med kontrol af fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede medlemmer, hvis de efter den ny ordning foretrækker at beholde deltidsarbejde uden supplerende dagpenge.

Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at foretage en afvejning af disse forskellige forholds betyding.

Det tilføjes, at anvisning af ledige på tværs af faggrænserne i dag finder sted under hensyntagen til bestemmelsen i arbejdsløshedslovens § 63, stk. 4, der begrænser muligheden til situationer, hvor der er behov for overførelse af arbejdskraft.

Praksis på dette område påregnes ikke ændret.

Spørgsmål 105:

Er ministeren enig i landsarbejdsnævnets betragtninger (side 4) i indstillingen af 9. februar 1979 om det mindre hensigtsmæssige i, at *alle* arbejdsfordelingsordninger skal forhåndsgodkendes?

Svar:

I bemærkningerne til lovforslaget er det forudsat, at der føres kontrol med arbejdsfordelingsordninger, derved at aftaler om arbejdsfordelingsordninger skal godkendes af en offentlig myndighed. Det er endvidere forudsat, at sådanne godkendelser normalt ikke bør gives for længere perioder end 13 uger.

Jeg er imidlertid åben over for en ordning, hvorefter kortvarige arbejdsfordelingsordninger holdes uden for dette kontrolsystem, hvis det viser sig, at et krav om forhåndsgodkendelse i disse tilfælde vil virke urimeligt belastende for kontrolorganerne.

Dette spørgsmål vil jeg bede arbejdsdirektøren om at drøfte med landsarbejdsnævnet, førend jeg træffer beslutning om den endelige udformning af ordningen.

Spørgsmål 106:

I landsarbejdsnævnets indstilling af 9. februar 1979 nævnes fra arbejdsgiverside (side 4), at der kan være tale om en overdækning ved 20/30 dages reglens ophævelse. Kan ministeren bekræfte rigtigheden af dette udsagn?

Svar:

I min besvarelse af spørgsmål 51 har jeg givet en teknisk beskrivelse af indholdet af 20/30 dages reglen.

Det fremgår heraf, at 20/30 dages reglen medfører en begrænsning i retten til dagpenge for sønehelligdage for medlemmer, der ifølge hovedorganisationernes aftale arbejder under en sønehelligdagsopsparingsordning,

idet disse medlemmer mister retten til dagpenge for en søgnehelligdag for hver 30 dage medlemmet har været beskæftiget i kalenderåret; dog fortabes den første søgnehelligdagsbetaling efter 2. januar efter 20 dages arbejde.

En ophævelse af 20/30 dages reglen vil betyde, at der kan udbetales dagpenge ved ledighed i forbindelse med søgnehelligdage, uanset om medlemmet har opsparret et beløb til dækning af denne søgnehelligdag ved arbejde under en søgnehelligdagsordning. Det kan derfor ikke udelukkes, at en ophævelse af 20/30 dages reglen vil betyde, at de ledige i nogle situationer vil kunne få en vis overdækning.

Det er imidlertid usikkert, hvorledes en ophævelse af 20/30 dages reglen vil virke i forholdet til de ledige, idet omfanget af en evt. overdækning vil afhænge af, hvorledes ledighedsperioderne fordeler sig over året.

Jeg vil i denne sammenhæng pege på, at forslaget om arbejdsgiverbetaling ved ledighed i tilslutning til en helligdag m. v., jfr. lovforslagets § 1, nr. 21, må antages at nedsætte antallet af lukninger omkring søgnehelligdage, hvilket vil medføre, at dagpenge for søgnehelligdage i fremtiden må forventes at blive udbetalt i mindre omfang end hidtil.

Spørgsmål 107:

Ministeren peger i sit svar på spørgsmål 50 på, at det er rimeligt at tillægge sanktionernes størrelse betydning; hvor der er tale om anvisning af ganske kortvarigt arbejde.

Skal disse bemærkninger forstås således, at det under den nuværende ordning er fyldestgørende grund til ikke at tage anvist arbejde, at dette er kortvarigt?

I bekræftende fald spørges, om dette forhold ændres, såfremt ministerens forslag om ændrede sanktionsregler gennemføres.

Svar:

I min besvarelse af spørgsmål 50 har jeg givet udtryk for, at jeg finder det rimeligt, at kasserne og arbejdsformidlingskontorerne under de gældende regler foretager en afvejning af konsekvensen af at sige nej til et anvist arbejde og den sanktion, som en arbejdsvægring medfører, og jeg nævner anvisning af ganske kortvarigt arbejde som eksempel på, hvornår denne afvejning især forekom-

mer rimelig. Den del af min besvarelse af spørgsmål 50, som er citeret i det stillede spørgsmål, skal derfor alene tages som udtryk for, at det efter min opfattelse kan være rimeligt at tage hensyn til sanktionens størrelse, hvor der er tale om anvisning af ganske kortvarigt arbejde.

Spørgsmålet, om et medlem har fyldestgørende grund til at undlade at overtage et anvist arbejde, afgøres på grundlag af en række såvel objektive som subjektive hensyn. Dette princip skal fortsat gælde, og det har ikke været meningen at ændre dette forhold, således at der altid skulle foreligge fyldestgørende grund til at undlade at overtage anvist arbejde, hvis dette arbejde er af ganske kort varighed.

Selv om jeg ovenfor har taget afstand fra den fortolkning af min besvarelse af spørgsmål 50, som kommer til udtryk i det stillede spørgsmål, ønsker jeg at benytte lejligheden til at gentage, at et af formålene med ændringen af sanktionen, første gang et medlem afslår at overtage et anvist arbejde, er at sikre, at der i videre omfang, end vi formoder er tilfældet i dag, bliver rejst vægringssager, således at en udvanding af vægringsbegrebet undgås.

Spørgsmål 108:

Ministeren anmodes om med eksempler at vise, hvilke meromkostninger den foreslåede § 85 a vil medføre for virksomhederne.

Svar:

Med hensyn til generelle bemærkninger til det stillede spørgsmål henvises til besvarelsen af spørgsmål 14.

Indførelsen af den nye regel vil nok få størst betydning for virksomhedslukninger omkring jul og nytår, hvorfor følgende eksempler vil blive koncentreret om denne periode.

Eksempel 1:

En arbejdsgiver sender de ansatte hjem den 13. december og lader dem vende tilbage den 2. januar.

Eksempel 2:

En arbejdsgiver sender de ansatte hjem den 23. december og lader dem vende tilbage den 20. januar.

Hverken i eksempel 1 eller 2 vil den foreslåede ordning komme til at betyde meromkostning for arbejdsgiver. Ifølge forslaget skal de ansatte nemlig være sendt hjem efter den 15. december og vendt tilbage inden 15. januar, før arbejdsgiverens forpligtelse indtræder.

Eksempel 3:

En arbejdsgiver sender de ansatte hjem den 20. december og lader dem vende tilbage 10. januar.

Uanset om denne arbejdsgiver har benyttet sin ret til at placere de ansattes ferie mellem jul og nytår, vil det betyde meromkostninger for arbejdsgiveren. Udover ugen mellem jul og nytår er der to uger, hvor de ansatte er dagpengeberettigede; men arbejdsgiveren skal ifølge forslaget højst dække 40 timers dagpenge for hver ansat.

Med den for tiden gældende maksimumdagpengesats, der giver 1.434 kr. om ugen (40 timer), vil det betyde, at arbejdsgiveren højst kan komme til at betale 1.434 kr. pr. ansat.

Spørgsmål stillet under alm. del i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslaget:

Spørgsmål 57:

Vil regeringen pålægge statsadministrationen, amts- og primærkommuner at omnormere alle de deltidsstillinger, der er besat med personer, der ønsker heltidsbeskæftigelse, til heltidsstillinger mod at nedlægge et tilsvarende antal deltidsstillinger, således at der ikke herved sker nogen forøgelse af det samlede timeforbrug?

Svar:

I forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. 150 om ændring af arbejdsløshedsloven har jeg i fremsættelsestalen givet udtryk for, at regeringen vil arbejde på, at så mange stillinger som muligt inden for det offentlige område bliver normeret som fuldtidsstillinger. Samtidig har jeg understreget, at det ikke er hensigten at begrænse deltidsbeskæftigelse i det omfang, de ansatte selv ønsker denne arbejdsform.

Jeg har endvidere berørt disse problemer i flere besvarelser af spørgsmål fra arbejdsmarkedsudvalget, jfr. vedlagte besvarelser af spørgsmål 30 og 61.

Jeg har endvidere oplyst, jfr. vedlagte besvarelse af spørgsmål 32-35, at der ikke findes nogen oversigt over forventede ændringer i forholdet mellem fuldtids- og deltidsstillinger inden for det offentlige område. Jeg har i denne sammenhæng anført, at der gør sig forskellige hensyn gældende på de forskellige erhvervsmæssige områder og i nogen grad også i de forskellige geografiske områder. Som nævnt vil deltidsbeskæftigelse blive fremmet, hvor det er i overensstemmelse med de ansattes ønske, og hvor arbejdet tillader det - jeg kan her også pege på, at der kan være situationer, hvor eksisterende personalebehov alene vil kunne dækkes ved tilbud om deltidsbeskæftigelse. I andre tilfælde vil man søge stillinger normeret som fuldtidsstillinger.

Endelig har jeg tilkendegivet, at spørgsmålet om oprettelse af fuldtidsstillinger vil blive forhandlet med de kommunale organisationer.

Jeg kan på denne baggrund ikke på nuværende tidspunkt give noget endeligt svar på, hvad der vil ske med hensyn til stillingsstrukturen inden for det offentlige område. Jeg vil derfor heller ikke på forhånd afvise, at der kan blive tale om en forøgelse af det samlede timeforbrug i forbindelse med de ændringer, som vil komme.

Spørgsmål 58:

Der ønskes et skøn over, hvor mange deltidsstillinger der er besat inden for det offentlige, og hvor mange af disse der er besat med personer, der ønsker heltidsbeskæftigelse.

Svar:

Som det fremgår af besvarelse af spørgsmål 2, kan antallet af deltidsbeskæftigede opgøres til ca. 530.000, hvoraf ca. halvdelen er beskæftiget i den offentlige sektor.

I besvarelsen af spørgsmål 71 har jeg oplyst, at antallet af fuldtidsforsikrede med deltidsarbejde af arbejdsdirektoratet er opgjort til ca. 12.000 pr. 16. november 1977. På basis af arbejdsløsheds-kassetilhørsforhold kan det skønnes, at ca. 1/3 eller ca. 4.000 af disse akassemedlemmer er beskæftiget i den offentlige sektor.

Det bør i denne forbindelse anføres, at et betydeligt antal deltidsbeskæftigede i det of-

fentliges tjeneste ikke er arbejdsløshedsforsikrede.

ARBEJDSLØSHEDSKASSERNES
SAMVIRKE

Den 22. februar 1979

*Til folketingets arbejdsmarkedsudvalg,
Christiansborg*

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Under henvisning til det af arbejdsministeren fremsatte lovforslag samt bemærkninger hertil, skal vi tillade os at fremføre følgende:

1. *Vedrørende 130 dages reglen – skærpet arbejdskrav for medlemmer, der som bierhverv driver selvstændig virksomhed*

Det er med beklagelse, at vi har bemærket, at der ikke søges gennemført en ophævelse af 130 dages reglen for selvstændiges ægtefæller.

Udvidelsen af de gældende undtagelsesbestemmelser vil naturligvis afhjælpe problemet, men kun i meget ringe omfang.

Ved at anvende det skærpede arbejdskrav for selvstændiges ægtefæller laver man nogle meget vilkårlige begrænsninger i en gruppe, som intet har med selvstændig virksomhed at gøre, og vi finder det uholdbart, at man fortsat skal anvende bestemmelser, der træder i kraft, hvis ikke ægtefællen kan dokumentere, at der ikke på en eller anden måde kan deltages i den selvstændige virksomhed. Det er altså ikke et spørgsmål, om medlemmet deltager i virksomhedens drift, eller nogensinde har gjort dette, men alene ud fra teorien om det eventuelt kunne lade sig gøre.

Vi vil gerne nævne nogle eksempler, hvor et medlem efter gældende praksis, bliver omfattet af det skærpede arbejdskrav.

- et medlem, hvis ægtefælle ejer en fiskekutter og hvor hele fangsten afhændes via fiskeriauktionen –
- et medlem, der er gift med en brøndborer –
- et medlem, der er gift med en snedker eller anden håndværksmester, selvom der ikke er ansat fremmed hjælp –
- et medlem, der er gift med en person, der ejer et husmandsbrug, hvor jorden ikke dyrkes.

Vi kan ikke have noget imod, at medlemmer, der arbejder i egen eller ægtefælles virksomhed, bliver stillet over for et skærpet arbejdskrav, men vi må fastholde vor tidligere indstilling om, at der ingen begrænsning skal være for medlemmer, der på tro og love erklærer, at de intet har med ægtefællens virksomhed at gøre.

Det er vor opfattelse at de økonomiske konsekvenser ikke er så store, som tidligere oplyst fra ministeriet, idet disse beregninger er foretaget ud fra et antal beregnet på medlemskredsen i A-kasser, hvor det specielt er kvinder, der er omfattet af reglen.

Såfremt det er den kvindelige ægtefælle, der er indehaver af virksomheden, vil denne ofte være af en sådan størrelse, at det mandlige medlem undgår 130 dages reglen på grund af undtagelsesbestemmelserne. Beregningerne er endvidere formentlig foretaget ud fra den forudsætning, at der i de konkrete tilfælde udbetales dagpenge, indtil de pågældende falder for 26 ugers reglen.

Indførelsen af § 65 gør endvidere, at kasserne kan have opmærksomheden særligt henvendt på medlemmer, hvis ægtefæller driver selvstændig virksomhed.

Vi mener ikke at man kan undlade nærværende punkt, som er rejst fra alle delegeretmøder gennem meget lang tid, og vi vil gerne påpege, at kravet om at dagpengebeløb, skal udgøre mindst 1 dagsats for der kan udbetales dagpenge, giver en langt større besparelse end omkostningerne vil være ved at ophæve 130 dages reglen.

2. *Krav om medlemstal forhøjes fra 1.000 til 5.000 medlemmer*

Bestemmelsen om, at kasser som har mindst 1.000 medlemmer, kan bevare aner-

kendelsen i en overgangsperiode, uanset der ikke er 5.000 medlemmer, bør gælde indtil 1. januar 1982 eller til nærmeste delegeretmøde efter denne dato.

3. *Krav om frigørelsesattester*

Bestemmelsen om, at der kun kan udbetales supplerende dagpenge, når der foreligger en frigørelsesattest, bør først træde i kraft efter at arbejdsministeren har opfordret blandt andet offentlige arbejdsgivere til at udstede frigørelsesattester, ligesom arbejdsministeren inden en eventuel ikrafttræden bør forhandle med statsinstitutioner, amtskommunale- samt kommunale institutioner m. v. med henblik på at konvertere eventuel-

le deltidsstillinger til heltidsstillinger i de tilfælde, hvor fuldtidsforsikrede har delvis beskæftigelse.

4. Ikrafttræden er anført til 1. april 1979, men visse regler kræver en længere periode før iværksættelse – der skal f. eks. ske ændringer i EDB-systemer.

Vi skal naturligvis anbefale, at nogle regler, såsom 20/30 dages reglen ved søgneheligdage – 130 dages reglen

og

65 pct. reglen ved overenskomststridige konflikter

straks ophæves, men andre regler bør tidligst træde i kraft 1. juli 1979.

Med venlig hilsen

p. s. v.

EIVIND LARSEN

/ C. Stisen

Underbilag

Arbejdsministerens kommentarer

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentar til Arbejdsløshedskassernes Samvirke's brev af 22. februar 1979 om forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L 150).

Til de i brevet nævnte 4 punkter skal jeg bemærke følgende:

ad 1) Indledningsvis bemærkes, at det *ikke* overvejes at ophæve den nugældende 130 dages regel for medlemmer, der som bierhverv *selv* driver selvstændig virksomhed.

Med hensyn til 130 dages reglen, der gælder for de medlemmer, hvis *ægtefælle* driver selvstændig virksomhed, er jeg positivt indstillet overfor at få reglen ophævet, hvis der skulle vise sig mulighed herfor.

Arbejdsløshedskassernes Samvirke foreslår, som en mellemløsning, at 130 dages reglen for denne medlemsgruppe fortsat skal eksistere, men kun for de medlemmer, der ikke på tro og love kan skrive under på, at de intet har med ægtefællens virksomhed at gøre.

Jeg kan ikke gå ind for dette forslag, fordi kontrollen med tro og love erklæring på dette område ville være vanskeligere end på de områder, hvor der er en arbejdsgiver.

Det er dog klart, at den omstændighed, at et medlem arbejder i sin ægtefælles selvstændige virksomhed, i konkrete tilfælde kan medføre fortabelse af dagpengereetten, hvis arbejdet indebærer, at medlemmet ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

ad 2) Det er min opfattelse, at der på grund af de mange krævende opgaver, der er blevet pålagt kasserne, hurtigst muligt må ske en sammenlægning, således at medlemstallet for enhver kasse vil være mindst 5.000.

For at give de berørte kasser en rimelig tid til at finde den for dem bedste løsning, er der i lovforslaget indføjet en frist til 1. januar 1982.

Hvis der er ønske om det fra folketingets side, er jeg åben overfor den ønskede ændring.

ad 3) Som nævnt nedenfor ad pkt. 4 er jeg åben overfor forskellige ikrafttrædelsestidspunkter for de forskellige ændringer. Dette gælder også med hensyn til reglen om en frigørelsesattest som betingelse for at kunne oppebære supplerende dagpenge.

Jeg vil derfor være indforstået med, at reglen ikke træder i kraft før end der har været forhandlet med de offentlige arbejdsgivere og til reglen er kendt af de private arbejdsgivere. Der vil tillige blive tale om en overgangsperiode for arbejdsløhedskassemedlemmer, der er i arbejde og som vil blive omfattet af reglen.

ad 4) Jeg er klar over, at ikrafttrædelsestidspunktet må udskydes noget; hvor længe afhænger af behandlingen af lovforslaget. Der vil efter min mening ikke være noget i vejen for forskellige ikrafttrædelsestidspunkter for forskellige dele af lovforslaget, ligesom det er klart, at ikke alle administrative ændringer kan træde i kraft samtidig med loven.

Med venlig hilsen

SVEND AUKEN

/ H. Winther

BIBLIOTEKARFORBUNDET

København, den 12. februar 1979

Åbent brev til Svend Auken fra Bibliotekarforbundet

I forbindelse med fremsættelsen af lovforslag om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. udtaler Svend Auken, at det har været nødvendigt at lave visse mindre stramninger for at forhindre misbrug eller uhensigtsmæssig anvendelse af arbejdsløshedsloven.

Men Svend Auken omtaler ikke hvem de reelle misbrugere er og for hvem det er mindre stramninger – nemlig arbejdsgiverne. I stedet for at udarbejde en lov som slår ned på årsagen til misbruget, fremsættes et lovforslag som er med til at gøre arbejdsløse og ufrivilligt deltidsansattes tilværelse endnu mere ustabil og psykisk belastende.

Det reelle indhold i lovforslaget er, at supplerende understøttelse afskaffes ad bagdøren på helt urimelige betingelser. For overhovedet at kunne modtage supplerende dagpenge skal man fremvise en frigørelsesattest, der er udstedt af arbejdsgiverne, som for bibliotekarers vedkommende er det offentlige. Kommunernes Landsforening har tidligere frarådet sine medlemmer at udstede en sådan.

Får man derimod frigørelsesattesten må man opgive en fast stilling såfremt man tilbydes 5 ugers fuldtidsvikariat for bagefter at komme i køen af fuldtidsarbejdsløse.

Nægter man at modtage vikariatet mister man den supplerende understøttelse – og hvem kan økonomisk klare dette?

Konsekvensen er at man tvinges til at opgive sin faste deltidsstilling, og modtager så fuldtidsunderstøttelse – men hvad vil dette ikke koste samfundet!

En yderligere alvorlig stramning i lovforslaget ligger i ændringen af betingelserne vedrørende 26-ugers reglen.

Hidtil har den tidsmæssige placering af disse 26 ugers arbejde i forhold til indmeldelse i A-kasse ingen betydning haft – men nu skal de 26 ugers arbejde ligge efter optagelsen i A-kasse.

Den faktiske konsekvens af dette er at unge og kvinder, der ønsker at komme i arbejde udelukkes fra dels på kort sigt at opnå ret til dagpenge og dels på langt sigt at opnå adgang til arbejdsmarkedet.

Lovforslaget indeholder også et klart indgreb i mindre fagforeningers selvstændighed, idet man nu skal have 5.000 medlemmer mod før 1.000 for at kunne oprette egen A-kasse. Dette er bl. a. et klart overgreb mod Bibliotekarforbundet.

Blandt Bibliotekarforbundets 3.268 medlemmer er der ca. 400 personer der modtager supplerende understøttelse. En undersøgelse foretaget blandt disse viser, at ca. 72 pct. ser sig nødsaget til at opgive deres deltidsstilling af økonomiske årsager såfremt lovforslaget vedtages.

Årsagerne til at de resterende 28 pct. ikke vil sige op, selvom disse også ønsker fuldtidsarbejde er angsten for ikke at kunne klare de psykiske konsekvenser en langtidsarbejdsløshedssituation medfører.

Derfor må Bibliotekarforbundet klart tage afstand fra at regeringen fremsætter lovforslaget inden der er sikret fuldtidsstillinger til alle fuldtidsforsikrede arbejdssøgende.

Bibliotekarforbundet

BIBLIOTEKARFORBUNDET

Bilag 5

Den 1. marts 1979

*Til folketingets arbejdsmarkedsudvalg, Christiansborg***Bibliotekarforbundets bemærkninger til forslag om lov om ændring af lov om arbejdsløshedsunderstøttelse og arbejdsformidling**

Bibliotekarforbundet fremsender hermed et resumé af de bemærkninger, forbundets repræsentanter ved foretræde den 28. februar 1979 gav arbejdsmarkedsudvalget om arbejdsministerens forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsunderstøttelse og arbejdsformidling.

Hovedproblemet for forbundet i det foreliggende lovforslag er spørgsmålet om indskrænkning i retten til at modtage supplerende dagpenge. Vi frygter, at denne indskrænkning i sidste instans vil medføre, at ansatte på deltid, som i øjeblikket modtager supplerende understøttelse, af økonomiske grunde tvinges til at opgive deltidsarbejdet og dermed kommer til at gå arbejdsløse på fuld tid.

Baggrunden for denne frygt er følgende: Af forbundets i alt ca. 3.100 medlemmer arbejder omkring 1.000 i faste stillinger på deltid. De fleste af dem arbejder frivilligt på deltid, men et mindretal på ca. 200, gør det ufrivilligt og modtager supplerende understøttelse, medens de bestandig søger et heltidsarbejde. Hertil kommer at andre ca. 200 medlemmer kun arbejder i midlertidige stillinger, almindelige vikariater eller såkaldte tilkalddevikariater hvor man tilkaldes under sygdom eller andet fravær. Også disse 200 medlemmer modtager supplerende understøttelse.

I alt oppebærer altså blot inden for dette begrænsede område af den offentlige sektor 400 af 3.100 bibliotekarer supplerende understøttelse, som et helt nødvendigt økonomisk supplement til en utilstrækkelig løn.

Forbundet har foretaget en undersøgelse blandt de bibliotekarer ansat i faste deltidsstillinger, som modtager supplerende understøttelse. Omkring 75 pct. af dem tilkendegiver, at de af økonomiske grunde må gå tilbage til fuldtidsarbejdsløshed, hvis der sker

indskrænkninger i retten til at modtage supplerende understøttelse. De resterende 25 pct. har alle så høje timetal, 30 til 35 timer ugentlig, at de vil kunne klare sig økonomisk, fordi forskellen på deres løn og understøttelsen er ringe.

Det kan oplyses, at den »normale« deltidansættelse i provinsen ligger på ca. 20 til 25 timer ugentlig, og i københavnsområdet på 15 til 20 timer ugentlig.

Samtidig kan det til udvalgets orientering oplyses, at selvom arbejdsløshedsproblemet for bibliotekarer er størst i københavnsområdet, så er der mange ansøgere til almindelige stillinger i provinsen, især efter oprettelsen af biblioteksskolen i Ålborg. Det kan somme tider knibe lidt med at få besat oplåede ledende stillinger, hvilket skyldes, at arbejdsløse bibliotekarer uden praktisk arbejds erfaring sjældent søger ledende stillinger, og at bevægeligheden blandt allerede ansatte bibliotekarer er ringe, på grund af arbejdsløsheden.

Forbundet kan ikke se rettere, end at de problemer der opstår, hvis forslaget om indskrænkning i den supplerende understøttelse vedtages kun kan løses ved, at der gives en garanti for, at de deltidsstillinger i staten og kommunerne, der er tale om, omdannes til heltidsstillinger. Og således at vore medlemmer fortsat kan oppebære supplerende understøttelse uden indskrænkning, indtil denne omdannelse er sket.

Forslaget om at der skal indføres såkaldte frigørelsesattester til brug ved opnåelse af supplerende understøttelse, stiller vi os tvivlende overfor. Kommunerne har hidtil af administrative og andre grunde afvist en sådan tanke, og i staten har muligheden end ikke været drøftet. Forbundet finder heller ikke, at frigørelsesattesten er nogen heldig løsning for vore medlemmers vedkommende.

Med venlig hilsen

p. f. v.

BØRGE SØRENSEN

faglig sekretær

BIBLIOTEKARFORBUNDETS

FAGGRUPPE FOR

MUSIKBIBLIOTEKARER

Den 2. marts 1979

Bilag 6

*Til folketingets arbejdsudvalg, Christiansborg***Vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.**

I et interview med dagbladet Information (3.-4. februar 1979) fortæller arbejdsminister Svend Auken, at han i anledning af sit lovforslag har fået mange henvendelser, bl. a. fra bibliotekarer. »Og det har vi også i vid udstrækning taget hensyn til«, tilføjer han.

Kritikken fra bibliotekar- og anden siden har især rettet sig imod den del af lovforslaget, som behandler den supplerende understøttelse.

Såvidt vi kan se, får arbejdsministerens reviderede lovforslag imidlertid de samme alvorlige virkninger – i hvert fald på det offentlige område – som det oprindelige, stærkt kritiserede forslag, der blev omtalt i pressen december 1978.

Kravet om, at den deltidsansatte skal kunne fremvise en frigørelsesattest, før der kan udbetales supplerende dagpenge, ser vi som temmelig problematisk, idet det ikke samtidig kræves af arbejdsgiverne, at de udsteder disse attester. På det offentlige område har arbejdsgiverne ikke tidligere været til sinds at udstede frigørelsesattester og er det tilsyneladende stadig ikke. Der er allerede kommuner, der har afvist at ville udstede sådanne attester, hvis lovforslaget bliver vedtaget.

Konsekvensen er med andre ord stadig den samme: man stiller den ufrivilligt deltidsansatte overfor et urimeligt valg imellem at skulle forsøge at leve af en deltidsløn (og gøre sig afhængig af en forsørger) eller at sige sin stilling op og blive fuldtidsarbejdsløs (og derved, blandt meget andet, miste den faglige kontakt).

Af bemærkningerne til forslaget fremgår, at »arbejdsformidlingskontorerne (vil) blive

anmodet om at forstærke bestræbelserne på at anvise fuldtidsarbejde til fuldtidsforsikrede, der har deltidsbeskæftigelse.«

Naturligvis kan vi principielt tilslutte os fuldtidsstillinger frem for deltidsstillinger. Men arbejdsministeren overser tilsyneladende helt, at hovedårsagen til de mange deltidsstillinger i det offentlige er det offentlige kriser- og sparepolitik, hvis konsekvenser især mærkes på nyere fagområder og servicegrene. På biblioteksområdet rammer det bl. a. musikbiblioteksvirksomhed, som trods en voksende forståelse for musikbibliotekernes betydning i kulturpolitisk sammenhæng stadig er i en yderposition, fordi den som ny aktivitet ikke har tradition i biblioteksvæsenet.

Det giver sig ofte udslag i at kommunerne indenfor vort fagområde opslår en stilling som en halvtidsstilling for så sidenhen gradvis at opnormere den til fuld tid. Mange af de ufrivilligt deltidsansatte har altså en begrundet forventning om, at deres stilling på et tidspunkt opnormeres i tid, og det virker helt meningsløst, hvis de nu stilles forrest i køen på arbejdsformidlingen med for»ret« til fuldtidsvikariatet af måske blot 5 ugers varighed. Meningsløst – både for den det går ud over og for den arbejdsplads som dermed mister en medarbejder.

Vi må alvorligt frygte, at et krav til kommuner, amter og stat om udelukkende at oprette fuldtidsstillinger i den nuværende situation blot vil medføre, at stillingerne i mange tilfælde slet ikke vil blive oprettet.

Vi protesterer på ovennævnte baggrund kraftigt imod det fremsatte lovforslag.

Bibliotekarforbundets

Faggruppe for

Musikbibliotekarer

BIBLIOTEKARFORBUNDETS
NORDJYSKE KREDS

Den 5. februar 1979

Til arbejdsminister Svend Auken

Bibliotekarforbundets nordjyske kreds ønsker at komme med følgende udtalelse i anledning af forslaget om ændring i arbejdsløshedslovgivningen, specielt vedrørende indgreb i retten til supplerende understøttelse:

Kredsen består af samtlige medlemmer af Bibliotekarforbundet, ansat i biblioteker i Nordjyllands amt. Amtet er kendetegnet ved mange små biblioteker med få ansatte i stillinger, der ofte kun er normeret til 20 timer. På grund af den store arbejdsløshed i Bibliotekarforbundet er mange fuldtidsforsikrede (og dermed fuldtidssøgende) medlemmer nødt til at søge disse halvtidsstillinger og er derfor afhængige af den supplerende understøttelse.

Som følge af det nye forslag vil ansatte i disse deltidstillinger, for ikke at miste deres supplerende understøttelse, være nødt til at kunne fremvise en frigørelsesattest, der betyder, at den ansatte med dags varsel kan blive anvist vikariat og andet midlertidigt arbejde på heltid til fordel for sit faste deltidsarbejde. Af indlysende grunde har Kommunerne Landsforening henstillet til sine medlemmer ikke at udlevere disse frigørelsesattester, da det vil betyde hyppig udskifning af personalet.

Det er et aldeles urimeligt krav, at denne frigørelsesattest skal være afgørende for, om der kan udbetales supplerende understøttelse og det vil i realiteten også blive sådan, at mange må opsiges deres deltidsarbejde og melde sig fuldtidsarbejdsløse, med fare for at falde for 26-ugers reglen. Denne fare opstår, fordi det vil blive fast praksis, at fuldtidsforsikrede i deltidstillinger først (dvs. inden fuldtidsarbejdsløse) vil blive anvist heltidsvi-

kariat og andre midlertidige heltidsstillinger. Det vil betyde, at de fuldtidsarbejdsløse for alvor er truet af langtidsledighed.

Vi står ganske uforstående over for det »fornuftige« i at tvinge ansatte i faste halvtidsstillinger ind i vikariat helt ned til 5 uger, og derfor også over for de nye vægringsbestemmelser, der betyder omgående bortfald af den supplerende understøttelse, hvis man vægrer sig ved at tage det anviste vikararbejde. Derudover skal man kunne dokumentere 13 ugers fuldtidsarbejde før man igen kan oppebære supplerende understøttelse. Det kan vi på ingen måde acceptere.

Der er, også i Nordjyllands amt, helt klart brug for flere bibliotekarer. Mange kommuner med deltidbiblioteker lever stadig på dispensation for biblioteksloven vedtaget i 1964 og mange af de mindre biblioteker er meget dårligt bemandede, ofte kun med deltidstillinger. Bibliotekerne er således ikke i stand til at opfylde lovens formålsbestemmelser, hvilket får hårde konsekvenser for serviceniveauet.

Vi må kræve deltidstillingerne opnormeret til heltidsstillinger, og vi må kræve, at dette lovforslag, som hævdes at have til formål at fjerne det påståede misbrug af arbejdsløshedslovgivningen, men som i stedet rammer i forvejen udsatte grupper og kun vil øge arbejdsløsheden yderligere, tages af bordet.

Vi protesterer kraftigt mod anklagerne om, at det er de arbejdsløse, der misbruger arbejdsløshedsloven ved at oppebære supplerende understøttelse, når det i virkeligheden er manglen på heltidsstillinger, der gør, at så mange er nødt til at tage deltidsarbejde.

Bibliotekarforbundets nordjyske kreds

Kirsten Boelt

DANSK

ARBEJDSGIVERFORENING

Den 27. februar 1979

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg,
Christiansborg,
1218 København K.

**Vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.
(L 150).**

Det er Arbejdsgiverforeningens opfattelse, at urimeligheder i og utilsigtet anvendelse af arbejdsløshedsforsikringen bør undgås. Dette gælder såvel fra lønmodtager- som fra arbejdsgiverside. Det var derfor med tilfredshed, at Arbejdsgiverforeningen i efteråret 1978 noterede, at regeringen arbejdede med et udspil om, hvordan man kunne ændre arbejdsløshedsforsikringslovgivningen, således at utilsigtede virkninger kunne undgås.

Vi må desværre med skuffelse konstatere, at det fremlagte forslag ikke indeholder de elementer, der er nødvendige for at sikre, at det bliver en dybtgående reform, der gennemføres. En sådan har vi stærkt behov for, og det bør derfor overvejes at udsætte behandlingen af lovforslaget, indtil der samlet kan tages stilling til den nødvendige reform.

I denne forbindelse vil det være naturligt at afvente den endelige behandling af DA's beskæftigelsesundersøgelse samt flere resultater fra den nye arbejdsløshedsstatistik, således at det er bedre illustreret, hvori de reelle problemer består.

På baggrund af mange henvendelser fra vore medlemmer er det vort indtryk, at det er vanskeligt at styre lønudviklingen, når de høje maksimale dagpengesatser reguleres. Som bekendt overstiger den maksimale dagpengesats væsentligt såvel minimal- som normallønsatsen på det private arbejdsmarked. Det økonomiske sekretariat har i sin halvårsrapport ligeledes peget på, at dagpengereguleringerne er med til at hindre en afdæmpning af lønudviklingen. Følgen heraf bliver som bekendt en mere ugunstig betalingsbalanceudvikling og en mindre beskæftigelse, end det ellers ville have været muligt at op-

nå. Den automatiske regulering af den maksimale dagpengesats bør derfor ophøre, idet konsekvensen ellers bliver, at man i en periode med løndæmpning får kraftigere udvikling i dagpengesatserne end i indtjeningen hos de beskæftigede.

Der kan være mange gode grunde til at udbetale arbejdsløshedsdagpenge på et højt niveau til personer, der uden egen skyld er blevet ramt af ledighed, herunder at den pågældende skal have tid til at søge at skaffe sig et nyt arbejde, der svarer til hidtidige arbejds- og lønvilkår. Det har imidlertid vist sig, at der i stadig flere tilfælde opstår den situation, at det ikke er muligt at besætte ledige jobs samtidig med, at der i det samme faglige og geografiske område er ledighed. Dette understreger behovet for efter en ledighedsperiode af en vis varighed, f. eks. 3 måneder, at reducere arbejdsløshedsdagpengesatsen til en lavere størrelsesorden, således at den ledige får incitament til at overtage et jobtilbud på almindelige overenskomst-mæssige vilkår. Det kunne være naturligt at fastsætte en sådan dagpengesats i relation til normallønnen på DA/LO-området.

Reglerne for supplerende dagpenge må skærpes væsentligt mere, end det er tilfældet i lovforslaget. Der må således etableres en overgrænse for, hvor stor arbejdsindtægten kan være samtidig med, at arbejdsløshedsdagpengene kan udbetales. I dag kan en person, der har haft arbejde i f. eks. 30 timer og tjent 2.000 kr., få dagpenge for de resterende 10 timer, uanset at dagpengenes maksimum pr. uge er 1.434 kr. Indførelse af en sådan overgrænse ville samtidig administrativt inddebære betydelige fordele, idet en række øv-

rige regler om udbetaling af supplerende dagpenge ville blive overflødiggjort. Kun ved at indføre en overgrænse for, hvor meget man kan have i arbejdsindtægt samtidig med, at supplerende dagpenge oppebæres, kan man lovgivningsmæssigt komme den utilsigtede anvendelse af de supplerende dagpengeregler til livs.

Der bør herudover indsættes en tidsgrænse for, i hvor lang tid der kan udbetales supplerende dagpenge. Der er i dag grupper, som år efter år oppebærer supplerende dagpenge, og derved reelt har beskæftigelse uden at være til rådighed til at arbejde på fuld tid.

Det er Arbejdsgiverforeningens opfattelse, at den nødvendige dagpengereform blandt andet må indeholde de ovennævnte forslag.

Arbejdsgiverforeningen medvirker gerne til at opnå et afbalanceret resultat, også selv

om det måtte betyde, at arbejdsgiverne i visse situationer får reduceret deres muligheder i forhold til i dag. Det foreliggende forslag er ikke afbalanceret, hvilket understreges af, at en af de få væsentlige nydannelser i forslaget er, at man pålægger erhvervslivet øgede omkostninger samtidig med, at man i øvrigt ad anden vej søger at dæmpe omkostningsudviklingen mest muligt.

Arbejdsgiverrepræsentanterne i Landsarbejdsnævnet har i indstillingen derfra givet udtryk for Arbejdsgiverforeningens indstilling til de enkelte punkter i lovforslaget, hvorfor vi, hvad angår disse forhold skal henvise hertil.

For yderligere at uddybe disse synspunkter er Dansk Arbejdsgiverforening indstillet på at give foretræde for udvalget, såfremt dette måtte ønskes.

Med venlig hilsen

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

ARNE LUND

/ P. Schade-Poulsen

Underbilag

Arbejdsministerens kommentarer

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentarer til Dansk Arbejdsgiverforenings skrivelse af 27. februar 1979 om forslaget til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L. 150).

I skrivelsens indledning giver Dansk Arbejdsgiverforening udtryk for, at der er behov for en dybtgående reform af arbejdsløshedsforsikringen og for, at det derfor bør overvejes at udsætte behandlingen af lovforslaget til der kan tages samlet stilling til den nødvendige reform.

Jeg er ikke uenig med Arbejdsgiverforeningen i, at der kan blive behov for yderligere ændringer af arbejdsløshedsloven. Dette har jeg da også givet udtryk for i min fremsættelsestale, hvori jeg har fremhævet, at der kan blive tale om at tage yderligere skridt, hvis de ændringer, vi nu behandler, ikke medfører det tilsigtede resultat.

Jeg er derimod ikke enig i, at alle ændringer bør ske samtidig. På det meget komplicerede område, som vi her beskæftiger os med, tror jeg, det vil være meget gavnligt at se resultatet af de første ændringer, før de næste gennemføres. Det er jo i vidt omfang sådan, at effektiviteten af de forskellige foranstaltninger afhænger af reaktionerne på arbejdsmarkedet og derfor ikke kan beregnes nøje på forhånd.

Jeg mener i øvrigt, at et for ambitiøst mål med hensyn til en samlet reform kan indebære en fare for forhaling af ændringer, der kunne have været iværksat straks, og måske i sidste ende medføre færre ændringer end en mere gradvis fremgangsmåde.

Dansk Arbejdsgiverforening giver derefter udtryk for, at den automatiske regulering af den maksimale dagpengesats bør ophøre, idet det er Arbejdsgiverforeningens indtryk, at det er vanskeligt at styre lønudviklingen, når de høje maksimale dagpengesatser reguleres. Det anføres endvidere, at man i en periode med løndæmpning får kraftigere udvikling i dagpengesatsen end i indtjeningen hos

de beskæftigede. Dansk Arbejdsgiverforening mener endvidere, at et medlems dagpengesats bør nedsættes efter en vis ledighedsperiode for at give medlemmet incitament til at overtage et jobtilbud på almindelige overenskomstsmæssige vilkår.

Til den sidstnævnte betragtning skal jeg bemærke, at de ledige jo er forpligtede til at overtage arbejde på almindelige overenskomstsmæssige vilkår. I de tilfælde, hvor der samtidig er ledighed og ledige stillinger inden for et område, er der formentlig tale om et samspil af en række forskellige faktorer, og jeg mener, at en nedsættelse af dagpengene er en alt for ensidig måde at angribe dette problem på. Hvad angår reguleringen af maksimumsatsen er det min opfattelse, at det er rimeligt, at pris- og lønudviklingen i samfundet også smitter af på den erstatning for manglende arbejde, som udbetales til de ledige, og jeg er ikke enig med Arbejdsgiverforeningen i den vægt, som tillægges dette spørgsmål i forhold til betalingsbalanceudviklingen og beskæftigelsen.

For så vidt angår de supplerende dagpenge er jeg enig i, at yderligere skridt kan blive nødvendige. Hvilke ændringer der i givet fald kan blive tale om, herunder om der bør indføres en form for tidsbegrænsning, må fremgå af erfaringerne fra de ændringer, som nu sker, og af de videre overvejelser. Jeg må imidlertid på forhånd stille mig meget tvivlende over for tanken om en overgrænse for, hvor stor arbejdsindtægten kan være samtidig med, at der udbetales dagpenge. Det er et bærende princip i arbejdsløshedsloven, at der – inden for visse grænser – gives erstatning for manglende arbejde på grundlag af den tid, medlemmet mangler i at have almindelig fuld beskæftigelse. Det er således i overensstemmelse med tankegangen i loven og ikke udtryk for utilsigtet anvendelse af dagpengene, at der udbetales supplerende dagpenge også i tilfælde, hvor medlemmet samtidig har en større arbejdsindtægt.

SVEND AUKEN

/ H. Winther

Bilag 9

Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10
1153 København K

Den 22. april 1979

*Arbejdsminister Svend Auken,
Arbejdsministeriet,
Laksegade 19,
1063 K.*

Dansk Kvindesamfund tager afstand fra en forringelse af vilkårene for arbejdsledige, der på grund af arbejdsløshedssituationen ikke kan opnå fuld beskæftigelse og derfor modtager supplerende understøttelse.

Vi protesterer mod:

- kravet om frigørelsesattester
- tvungen anvisning til 5 ugers fuldtidsjob

Da arbejdsløshedsproblemet i højere grad rammer kvinder end mænd, finder vi, at lovændringsforslagene især vil komme kvinder til skade.

Med venlig hilsen
DANSK KVINDESAMFUND
GRETHE FENGER MØLLER,
LANDSFORMAND

Vedtaget på Dansk Kvindesamfunds landsmøde den 21. og 22. april 1979 i Odense.

Kopi til Folketingets arbejdsmarkedsudvalg.

Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10
1153 København K

Den 22. april 1979

*Arbejdsminister Svend Auken,
Arbejdsministeriet,
Laksegade 19,
1063 K.*

På Dansk Kvindesamfunds landsmøde i Odense den 21. og 22. april 1979 blev det vedtaget at protestere imod:

- at arbejdsmarkedets regler og forordninger kan pålægge kvinder med små børn en økonomisk og arbejdsmæssig deroute, fordi kommunerne ikke overholder pgf. 69 i bistandsloven.
- at det ikke anses som gyldig grund at afslå et arbejdstilbud, fordi der ikke er forsvarlige pasningsmuligheder for barnet i den

- tilbudte arbejdstid. På trods af, at det er forældrenes pligt at sikre betryggende forhold for barnet, og at uforsvarlig pasning i givet tilfælde kan betegnes som vanrøgt.
- at kommunerne ved ikke at opfylde pgf. 69 forhindrer kvinder i at bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessektoren, og dermed er med til at vanskeliggøre en tilbagevenden, da flere års fravær fra arbejdsmarkedet eller uddannelse er yderst belastende ved senere arbejdsansøgninger eller uddannelser.

Med venlig hilsen
DANSK KVINDESAMFUND
GRETHE FENGER MØLLER,
LANDSFORMAND.

Kopi til Folketingets arbejdsmarkedsudvalg.

Underbilag

Arbejdsministerens kommentarer

Dansk Kvindesamfund har ved to breve af 22. april 1979 til arbejdsministeren fremsat protester dels mod forslaget til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L 150), dels mod de i »børnepasningscirkulæret« fastsatte regler.

Folketingets arbejdsmarkedsudvalg har fået tilsendt kopier af disse breve, hvorfor jeg skal fremkomme med følgende kommentar til henvendelserne:

Dansk Kvindesamfund mener, at kravet om frigørelsesattester som betingelse for at få supplerende dagpenge vil forringe vilkårene for de ledige.

Hertil skal jeg bemærke, at det med det fremsatte forslag ikke er hensigten at forringe vilkårene for de ledige, men at forhindre utilsigtet anvendelse af arbejdsløshedsforsikringen fra såvel arbejdstagerens som arbejdsgiverens side. Det må ikke være muligt at basere et ellers normalt deltidsarbejdsforhold på, at arbejdstageren får supplerende dagpenge.

Det er som tidligere nævnt min forudsætning, at arbejdsgiverne er interesserede i at beholde den arbejdskraft, der kender forholdene i virksomheden, og at mange arbejdsgivere derfor vil indrette sig på de nye regler enten ved at ændre ansættelserne til fuldtidsansættelser eller ved at udstede frigørelsesattester. Det er endvidere min forudsætning, at lønmodtagernes organisationer vil støtte medlemmerne i at få forholdene bragt i orden først og fremmest gennem oprettelse af flere fuldtidsstillinger.

Dansk Kvindesamfund protesterer endvidere imod, at det i bemærkningerne til lovforslaget er nævnt, at et medlem, der er beskæftiget på nedsat tid, og som følge deraf modtager supplerende dagpenge, vil få standset udbetalingen af de supplerende dagpenge, hvis medlemmet vægrer sig ved at overtage et anvist arbejde på fuld tid, som må påregnes at vare mere end 5 uger.

Hertil skal jeg henvise til, at jeg tidligere overfor udvalget har udtalt, at jeg vil være positivt indstillet overfor et eventuelt ønske

om en ændring af det nævnte minimumskrav for varigheden af det anviste fuldtidsarbejde fra 5 uger til en noget længere periode.

Dansk Kvindesamfund protesterer imod, at kommunerne ved ikke at sikre tilstrækkeligt med børnepasningsmuligheder forhindrer kvinder i at bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Hertil skal jeg bemærke, at jeg må fastholde, hvad jeg også tidligere i folkettinget har givet udtryk for, at børnepasningsproblemer principielt bør løses over den sociale lovgivning.

Småbørnsfamilie- og kvindeproblemer hverken kan eller bør løses over arbejdsløshedsloven, idet det ikke løser nogen problemer, at disse grupper får en ringere tilknytning til arbejdsmarkedet end andre. Hvis man garanterer børnefamilier dagpenge i disse situationer, mindskes kommunernes incitament til at skaffe pasningsmuligheder, samtidig med at disse medlemmer måske får et løsere forhold til arbejdsmarkedet.

Endelig protesterer Dansk Kvindesamfund imod, at det ikke anses som gyldig grund til afslå et arbejdstilbud, fordi der ikke er forsvarelige pasningsmuligheder for barnet i den tilbudte arbejdstid.

Hertil skal jeg bemærke, at arbejdsdirektoratets »børnepasningscirkulære« af 5. januar 1979 fastslår, at vægringskarantæne ikke skal idømmes, når medlemmet må antages at have udfoldet alle rimelige bestræbelser for at skaffe børnepasningsmulighed.

Ved at måtte afslå at tage imod et arbejdstilbud på grund af børnepasningsproblemer har medlemmet imidlertid vist, at det ikke er muligt for medlemmet at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvorfor dagpengeudbetalingen ifølge forsikringsordningens grundprincip standses indtil børnepasningsproblemet er løst.

Dagpengeudbetalingen vil normalt kunne genoptages, når medlemmet på tro og love erklærer, at børnepasningsproblemet er løst.

Hvis Dansk Kvindesamfund med sin protest ønsker at give udtryk for, at man bør fravige grundprincippet om, at det kun er

medlemmer, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, der kan få dagpenge, må jeg tage afstand fra protesten, fordi arbejdsløshedsdagpengene kun bør kunne udbetales som erstatning for mistet indtjening ved arbejde, som medlemmet er i stand til at påtage sig.

Til sidst vil jeg dog godt tilføje, at jeg selvfølgelig mener, at det er meget beklageligt, når man i visse tilfælde må standse dagpen-

geudbetalingerne til et medlem på grund af børnepasningsproblemer.

Jeg ved fra socialministeren, at der bliver gjort et stort arbejde rundt om i kommunerne for at skaffe tilstrækkeligt med institutionspladser, og det er mit begrundede håb, at børnepasningsproblemet vil være løst inden for en overskuelig fremtid.

SVEND AUKEN

/ H. Winther

Bilag 10

DE SAMVIRKENDE INVALIDEORGANISATIONER

Randersgade 68
2100 København Ø

Den 1. maj 1979

*Folketingets arbejdsmarkedsudvalg,
Christiansborg,
1218 København K.*

De Samvirkende Invalideorganisationer tillader sig herved at henvende sig til udvalget, angående arbejdsministerens »Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.« (nr. L 150). Under § 1, punkt 12, foreslås § 62 affattet således: »Dagpenge må ikke udbetales til et medlem. 1. Som er syg eller iøvrigt ude af stand til at påtage sig arbejde af normalt omfang.«

I ministerens bemærkninger understreges det ganske vist, »at der ikke hermed lægges op til væsentlige ændringer i forhold til eksisterende praksis, men først og fremmest til en præcisering og tydeliggørelse af retstilstanden«. Ikke des mindre finder DSI det af væsentlig betydning, at det bliver præciseret i loven, at handicappede personer, der har haft beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet på trods af et handicap, reg-

nes for at stå til rådighed i fuldt normalt omfang.

Baggrunden herfor er en ikke helt grundløs fornemmelse af, at arbejdsformidlingen ikke altid synes at have denne opfattelse. DSI har blandt andet i den anledning henvendt sig til arbejdsministeren og arbejdsdirektoratet med nogle konkrete eksempler.

DSI ønsker ved samme lejlighed at henlede udvalgets opmærksomhed på det uheldige forhold, at en person under revalidering ikke i denne periode kan optjene dagpengene i en arbejdsløshedskasse. Det ville af mange grunde være ønskeligt – blandt andet for at effektivisere revalideringen og understrege, at efter en tilendebragt revalidering er en person fuldt erhvervskompetent – at man havde ret til arbejdsløshedsdagpenge efter tilendebragt revalidering. DSI ser gerne, udvalget alvorligt overvejer denne mulighed.

Med venlig hilsen

SVEND JENSEN

Kopi til arbejdsminister Svend Auken.

Underbilag

Arbejdsministerens kommentarer

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentar til et brev af 1. maj 1979 fra De samvirkende Invalideorganisationer vedrørende forslaget til lov om ændring af arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (L 150).

De samvirkende Invalideorganisationer peger indledningsvis på lovforslagets § 1, nr. 12, som præciserer rådighedsbegrebet og henstiller, at det i loven bliver understreget, at handicappede personer, der har haft beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet på trods af et handicap, regnes for at stå til rådighed i fuldt normalt omfang.

Jeg er klar over, at den nuværende beskæftigelsessituation skaber problemer med at fremskaffe de nødvendige arbejdstilbud, hvilket nok især vil have indflydelse på mulighederne for at placere handicappede på arbejdsmarkedet. Uanset at der måske kan være særlige vanskeligheder forbundet med at skaffe arbejdstilbud til handicappede, bør dette forhold ikke være afgørende for, om medlemmet kan anses for at opfylde lovens betingelse om at stå til rådighed.

Jeg vil derfor være indstillet på, at det i et kommende cirkulære om lovens rådighedsbegreb bliver præciseret, at handicappede medlemmer i princippet er ligestillet med de øvrige arbejdsløshedsforsikrede medlemmer.

De samvirkende Invalideorganisationer anmoder endvidere udvalget om at overveje en ændring af de gældende regler om optjening af dagpengeret, således at personer, der er under revalidering, kan opnå ret til dagpenge på grund af den beskæftigelse, der udføres i denne periode.

Jeg skal hertil bemærke, at revaliderendes muligheder for at opnå en arbejdsindtægt i en revalideringsperiode, ikke kan tages som et udtryk for en forbedring af den pågældendes arbejdsevne, men alene, at den pågældende under de ganske særlige gunstige forhold, og med tilskud efter andre regler i den sociale lovgivning, arbejdsmæssigt kan holdes i funktion. Jeg er derfor ikke indstillet på at ændre de gældende regler, hvorefter arbejde i revalideringsperioder ikke giver ret til optagelse i en arbejdsløshedskasse eller medregnes til opfyldelse af lovens betingelser om karenstid og arbejdskrav.

Jeg mener, det er vigtigt at fastholde, at ydelser efter arbejdsløshedsloven er arbejdsmarkedsydelse, som kun skal kunne komme til udbetaling, hvor der er tale om reel tilknytning til arbejdsmarkedet, og denne nødvendige tilknytning er efter min opfattelse ikke umiddelbart dokumenteret ved, at en medarbejder kan opnå en overenskomstmæssig arbejds løn på en revalideringsinstitution.

SVEND AUKEN

/ H. Winther

IB THYREGOD, Højesteretssagfører
 K. SØNDERGAARD, Landsretssagfører (H)
 K. LAUSTEN SVENSEN, Landsretssagfører (H)
 FINN HOLM-JØRGENSEN, Advokat (H)
 LENNART RICARD, Advokat (L)

Den 7. marts 1979

*Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg,
 Christiansborg,
 1218 København K.*

Vedr. Fiskernes Forbund og Arbejdsløshedskasse.

Når jeg sammen med repræsentanter for Fiskernes Forbund og Arbejdsløshedskasse retter henvendelse til markedsudvalget, har dette relation til ændringerne i arbejdsformidlingsloven med særligt henblik på § 32, nr. 2, sammenholdt med overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 2.

Fiskernes Arbejdsløshedskasse blev etableret pr. 1/4 1977 i henhold til godkendelse af 28/3 1977 fra den daværende arbejdsminister Erling Jensen. Fiskernes Arbejdsløshedskasse omfatter ca. 1.800 medlemmer, der alle er lønarbejdende fiskere. Der blev oprindeligt regnet med et lavere antal ca. 1.225 medlemmer, men tallet er nu som nævnt ca. 1.800 og kan måske forventes at stige til ca. 2.500. Derimod er det udelukket, at man kan nå op på 5.000 medlemmer.

Såfremt bestemmelserne i lovforslaget opretholdes, tvinger man derfor den nyetablerede arbejdsløshedskasse til at foretage sammenslutning med en anden arbejdsløshedskasse. Der er imidlertid ikke her naturlige partnere, idet den eneste er Sømandenes Arbejdsløshedskasse.

Da arbejdsløshedskassen blev oprettet, blev der rettet henvendelse til Specialarbejdernes Arbejdsløshedskasse, der meddelte, at man intet havde at indvende mod anerkendelsen af Fiskernes Arbejdsløshedskasse. Det samme gjaldt Kristelig Arbejdsløshedskasse.

Arbejdsløshedskassen er nu i funktion og har investeret betydelige midler i EDB anlæg (ca. 150.000 kr.), ligesom der er planlagt yderligere investeringer. Der er oprettet kontor i en ejendom, der er købt, Kappelborgvej

22, Skagen. Personalet består af forretningsfører Ejgild Svendsen og 3 damer. Der skulle intet være til hinder for, at arbejdsløshedskassen kan påtage sig at administrere efterlønsordningen, hvorved bemærkes, at arbejdsløshedskassen er medlem af KD Data, der er fælles EDB central for samtlige arbejdsløshedskasser.

På arbejdsløshedskassens vegne henstiller jeg derfor, at det minimale medlemsantal nedsættes til 2.500, og at der under alle omstændigheder bliver tale om en udsættelse af fristen 1. januar 1982, idet denne frist er alt for kort, også set i relation til tidligere ændringer.

Fiskernes Arbejdsløshedskasse er bekendt med arbejdsminister Svend Aukens udtalelse om, at efterlønnen kræver en stor indsats af kasserne, og at udviklingen går i retning af store og mere komplicerede opgaver for kasserne, hvorfor det er hensigtsmæssigt med større enheder. Dette spørgsmål kan imidlertid klares, såfremt der er samarbejde mellem arbejdsløshedskasserne, således som det er tilfældet indenfor dataområdet. Hertil kommer, at administrationsudgifterne formentlig er lavere pr. medlem for Fiskernes Arbejdsløshedskasse end for de store arbejdsløshedskasser.

Indenfor fiskerierhvervet har man betragtet det som et væsentligt fremskridt, at man fik sin egen arbejdsløshedskasse, og må omvendt betragte det som et tilbageslag, såfremt man nu mister statsanerkendelsen. Jeg anmoder om, at dette også må blive taget med i udvalgets overvejelse.

Med venlig hilsen

IB THYREGOD

HAVNEARBEJDERNES FÆLLESFORBUND

Til arbejdsmarkedsudvalget.

Havnearbejdernes Fællesforbund samlet til bestyrelsesmøde d. 27. februar 1979 har drøftet de af arbejdsministeren fremsendte lovændringsforslag til nye A-kassebestemmelser og ønsker hermed at pege på forskellige punkter, der i samme forbindelse burde og skulle tages op til revision.

Op til EF-valget i 1972 påpegede afdelingen spørgsmålet omkring harmoniseringen, og de problemer der kunne opstå ved en harmonisering af A-kasserne, at dette kunne skade de faglige organisationer. Fra kompetent side blev der dengang svaret dels af vores tidligere forbundsformand, nuværende statsminister, og dels af den daværende arbejdsminister, at der ikke skulle finde en harmonisering sted på dette område, idet man udmærket kunne se faren deri, men at en harmonisering alene skulle finde sted på det sociale område og på en sådan måde, at det var de øvrige lande, der skulle hæve deres sociale standard, og ikke at vi skulle falde i standard. Ved oprettelse af den selvstændige arbejdsløshedskasse er der nu dannet præcedens for, at man kan stå som medlem af en A-kasse uden at være medlem af et forbund (jævnfør kendelsen vedr. elektrikerer i Århus). Dette sammen med en efterlønsordning (som vi er udmærket tilfredse med trods skønhedspletterne), hvor de, der går på efterløn, heller ikke skal være medlem af et forbund, og som i sin yderste konsekvens vil slå bunden ud af afdelingernes økonomi og dermed også af organisationsprocenten, finder vi, at lovgivningen også skal indeholde bestemmelser om en forpligtigelse til at være medlem af et forbund.

Vi hilser med tilfredshed forslaget om 20-30 dages reglernes bortfald, som jo har inde-

holdt en række skævheder, men indførsel af f. eks. overførsel af timer fra den ene uge til den anden er et tilbageskridt helt tilbage til begyndelsen af 60'erne. Havnearbejderne har principielt ikke noget imod afspadsring af overarbejde, men vi kan måske have 44 timers arbejde i en uge, 37 timer en anden uge, og den tredje og fjerde uge intet arbejde, vi finder derfor at en afspadsring først skal finde sted, hvis vi på månedsbasis har mere end 173 timer. Vi finder i øvrigt, at det var bedre at lovgive for mere arbejde end at forringe de arbejdsløses vilkår. Vi kan her pege på f. eks. DSB's kompagniskab med Alfragt, der i forhold til markedsprisen og betalt af skatteyderne får sendt containere billigt til Hamborg for udskibning, hvilket kun er til gavn for udenlandsk arbejdskraft og til skade for den danske. Vi peger også på den mere omsiggribende udenlandske transport af lastvogne på danske veje uden at der betales afgift i lighed med f. eks. Tyskland og Sverige. Ved at pålægge udenlandske lastvogne afgifter ville der kunne opnås følgende: Danmark kunne få en valutaindtjening, økonomi til vedligeholdelse af vejanlæg, men konkurrenceforvridningen ville også forsvinde til gavn for danske vognmænd og dermed beskæftigelsen.

Vi vender os imod den af arbejdsgiverforeningens formand, Jens Thorsen fremsatte påstand om at understøttelsen er for høj og at den automatiske dyrtidsregulering skal bortfalde. Dette må være sagt i et svagt øjeblik, idet vi selv over vores skattebillet betaler til A-kassens opretholdelse, arbejdsgiverne betaler som bekendt ikke skat, ifølge Danmarks statistik betales 80 pct. af lønmodtagerne.

På bestyrelsens vegne

KNUD HANSEN

Arbejdsministerens kommentarer

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentar til bestyrelsen for Havnearbejdernes Fællesforbunds brev om forslaget til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L 150).

I brevets indledning nævner Havnearbejdernes Fællesforbund, at det fremsatte lovforslag skulle have forbindelse med en harmonisering af de forskellige EF-landes arbejdsløshedsforsikring.

Hertil kan jeg oplyse, at der ikke i lovforslaget er omhandlet problemer, der har relation til Danmarks medlemskab af EF.

Havnearbejdernes Fællesforbund giver endvidere udtryk for, at oprettelsen af arbejdsløshedskasser for selvstændige samt reglerne i forbindelse med efterlønsordningen skulle have medført en ændring, således at man nu kan stå som medlem af en arbejdsløshedskasse uden at være medlem af et forbund. Havnearbejdernes Fællesforbund mener, at loven ved siden af kassemedlemskabet

skulle kræve medlemskab af et forbund.

Hertil skal jeg gøre opmærksom på, at man altid har kunnet være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse uden at være medlem af et forbund. Jeg mener ikke, at der er behov for en ændring af de eksisterende regler.

Havnearbejdernes Fællesforbund bruger udtrykket »afspadsering af overarbejde« i forbindelse med den foreslåede regel om, at timer ud over 40 timer i en uge overføres til den følgende uge, hvorved muligheden for at få udbetalt dagpenge under ledighed i den følgende uge nedsættes.

Hertil skal jeg bemærke, at ifølge lovforslaget kan timeoverførsel som hovedregel kun ske fra en uge til den følgende uge. Jeg tror ikke, at Havnearbejdernes Fællesforbund har været opmærksom på dette ved den fremsatte kritik af forslaget, som intet har at gøre med spørgsmålet om afspadsering.

SVEND AUKEN

/ H. Winther

Bilag 13

Roskilde Universitetsbibliotek
Klubben for bibliotekarer
RUC, Marbjergvej
Postbox 258
4000 Roskilde

Til arbejdsminister Svend Auken

I de sidste par måneder har dagspressen bebudet en snarlig fremsættelse af et lovforslag til ændring af »lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.«. Ændringerne skulle især dreje sig om en stramning af reglerne for fuldtidsforsikrede deltidsansattes muligheder af at modtage supplerende dagpenge. Nu er lovforslaget kommet, og af bemærkningerne hertil fremgår det, at argumentationen for stramningerne hovedsagelig er følgende:

Arbejdsgivere udnytter den nugældende lovgivning ved at lade staten betale for at lade medarbejdere gå på arbejdsfordeling.

Mange modtager uberettiget supplerende dagpenge, idet man i virkeligheden ikke ønsker fuldtidsarbejde.

Hvad angår det første, lyder det rimeligt, at arbejdsgivere ikke på denne måde bør kunne udnytte systemet. Det groteske i denne argumentation er bare, at staten, som vel er Danmarks største arbejdsgiver, i realiteten står som en af de største udnyttede af systemet. I de sidste 4-5 år er der normeret et minimalt antal stillinger inden for staten. Det har betydet, at statsinstitutioner med et stadigt voksende behov for arbejdskraft har været henvist til at dække deres behov ved hjælp af et stort antal deltidsstillinger uden for den bevilgede personaleramme. Det lille antal normerede fuldtidsstillinger og de ovenfor nævnte unormerede deltidsstillinger har medført at personer, hyppigt nyuddannede, for overhovedet at få kontakt med arbejdsmarkedet har måtte søge deltidsstillinger, og har kunnet klare det økonomisk fordi muligheden for at modtage supplerende dagpenge forelå. Hvad angår det andet, at mange uberettiget oppebærer supplerende dagpenge, idet man i virkeligheden kun ønsker at arbejde på halv tid, så må man, for at sige

det mildt, kalde det en udokumenteret påstand, og en nedvurdering og mistænkeliggørelse af de personer, det drejer sig om. En påstand, der kun kan tjene til at øge de farlige tendenser der er til at tegne et billede af den arbejdsløse, som en i virkeligheden arbejdssky person.

De sanktioner, der omtales i bemærkningerne til lovforslaget, stiller den ufrivilligt deltidsansatte overfor en endnu mere usikker fremtid. Betingelsen for at fortsætte i sit deltidsjob med supplerende dagpenge er, at arbejdsgiveren vil underskrive en »frigørelseserklæring«, hvilket mange arbejdsgivere ikke vil – og så er den arbejdssøgende helt ude i mørket. Af bemærkningerne fremgår det også, at den fuldtidsforsikrede deltidsansatte i realiteten totalt mister retten til understøttelse hvis vedkommende afslår at modtage anvist fuldtidsarbejde af »mere end midlertidig varighed« (i denne forbindelse er 5 uger nævnt som »mere end midlertidig varighed«. Hvis 5 uger ikke er meget »midlertidigt« – hvad er så midlertidigt?). Som bemærkningerne er udformet må det frygtes, at denne regel vil blive benyttet som en anden mulighed for at få den fuldtidsforsikrede deltidsansatte ud af arbejdsmarkedet, især da det også fremgår af bemærkningerne, at »arbejdsformidlingskontorerne vil blive anmodet om at forstærke bestræbelserne på at anvise fuldtidsarbejde til fuldtidsforsikrede med deltidsarbejde«.

Ganske vist hedder det også: »Samtidig vil der blive arbejdet på at få ændret stillingsstrukturen inden for det offentlige område, således at så mange stillinger som muligt bliver normeret som fuldtidsstillinger«. En meget vag formulering. Det eneste rimelige ville være, at staten gik foran, og normerede et nødvendigt antal fuldtidsstillinger, svarende til det antal halvtidsstillinger, der nu eksiste-

rer. Hvis disse stillinger så ikke kunne blive besat af de mennesker, der nu modtager supplerende dagpenge, så kunne man begynde at tale om, at nogle uberettiget modtager supplerende dagpenge.

På vores egen arbejdsplads, Roskilde Universitetsbibliotek, en forholdsvis ny arbejdsplads, der stadig er i en opbygningsfase og derfor har et stadigt stigende behov for arbejdskraft, er følgerne af statens personalepolitik: Inden for bibliotekargruppen er 9 ansatte i normerede tjenestemandstillinger og 11 deltidsansatte, heraf er 6 ufrivilligt deltidsansatte, altså mere end 50 pct., ansat i unormerede deltidsstillinger. Dette i sig selv har en uheldig indflydelse på det daglige arbejde, idet det umuliggør en nødvendig, kontinuerlig, daglig kommunikation medarbejderne og afdelingerne imellem.

Deltidsansættelse vanskeliggør også medindflydelse på den daglige administration af vores arbejdsplads gennem deltagelse i cen-

trets styrende organer, fordi man som deltidsansat ikke har tid til at deltage i dette arbejde, og fordi disse organers møder ofte er lagt på tidspunkter, hvor man ikke er til stede.

Nu forventer vi i det mindste, i den nærmeste fremtid en meddelelse om, at statens personaleloft er hævet, og at der er åbnet mulighed for at omdanne unormerede halvtidsstillinger til heltidsstillinger i det omfang, man har behov derfor.

Vi understreger igen, at den eneste rimelige måde at løse problemet med fuldtidsforsikrede i deltidsstillinger på er, at give disse mennesker mulighed for tilfredsstillende, (svarende til uddannelse) varig (ikke 5 uger) ansættelse i heltidsstillinger.

Vi må på det skarpeste protestere mod det fremsatte lovforslag, og vi vægrer os ved at tro, at en repræsentant for landets største arbejderparti, en socialdemokratisk arbejdsminister, kan stå inde for dette forslag.

Bibliotekarforbundets klub ved Roskilde Universitetsbibliotek

Bilag 14

TEKNISK LANDSFORBUND

De Tekniske Funktionærers Fagorganisation

Den 7. marts 1979

*Til folketingets arbejdsmarkedsudvalg***Angår: Protest mod ændringer i arbejdsløshedsloven.**

I lovforslag nr. 150 er der i:

§ 57 foreslået en ændring, således at medlemmer, der holder ferie, og som ikke har optjent ret til det p.g.a. ledighed/sygdom kan få udbetalt dagpenge i ferien.

Det har vi ikke noget imod, men det ville være administrativt lettere, om vi efter ferieoptjeningsårets afslutning udstedte et feriebevis med et beløb, der svarer til de udbetalte dagpenge.

I øvrigt er det et ferielovsspørgsmål.

§ 59 indført et nyt stykke, hvorefter overskydende arbejdstimer skal overføres til den følgende arbejdsuge.

Det må efter vores opfattelse medføre, at timerne medregnes ved beregning af 26 ugers (17 ugers) reglen, lovens § 55. I denne p.g.f. tales der om arbejdstimer i fagets sædvanlige arbejdstid.

§ 85 tilføjet en § 85a, hvorefter a-kasserne først skal udbetale dagpenge til medlemmer, der bliver ramt af tvungen firmaferie etc., hvorefter a-kassen skal sende en regning til arbejdsgiveren, og hvis denne ikke betaler, skal der ske indberetning til arbejdsdirektoratet, der derefter skal indgive sagen til in-casso.

Vi må nu forlange, at der sker en ændring i ferieloven, således at vi kan undgå denne enorme bureaukratisering. Eventuelt således

at feriefonden udvides til at kunne dække disse udgifter.

Det ses i øvrigt ikke, at der er taget højde for den situation, at nogle medlemmer kan have opbrugt deres optjente ferie før 1. juli, hvorefter de kommer i arbejde i et firma, der pålægger dem 3 ugers sommerferie og ligeledes tvungen ferie (1 uge) mellem jul og nytår, hvorved disse medlemmer kommer op på ialt 8 ugers ferie – fire uger med feriegodtgørelse og fire uger betalt af statskassen.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget afsnit 1, nr. 17, skal reglerne ændres, således at der skal ske et større fradrag i dagpengene, når medlemmet har en pension, hvortil arbejdsgiveren typisk har bidraget. Man ønsker hermed at skabe overensstemmelse med de tilsvarende regler for efterløn.

Denne ændring er vi imod ud fra den betragning, at medlemmerne i en årrække har indbetalt til en pensionsordning i *egen interesse*, men også i *samfundets*. Privat opsparing plejer at være velset.

Nu skal der altså ske fuld modregning i den udbetaling, der skal ske fra en forsikring, som medlemmerne også selv har bidraget til via kontingent og skat.

Ændringen bør derfor være, at efterlønsmodtagerne får samme vilkår som i de nuværende regler for udbetaling af dagpenge under ledighed.

Med venlig hilsen

B. W. BENDESEN,

FORRETNINGSFØRER

/ Eske Pedersen,
daglig leder af a-kassen

Underbilag

Arbejdsministerens kommentarer

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentar til Teknisk Landsforbunds brev af 7. marts 1979 om forslaget til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L 150).

I stedet for det foreliggende forslag om dagpenge under ferie, jfr. forslagens § 1, nr. 7, foreslår Teknisk Landsforbund af administrative grunde, at et medlem efter ferieoptjeningsårets afslutning får udstedt et feriebevis med et beløb, som svarer til de udbetalte dagpenge. Teknisk Landsforbund mener i øvrigt, at spørgsmålet om økonomiske ydelser under ferie er et ferielovsspørgsmål.

Hertil skal jeg bemærke, at baggrunden for det foreliggende forslag er, at regeringen finder det rimeligt, at der skabes mulighed for, at medlemmer, der på grund af ledighed eller sygdom har været udelukket fra at optjene ret til ferie med feriegodtgørelse eller løn efter ferielovens bestemmelser, får økonomisk mulighed for at holde ferie, når de igen kommer i arbejde. Dette skal efter forslaget ske gennem udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge, hvilket er fundet nærliggende, idet det har været min forudsætning, at kun medlemmer, der har en sådan tilknytning til arbejdsmarkedet, at de er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, skal have kompensati- on for manglende økonomisk ferieret.

Jeg tror i øvrigt ikke, at det samlede administrative arbejde med dagpenge i ferieperioder vil overstige det samlede arbejde, som en løsning med feriegodtgørelse af arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge ville medføre.

Teknisk Landsforbund mener, at forslaget om, at overskydende arbejdstimer skal overføres til den følgende arbejdsuge, bør medføre en ændring af de gældende regler, således at disse overskydende timer kommer til at tælle med til 26 ugers reglen.

Hertil skal jeg bemærke, at jeg vil anmode arbejdsdirektoratet om at forelægge dette spørgsmål for Landsarbejdsnævnet i forbindelse med udkast til det cirkulære, der skal udarbejdes om timeoverførsel.

Teknisk Landsforbund mener, at ferieloven bør ændres, så at feriefonden eventuelt kunne betale for den ledighed, der opstår i forbindelse med virksomhedslukninger ved jul, påske, Kristi Himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag.

Jeg mener, at virksomhedslukninger så vidt muligt bør undgås, hvorfor arbejdsgiverne i en vis udstrækning bør betale dagpengeudgifterne, hvis de foretrækker at lukke virksomhederne omkring de nævnte helligdage.

Hvis man fulgte Teknisk Landsforbunds forslag, ville arbejdsgiverne fortsat have mulighed for at sende de ansatte hjem med dagpenge i forbindelse med helligdage.

Til bemærkningen om, at visse medlemmer vil kunne få 8 ugers ferie – 4 uger med feriegodtgørelse og 4 uger betalt af statskassen, – skal jeg bemærke, at det fremsatte forslag om dagpenge til ferie kun gælder for medlemmer, der på grund af sygdom eller arbejdsløshed ikke har optjent ret til ferie med feriegodtgørelse eller løn.

Hvis et medlem tiltræder et arbejdsforhold, efter at ferien er afholdt, vil medlemmet som hidtil kunne få dagpenge i forbindelse med en samlet lukning af virksomheden; men dagpengene udbetales i så fald kun, hvis medlemmet opfylder de almindelige betingelser for at få dagpenge, herunder betingelserne om, at medlemmet skal være ledigt, arbejdssøgende og til rådighed for arbejdsmarkedet.

Endelig protesterer Teknisk Landsforbund mod, at der ifølge forslaget skal ske »fuld modregning« i dagpenge og efterløn, når medlemmet har en pension, hvortil arbejdsgiveren typisk har bidraget.

Hertil kan jeg oplyse, at der ved løbende udbetalinger fra pensionsordninger skal ske et fradrag i dagpengene svarende til det fradrag, som gælder for efterlønsmodtagere, jfr. bemærkningerne til lovforslaget om indførelse af efterløn (L 31) pkt. 2, c, om fradrag ved efterlønnens beregning. Fradraget sker ved brug af arbejdsløsheds-kassens såkaldte omregnings-sats, der svarer til den gennemsnitli-

ge timefortjeneste inden for kassens faglige område. Pensionsbeløbet omregnes til timer, for hvilke der sker fradrag i såvel efterløn som arbejdsløshedsdagpenge. Der er altså ikke tale om »fuld modregning«.

Hvis man i stedet fulgte Teknisk Landsforbunds forslag ville både en del ledige og en del efterlønsmodtagere få en højere indkomst end deres tidligere arbejdsindtægt. Det ville ikke forekomme mig rimeligt.

SVEND AUKEN

/ H. Winther

UDDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Markvangen 3
8260 Viby J.

Den 23. februar 1979

Til Arbejdsminister Svend Auken

Arbejdsministeriet

Laksegade 19

1063 København K.

og

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

I fortsættelse af vort brev til arbejdsministeren af 2. februar 1979 (hvoraf kopi vedhæftes), skal vi på baggrund af den førte debat om lovforslag nr. L 150, lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m. v., gøre opmærksom på følgende:

Vi forstår på debatten både i og udenfor Folketinget, at begrundelserne for forslaget i § 32, nr. 2, om at ændre statsanerkendte A-kassers mindste medlemstal fra 1.000 til 5.000 bl. a. er følgende:

- Små A-kasser skulle ikke på tilfredsstillende vis kunne magte administrationen af efterlønsordningen.
- Små A-kasser skulle ikke effektivt nok kunne klare det statistiske arbejde, som pålægges dem.
- Små A-kasser skulle have problemer med at klare parallel-arbejdsanvisningen.

Som en lille A-kasse med ca. 1.400 medlemmer skal vi oplyse, at vi på *intet* af de nævnte områder har haft eller har problemer med at klare opgaverne og tilpasse os den løbende udvikling, herunder udvidelsen af A-kasse-arbejdet.

Til diskussionen om, at en A-kasse med 5.000 medlemmer skulle have bedre muligheder end en mindre kasse for overalt i landet at være i nær kontakt med sine medlemmer, må vi udtrykke forbavselse. For os at se vil en landsdækning *kun* kunne klares gennem samling af alle kasser i én statslig A-kasse.

Til gengæld vil så den faglige kontakt og samhørigheden medlemmer imellem gå tabt.

Som en lille A-kasse har vi de bedste muligheder for nær kontakt med vore medlemmer. Vi kender dem nemlig. Og de kender os. Vi er aldrig længere væk end den nærmeste telefon, ligesom vi forstår at benytte postvæsenet.

Arbejdsministeren har nævnt, at »lønmodtagerorganisationerne« og Dansk Arbejdsgiverforening ønsker en endnu højere grænse end 5.000 medlemmer. Må vi nævne, at en trediedel af A-kasserne, bl. a. vor, ikke står bag sådanne henvendelser til ministeren. Dansk Arbejdsgiverforening er vist heller ikke synonym med alle, der beskæftiger medarbejdere. Der kan altså ikke generaliseres. Iøvrigt vil enhver A-kasse, der *måtte* køre fast i administrationen, til enhver tid jo frivilligt kunne søge sammen med en større A-kasse.

Ministeren har nævnt, at »Man må vel nok erkende, at det er en uheldig tendens, der er i øjeblikket til, at hver gang man lige netop kommer op på 1.000 medlemmer, så opretter man en ny arbejdsløshedskasse med det resultat, at hele feltet bliver totalt uoverskueligt.« Hvorfor er det en uheldig tendens? Har nogen lille A-kasse vist sig ude af stand til at opfylde lovens krav og give sine medlemmer deres rettigheder? Og *hvor* mange små A-kasser er der i virkeligheden blevet oprettet f. eks. i de seneste fem år? Kan man dog tale om uoverskuelighed?

Arbejdsministeren har fra Folketingets talerstol ønsket en grundig udvalgsdiskussion om det her nævnte emne. *Som en lille A-kasse, der tilfredsstiller medlemmerne og ikke har administrative problemer af nogen art (heller ikke bureaukratiske – vort kvartalskontingent er så lavt som 213 kr.), kan vi tilbyde udvalget alle de oplysninger, som det måtte*

ønske i denne sag.

Endelig vil vi endnu engang understrege, at adgangen til vor A-kasse er knyttet til stillingsbeskrivelser. Vi kan altså ikke uden videre samordnes med andre A-kasser.

Med håb om snarlig ro til fortsættelse af vort arbejde,

venlig hilsen for

UDDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

JENS ARILDSSEN,

FORMAND

/ B. Grønlund Andersen

Underbilag 1

UDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Markvangen 3

8260 Viby J.

Den 2. februar 1979

Til Arbejdsminister Svend Auken

Arbejdsministeriet

Laksegade 19

1063 København K.

Efter forlydender i dagspressen påtænkes der en ændring i loven om arbejdsformidling m. v., hvorefter A-kassernes mindstetal skulle øges fra 1.000 til 5.000 medlemmer.

En sådan ændring vil bl. a. få konsekvenser for Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse, som blev godkendt i 1977.

Efter mange genfordigheder blev kassen godkendt med den nydannelse, at adgangen til den er knyttet til en stillingsbeskrivelse og ikke til en bestemt uddannelse eller et muligt tilhørsforhold til en faglig organisation. Dette punkt var et principielt ønske fra både uddelere og højskolelærere, og der var/er fuld dækning herfor i arbejdsformidlingsloven.

Den påtænkte ændring i loven vil efter vor opfattelse få uheldige og måske utilsigtede virkninger:

1. Som det væsentligste punkt må fremhæves, at man – alene på grund af et hævet mindstetal – i realiteten fratager godkendelse til en A-kasse, hvor stillingsbetegnelsen angiver tilhørsforholdet, idet der ikke findes sammenslutningsmuligheder med andre A-kasser, som har denne adgangsbetingelse. Alene af den grund bør Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløsheds-

hedskasse ikke sammensluttes med andre A-kasser, og der bør heller ikke ske en fordeling af medlemmerne til andre A-kasser.

2. Det har altid været fremhævet som en fordel, at en kasses tillidsmænd havde/har et nøje kendskab til medlemmerne og deres situation. Dette kendskab vil forringes ganske afgørende ved en sammenlægning til større enheder. Udgifterne til administration vil næppe kunne formindskes. For nærværende opkræver Uddelernes og Højskolelærernes A-kasse et kontingent på 213 kroner pr. kvartal.

Skulle ministeren imidlertid vælge at søge ændringen gennemført, vil vi anbefale – og arbejde for – at det sker på en af følgende to måder:

1. De ca. 20 A-kasser, det drejer sig om, sammensluttes til én A-kasse, som køres i statsligt regi i lighed med sygesikringen.
2. Alle A-kasser sammensluttes til en statslig A-kasse. Der er så mange ligheder med sygesikringen, at det vil være en logisk videreførelse af de ændringer, der i de senere år er gennemført for arbejdsløshedsforsikringen.

Med venlig hilsen for
UDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE
JENS ARILDSEN,
FORMAND

/ B. Grønlund Andersen

Kopi: Medlemmerne af Folketingets arbejdsmarkedsudvalg.

ARBEJDSMINISTEREN

Den 23. marts 1979

Underbilag 2

Til

Uddelernes og Højskolelærernes
Arbejdsløshedskasse,
Markvangen 3,
8260 Viby J.

Arbejdsløshedskassen har henstillet til mig ikke at ændre ved mindstegrænsen for medlemstal af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

Hertil kan jeg bemærke, at udviklingen går klart i retning af større og mere komplicerede opgaver for kasserne og i retning af et intensiveret tilsyn. Udvidelserne af kassernes arbejdsområder taler for en rationalisering, for at medlemmerne også i fremtiden kan sikres en tilfredsstillende betjening.

Efter min opfattelse vil det på denne baggrund ikke være forsvarligt at fastsætte mindstegrænsen for medlemstallet i en kasse til mindre end 5.000 medlemmer.

Det er fra forskellig side blevet foreslået, at man skulle vente og se tiden an og på den

måde give de små kasser en chance.

Det er efter min mening en dårlig idé. Man vil hermed løbe en risiko for, at dele af kassesystemet ikke fungerer tilfredsstillende, hvilket vil give modstanderne af dette system en lejlighed til at argumentere for en omlægning af hele arbejdsløshedsforsikringen. Det ville være meget uheldigt.

For at give de berørte kasser en rimelig tid til at finde den for dem bedste løsning er der i lovforslaget indføjet en frist til 1. januar 1982.

Jeg kan oplyse, at hvis der er ønske om det fra folketingets side, er jeg åben over for en ændring af denne frist, så ingen kasse vil miste statsanerkendelse, før der er afholdt ordinært delegeretmøde i kassen.

Med venlig hilsen
SVEND AUKEN

UDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Markvangen 3

8260 Viby J.

Den 2. april 1979

Til

Arbejdsminister Svend Auken

Arbejdsministeriet

Laksegade 19

1063 København K.

I brev af 23. marts 1979 har vi modtaget det svar, som ministeren har sendt de A-kasser, der har fremført indvendinger mod at forhøje mindstegrænsen for medlemskab af en statsanerkendt A-kasse. (Til orientering for Arbejdsmarkedsudvalget vedhæftes her kopi af dette brev.*)

Som vi har nævnt i vore henvendelser af 2. og 23. februar i år, finder vi ikke, at vi har administrative problemer af nogen art. Desuden giver den faglige afgrænsning til to klart definerede medlemsgrupper så afgørende fordele for en tilfredsstillende betjening af vore medlemmer, at vi er meget betænkelige ved en sammenlægning.

Skulle der senere vise sig så store og komplicerede opgaver, at det vil volde besvær, vil vi være parate til at tage spørgsmålet op til drøftelse. Men vi kan ikke forestille os, at der indenfor en overskuelig fremtid skulle vise sig administrative problemer, som vi ikke er i stand til at løse.

Vor konklusion er derfor, at sammenslutningen til større enheder bør være frivillig, og denne mulighed foreligger jo allerede med de nugældende lovbestemmelser. Eventuelt kunne der være mulighed for at pålægge sammenlægning, hvis administrationen ikke fungerer tilfredsstillende.

Ifølge de foreslåede bestemmelser, skulle arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet kunne pålægge en kasse

at optage medlemmer, som ikke kan opnå optagelse i en anerkendt A-kasse. Dette kan vel ikke være uden problemer – i særdeleshed for medlemmer af nuværende A-kasse, hvor *adgangen er knyttet til stillingsbeskrivelser* . . .

Idet vi skal henvise til arbejdsdirektoratets brev af 3. juni 1977 (DH 1-229 76) og arbejdsministerens senere godkendelse af denne kasse, vil vi understrege, at dette grundlag for optagelse har været – og er stadig – et principielt punkt for disse to grupper.

Da der ikke findes andre kasser, som har dette optagelsesgrundlag, ser vi ikke anden mulighed, end at der i loven medtages en undtagelsesbestemmelse for A-kasser, der har stillingsbeskrivelsen som optagelsesgrundlag – måske med tilføjelsen: såfremt der administreres på tilfredsstillende måde.

Det kan ikke være ret og rimeligt, at man mindre end to år efter godkendelsen af denne A-kasse gennemfører en lovændring, der i realiteten forkaster det dengang godkendte optagelsesprincip.

Måske kan problemerne løses på en anden måde: at der i stedet for den foreslåede lovændring indføres en bestemmelse om, at arbejdsdirektoratet efter forhandling med landsarbejdsnævnet kan pålægge en kasse at slutte sig sammen med en anden kasse, dersom administrationen ikke findes tilfredsstillende.

Venlig hilsen for
UDELERNES OG HØJSKOLELÆRERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE
JENS ARILDSEN,
FORMAND

/ B. Grønlund Andersen

Kopi til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

ARBEJDSMINISTEREN

Underbilag

Uddelernes og Højskolelærernes
Arbejdsløshedskasse,
Markvangen 3,
8260 Viby J.

1063 København K., den 23. april 1979

Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse har i brev af 2. april 1979 kommenteret forslaget til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedssikring m. v. (L 150).

Arbejdsløshedskassen, der har under 5.000 medlemmer, mener ikke, at den har administrative problemer af nogen art og foreslår derfor, at sammenlægning af mindre kasser fortsat skal være frivillig med eventuel mulighed for at pålægge kasserne sammenlægning, hvis administrationen ikke fungerer tilfredsstillende.

Hertil skal jeg bemærke, at jeg ikke tror, at de mindre kasser gør sig klart, hvilket stort arbejde, der efterhånden bliver med de mange nye ting inden for arbejdsløshedssikring, som f. eks. efterløn og bistand til de ledige efter arbejdsløshedslovens § 65.

Det er min overbevisning, at de meget små kasser, der eksisterer nu, vil få svært – for svært – ved at klare det administrative arbejde, der er forbundet med den store ledighed og bekæmpelsen af denne.

Jeg vil også gerne pege på, at landsarbejdsnævnet er enig med mig i, at mindstegrænsen bør forhøjes.

Ifølge forslaget får de små kasser i øvrigt en rimelig tid til selv at forhandle sig frem til for dem tilfredsstillende løsninger på sammenlægningsproblemerne.

Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse får det i deres brev til at lyde som om kassen har fået dispensation til at optage medlemmer i modstrid med de ellers gældende optagelsesbetingelser. Dette er selvfølgelig ikke tilfældet.

Jeg mener derfor ikke, at der er noget i vejen for, at kassen ved forhandling med andre kasser får sikret, at kassens nuværende medlemsgrupper kan optages i den nye kasse, og jeg må derfor afvise det i brevet nævnte forslag om, at der i loven indførtes en dispensationshjemmel, der ville muliggøre en fortsat eksistens af Uddelernes og Højskolelærernes Arbejdsløshedskasse, selv om medlemstallet er under 5.000.

Med venlig hilsen
SVEND AUKEN

Lærere ved Århus Statsgymnasium
Århus, den 14. februar 1979

Bilag 17

*Til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg*

Vedr. Regeringens forslag til ændringer i arbejdsformidlings- og arbejdsløshedsloven.

Idet vi udtaler forståelse for, at hensigten med det foreliggende lovforslag er mangesidig og genstanden for det kompliceret, ønsker undertegnede lærere ved Århus Statsgymnasium dog at protestere mod følgende dele af forslaget, nemlig:

1) Bortfaldet af supplerende understøttelse, såfremt en deltidsansat vægrer sig mod at tage et tilbudt fuldtidsarbejde af kun 5 ugers varighed.

(En sådan bestemmelse vil eksempelvis betyde, at en kvotaansat gymnasielærer kan tvinges til at opgive en ansættelse, hvis varighed normalt er 1 år, til fordel for en i forhold hertil meget kortvarig fuldtidsansættelse).

2) Kravet om, at betingelsen for opnåelse af dagpenge, nemlig 26 ugers arbejde indenfor de seneste 4 år, nu tidsmæssigt skal placeres efter optagelsen i A-kassen.

(Hidtil har uddannede på vort område

været dagpengeberettigede, såfremt indmeldelse i A-kassen skete umiddelbart efter afslutningen af uddannelsen. Ganske vist vil en stor del af de færdige cand. mag. er være sikret 26 ugers arbejde gennem praktisk pædagogikum, men det gælder langt fra alle).

3) Nedsættelsen af grænsen for adgang til supplerende understøttelse for de fuldtidsforsikrede fra 36½ til 32 timer.

(Hvilket allerede ud fra en umiddelbar betragtning vil stille en i forvejen svagt placeret gruppe endnu mere ugunstigt).

Vi finder, at selvom der kan være områder, hvor disse dele af lovforslaget måske kan skønnes hensigtsmæssige, så vil de på vort og flere tilsvarende gruppers område indebære en klar forringelse af eksisterende vilkår.

Derfor må vi anmode om, at disse forringelser udtages af forslaget.

(underskrifter)

Arbejdsministerens kommentarer til bilag 4-7, 11, 13 og 17

Arbejdsmarkedsudvalget har anmodet om arbejdsministerens kommentar til breve, udvalget har modtaget i anledning af forslaget om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (L 150):

Bibliotekarforbundets klub ved Roskilde Universitetsbibliotek (bilag 13),

Lærere ved Århus Statsgymnasium (bilag 17),

Bibliotekarforbundets nordjyske kreds (bilag 7),

Bibliotekarforbundet (bilag 4 og 5),

Højesteretsadvokat Ib Thyregod samt repræsentanter for Fiskernes Forbund og Arbejdsløshedskasse (bilag 11) og

Bibliotekarforbundets faggruppe for musikbibliotekarer (bilag 6).

Til disse henvendelser skal jeg bemærke følgende:

Vedrørende lovforslagets motiver.

Med hensyn til lovforslagets motiver kan jeg oplyse, at den nugældende lov og praksis giver mulighed for en udnyttelse af arbejdsløshedsforsikringen fra såvel arbejdsgiveres som arbejdstageres side. Der har dog ikke med fremsættelsen af lovforslaget være noget ønske om at mistænkeliggøre nogen af parterne. Forslaget har blot til formål at sikre, at en udnyttelse ikke kan finde sted, så der fremover vil være tillid til arbejdsløshedsforsikringssystemet, hvilket vil være til gavn for arbejdsmarkedet som helhed.

Vedrørende 26-ugers reglen

Efter forslaget er det kun arbejde, som er udført i perioder, hvor medlemmet har været medlem af en arbejdsløshedskasse, som medregnes til opfyldelse af de arbejdskrav, som opstilles i loven, eller som fastsættes administrativt med hjemmel i loven.

Formålet med forslaget er at tilskynde arbejdstagere til at indmelde sig i en arbejdsløshedskasse så hurtigt som muligt efter, at der er opnået kontakt med arbejdsmarkedet, idet kun arbejdsforhold, der er så etablerede, at de har ført til medlemskab af en arbejds-

løshedskasse, bør medregnes til opnåelse af arbejdsløshedsdagpenge.

En erhvervsmæssig uddannelse, der ifølge arbejdsløshedslovens § 56 sidestilles med arbejde, behøver dog ikke at ligge efter indmeldelsen for at blive medregnet til 26-ugers reglen, idet det oftest vil være denne uddannelse, der danner grundlag for indmeldelsen, som først kan ske efter uddannelsens afslutning.

Vedrørende frigørelsesattester.

I bemærkningerne til lovforslaget er det oplyst, at det administrativt vil blive præciseret, at supplerende dagpenge kun kan udbetales, når medlemmet kan fremlægge en frigørelsesattest, dvs. at arbejdsgiveren giver afkald på den ansattes opsigelsesvarsel, således at medlemmet er i stand til straks at overtage fuldtidsarbejde.

Det er min forudsætning, at arbejdsgiverne er interesserede i at beholde den arbejdskraft, der kender forholdene i virksomheden, og at mange arbejdsgivere derfor vil indrette sig på de nye regler enten ved at ændre ansættelserne til fuldtidsansættelser eller ved at udstede frigørelsesattester. Det er endvidere min forudsætning, at lønmodtagernes organisationer vil støtte medlemmerne i at få forholdene bragt i orden først og fremmest gennem oprettelse af flere fuldtidsstillinger.

Regeringen vil for sit eget vedkommende og gennem kontakt med de kommunale organisationer medvirke til, at så mange stillinger som muligt bliver normeret som fuldtidsstillinger. Jeg har endnu ikke haft lejlighed til at kontakte Kommunernes Landsforening i anledning af det fremsatte lovforslag, så jeg er ikke klar over, hvilken holdning landsforeningen indtager til kravet om frigørelsesattester.

Lad mig endnu engang fastslå, at de påtænkte initiativer ikke bør gå ud over ansatte og ansøgere til stillinger, der selv ønsker deltidsansættelse. Regeringen er enig i, at de foreslåede ændringer i adgangen til supplerende dagpenge bør resultere i, at stillingsstrukturen ændres, således at den i højere

grad kommer til at svare til de ansattes ønsker.

Vedrørende fortabelse af dagpengereetten ved vægning.

I bemærkningerne til lovforslaget er det nævnt, at et medlem, der er beskæftiget på nedsat tid, og som følge deraf modtager supplerende dagpenge, vil få standset udbetalingen af de supplerende dagpenge, hvis medlemmet vægrer sig ved at overtage et anvist arbejde på fuld tid. Det anviste arbejde skal dog være af mere end midlertidig varighed, og i bemærkningerne er det nævnt, at det vil sige, at arbejdet må påregnes at være mere end 5 uger.

I henvendelserne til arbejdsmarkedsudvalget gives der udtryk for, at minimumskravet for varigheden af det anviste fuldtidsarbejde bør hæves, hvis arbejdet skal kunne siges at være af mere end midlertidig varighed.

Hertil kan jeg oplyse, at jeg er positivt indstillet over for en forhandling om en ændring af det nævnte minimumskrav for varigheden af det anviste fuldtidsarbejde.

Vedrørende minimum for udbetaling af dagpenge for en uge.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget vil der i forbindelse med lovforslaget administrativt blive fastsat en regel om, at dagpenge, der efter de gældende regler kun kan udbetales for mindst 1/2 dags ledighed,

fremtidig kun kan udbetales, hvis de udgør erstatning for mindst 1 dags ledighed.

Det er min opfattelse, at det foreslåede minimum for udbetaling af dagpenge for en uge er rimeligt.

(I forbindelse med udarbejdelse af cirkulære herom vil det blive overvejet, om denne regel også skal omfatte ledighed i forbindelse med vejrlig.)

Vedrørende mindstegrænsen for medlemsantallet i en kasse.

For at øge effektiviteten i administrationen af forsikringen er det i lovforslaget medtaget, at mindstegrænsen for medlemsantallet i en kasse ændres fra 1.000 til 5.000.

Forslaget har henblik på fremtiden. Udviklingen går klart i retning af større og mere komplicerede opgaver for kasserne og i retning af et intensiveret tilsyn. Udvidelserne af kassernes arbejdsområde taler for denne rationalisering, for at medlemmerne også i fremtiden kan sikres en tilfredsstillende betjening.

Efter min opfattelse vil det ikke være forsvareligt at fastsætte mindstegrænsen for medlemsantallet i en kasse til mindre end 5.000 medlemmer.

For at give de berørte kasser en rimelig tid til at finde den for dem bedste løsning er der i lovforslaget indføjet en frist til 1. januar 1982.

Hvis der er ønske om det fra folketingets side, er jeg åben over for den ønskede ændring af fristen.

SVEND ÅUKEN

/ H. Winther